WWW.ZVIAZDA.BY — на 12 гадзін раней

Родная газета на роднай мове

ЗВЯЗДА

БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

2 КАСТРЫЧНІКА 2010 г.
СУБОТА
№ 193
(26801)

Кошт 650 рублёў

ВЫДАЕЦЦА З 9 ЖНІЎНЯ 1917 г.

Надвор'е

ХОЛАДНА І СОНЕЧНА — ДА ЧАЦВЯРГА

На выхадныя на тэрыторыю Беларусі завітае даволі халодны арктычны антыцыклон, паведаміў рэдакцыі начальнік службы гідраметэапрагнозаў Рэспубліканскага гідраметцэнтра Мінпрыроды Дзмітрый РАБАЎ.

Сёння невялікія дажджы будуць толькі месцамі, удзень 7—13. У нядзелю амаль паўсюдна ўначы чакаюцца замаразкі да 0 — мінус 5, удзень — плюс 6—12 градусаў. Да чацвярга сонечна, увогуле без дажджоў. Удзень плюс 7—13, уначы 0 — мінус 5. У Мінску будзе сонечна і ўдзень, 8—10 цяпла. Такому надвор'ю айчынныя сіноптыкі нават далі ўласную назву — Скандынаўская залатая восень.

Такое надвор'е працягнецца ўсю першую дэкаду кастрычніка. Потым чакаюцца атлантычныя цыклоны, а ў другой палове месяца «запланаваны» першы снег. Кастрычнік па тэмпературным рэжыме будзе недзе ў межах нормы (плюс 5—8), у норме будуць і ападкі (40—60 мл).

Сяргей КУРКАЧ.

Аляксандр ЛУКАШЭНКА:

«ПРАВА ВЫБАРУ МЫ ЗАХАВАЕМ ЗА НАРОДАМ»

УЧОРА Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка даў прэс-канферэнцыю для прадстаўнікоў СМІ з розных рэгіёнаў Расіі. Такія сустрэчы сталі традыцыйнымі: з 2003 года гэта ўжо восьмая, самая прадстаўнічая група расійскіх журналістаў, якая змагла на свае вочы пазнаёміцца з Беларуссю і атрымаць адказы на пытанні, якія цікавяць расіян, з першых вуснаў. Галоўная мэта такіх прэс-тураў — данесці да мільёнаў расіян праўдзівую, незамутненую інфармацыю аб нашай краіне. Сёння гэта асабліва актуальна: калі раней расійская інфармацыйная прастора была для беларускай тэматыкі проста закрытай, то сёння ў яе мэтанакіравана закачваецца плынь падману і дэзынфармацыі. Пра мэту не цяжка здагадацца.

Вітаючы расійскіх рэгіянальных журналістаў, Аляксандр Лукашэнка падзякаваў ім за тое, што яны нясуць праўду пра Беларусь, хоць сёння гэта і не проста. Каб пераканацца, дастаткова паглядзець цэнтральнае расійскае тэлебачанне. Разам з тым, кіраўнік беларускай дзяржавы выказаў упэўненасць у тым, што расійскі народ абавязкова зможа разабрацца ў тым, што адбываецца.

Фота БЕЛТА.

Аб перспектывах адносінаў з Расіяй

Беларусь не збіраецца адказваць на гразь у расійскіх СМІ, у прыватнасці заявіў Аляксандр Лукашэнка. Прэзідэнт адзначыў: «У нас ёсць стапрацэнтныя доказы таго, як гэта рабілася, прытым з канкрэтнымі кадрамі, з канкрэтным матэрыялам: хто гэта рабіў, хто даваў каманды... Усё гэта ў нас ёсць».

«Мы не будзем маўчаць, калі сітуацыя запатрабуе адказу. Але сёння на што адказваць? На тую гразь, якая льецца? Чакаюць, што мы пачнём уцягвацца ў гэтую бойку... Мы на гэтую гразь сёння адказваць не будзем — каб самім не перапэцкацца», — падкрэсліў ён.

На думку кіраўніка дзяржавы, цяпер няма такой сітуацыі, калі ў адказ на гэтыя «гарматныя стрэлы» трэба таксама «грукатаць з усіх гармат».

Расійскія цэнтральныя СМІ досыць актыўна выкарыстоўваюць для нападак на Беларусь і мясцовую апазіцыю.

«Самае страшнае, што яны прадставілі права вяшчаць людзям, якія на дух не пераносяць Расію. Гэта людзі, якія ўчора і сёння атрымліваюць гранты ў Заходняй Еўропе і Амерыцы. Але сёння яшчэ адзін спонсар у іх знайшоўся — бізнэс Расіі», — адзначыў Прэзідэнт Беларусі. Ён таксама дадаў, што расійскае кіраўніцтва шмат чаго не ведае пра тое, што адбываецца ў Беларусі, які настрой людзей.

«Калі яны робяць стаўку на бескарысных і бесперспектыўных людзей у Беларусі, значыць, яны не вельмі сур'ёзна настроеныя з намі страціць адносіны. Можа, крыху хочуць нас нахіліць, прыструніць... Калі б яны сур'ёзна хацелі гэтым займацца, мы гэта бачылі б», — дадаў Аляксандр Лукашэнка. Ён адзначыў, што ў Беларусі каля 400 чыстых апазіцыянераў: «...Самае большае, з іх прыхільнікамі, якія ў адкрытую могуць процістаяць уладзе на мітынгах, — 800 чалавек. Напэўна, яшчэ 100—150 тыс. могуць іх падтрымаць на выбарах».

Фота БЕЛТА.

Нягледзячы на складанасці, якія існуюць на цяперашнім этапе, Аляксандр Лукашэнка лічыць добрымі перспектывы развіцця адносінаў з Расіяй.

«Умоўна падзелім узаемаадносіны паміж Беларуссю і Расіяй на два-тры ўзроўні, якія датычацца сувязяў паміж людзьмі, прадпрыемствамі, рэгіёнамі і вышэйшым кіраўніцтвам краін, — сказаў кіраўнік дзяржавы. — Першы — гэта ўзаемаадносіны паміж людзьмі і паміж прадпрыемствамі. Там, дзе яшчэ палітыка не ўмяшалася ў гэтыя адносіны, усё ідзе больш-менш нядрэнна. Асабліва на ўзроўні людзей. Думаю, тут вельмі складана выбудаваць якія-небудзь бар'еры і сутыкнуць нашы народы. Таму ўсё тое, што зроблена, у тым ліку ў Саюзнай дзяржаве, калі мы імкнуліся выраўнаваць правы грамадзян Расіі і Беларусі, а зроблена было нямала, разбурыць гэта наўрад ці хто-небудзь зможа, калі, зразумела, Расія не адмовіцца ад тых напрацовак і заканадаўчых актаў, дагавораў, якія падпісаныя. Але я думаю, што не адмовіцца, таму што гэта будзе на шкоду расійскаму грамадству і расіянам». Аляксандр Лукашэнка пры гэтым адзначыў, што Беларусь будзе «свята выконваць тыя дамоўленасці, якія датычацца ўзаемаадносінаў нашых народаў».

«Калі браць прадпрыемствы, куды яшчэ не паспелі ўмяшацца зацікаўленыя людзі і палітыкі, то тут таксама больш-менш нармальныя адносіны. Тавараабарот за 6 месяцаў гэтага года вырас прыкладна на 30 працэнтаў. А гэты паказчык, як вядома, робяць прадпрыемствы», — сказаў Прэзідэнт.

Ва ўзаемаадносінах рэгіёнаў, рэгіянальных лідараў не ўсё дрэнна, але і не так добра, як было раней, лічыць беларускі лідар. «У свой час губернатары мелі большую ступень свабоды ў сувязі з тым, што яны выбіраліся народам. Не памятаю, каб было якое-небудзь процідзеянне для наведвання імі Беларусі, і мы вельмі многае зрабілі. Але сёння невялікія пагаршэнні ёсць, таму што ёсць указанні з цэнтра — туды ехаць, сюды не ехаць, гэта вырашаць, тое не вырашаць». У сувязі з гэтым Аляксандр Лукашэнка выказаў думку аб тым, што ў Расіі губернатары павінны выбірацца народам. У той жа час права вызваляць іх на пасады павінен мець прэзідэнт. Ён нагадаў, як у свой час Беларусь крытыкавалі за стварэнне вертыкалі ўлады, якую пазней стала выкарыстоўваць і Расія. «Але Расія не Беларусь. Адна справа — у Беларусі назначыць губернатара ў Брэсцкай вобласці, дзе я кожную раніцу бачу, што там адбываецца. Іншая справа — у Маскве назначыць губернатара Прыморскага края і інш. Ёсць розніца? І сёння гэта ўжо дае збой», — лічыць Прэзідэнт Беларусі.

У той жа час кіраўнік дзяржавы адзначыў, што не крытыкуе расійскую рэчаіснасць. «Я не крытыкую расійскую рэчаіснасць. Не. Расійскае кіраўніцтва лепш ведае. Я, можа, не маю рацыі. Можа, пакуль гэта формула працуе», — сказаў ён.

«Што датычыцца нашых адносінаў на ўзроўні кіраўнікоў дзяржаў і ўрадаў, то, мякка кажучы, яны вымушаюць жадаць лепшага. Напэўна, мне няма неабходнасці характарызаваць гэтыя адносіны, вы бачыце, што адбываецца апошнім часам, — сказаў Аляксандр Лукашэнка. — І, нягледзячы на гэта, я перакананы: не думаю, што гэтая тактыка, што гэтая стратэгія расійскага кіраўніцтва сыдзе на нішто. Таму што страціць Беларусь для Расіі — гэта катастрофа. Катастрофа не толькі геапалітычнага маштабу, але і перш за ўсё маральнага».

Кіраўнік дзяржавы растлумачыў: «Беларусы — самы блізкі і надзейны народ для Расіі. Гэта фактычна адзін народ — расіяне і беларусы. Чаму я гавару пра маральны аспект. Вы ведаеце, як адрэагуе на гэта расійскае грамадства. Таму мне здаецца, што гэтая неабдуманая палітыка (калі б думалі, не рабілі б), якая навязваецца сёння нам, недаўгавечная. Таму перспектывы ў нашых адносінаў — добрыя. Аснова і база для гэтага ёсць. Як бы мы сёння ні спрабавалі замоўчваць поспехі, якія мы маем, — няхай нават і невялікія ў рамках праектаў Саюзнай дзяржавы — яны ўсё ж такі ёсць. І ніводная дзяржава з Расіяй такіх адносінаў не мае».

«Што датычыцца Беларусі, калі будзе на гэта воля расійскай дзяржавы і перш за ўсё кіраўнікоў, на працягу трох месяцаў — максімум паўгода мы не проста выбудуем адносіны, не проста вернемся на той узровень добрых адносінаў, які ў нас існаваў, але і значна перасягнём гэты ўзровень. Мы да гэтага гатовы, як вы разумееце, слова не за намі», — падкрэсліў Прэзідэнт.

СТАР. 2

Калектыву рэдакцыі «Народнай газеты»

ДАРАГІЯ СЯБРЫ!

Сардэчна віншую вас з 20-годдзем выхаду ў свет першага нумара вашага выдання.

«Народная газета» — равесніца суверэннай Беларусі, сведка паступовага развіцця нашай дзяржавы. І хоць станаўленне яе было няпростым, у апошнія гады выданне з'яўляецца надзейным праваднікам дзяржаўнай сацыяльнай палітыкі. Ваша газета дапамагае чытачам аб'ектыўна ацэньваць падзеі, што адбываюцца ў нашай краіне і за мяжой.

Упэўнены, што нацэленасць на будучыню, стваральная энергія і высокі творчы патэнцыял вашага калектыву стануць залогам плённай працы на карысць нашай Радзімы.

Ад усёй душы зычу супрацоўнікам, аўтарам і чытачам «Народнай газеты» моцнага здароўя, невычэрпнага натхнення, поспехаў і дабрабыту.

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь Аляксандр ЛУКАШЭНКА.

Віншуем!

ДЭВІЗ «НАРОДНАЙ» — ІНФАРМАВАЦЬ, ПЕРАКОНВАЦЬ, ДАПАМАГАЦЬ

Дваццаць гадоў таму выйшаў першы нумар «Народнай газеты». Мы віншуем калег, шчыра радуемся за іх, тым больш што сярод людзей, якія робяць «Народную», ёсць і былыя «звяздоўцы». Як шчыруюць на інфармацыйнай ніве нашы калегі — паспрабуем выведаць некаторыя сакрэты «журналісцкай кухні» ў галоўнага рэдактара «Народнай газеты» Уладзіміра АНДРЫЕВІЧА.

СТАР. 2

Прамая лінія

Дапамогі, пенсіі, паслугі

Адрасная сацыяльная дапамога і варыянты сацыяльных паслуг, асаблівасці вылічэння стажу і індывідуальнага каэфіцыента, пенсійныя надбаўкі і павышэнні — усё гэта стане тэмай «прамой лініі» нашай газеты з удзелам намесніка міністра працы і сацыяльнай абароны Беларусі Валянціны Вікенцьеўны Каралёвай.

Такім чынам, увага! Паводле папярэдняй дамоўленасці, «прамая лінія» будзе праходзіць **з 11 да 12 гадзін 13 кастрычніка** па рэдакцыйных тэлефонах: **(8 017) 292 38 92 і 232 38 21**. Нумар для папярэдніх пытанняў — **287 17 57**.

ДРЭННАЕ НАДВОР'Е ПАПРАВІЎ ПРЫГОЖЫ ФУТБОЛ!

30 верасня 2010 года беларускія аматары футбола запоўняць надоўга. Чэмпіён краіны барысаўскі БАТЭ ў Лізе Еўропы ўпэўнена перайграў на мінскім стадыёне «Дынама» леташняга чэмпіёна Галандыі, клуб АЗ з Алкмаара — 4:1! Такі «мяшэчак» галоў у асноўнай сетцы другога па вартасці клубнага еўрапейскага турніру барысаўчане «адгрузілі» даволі не слабаму суперніку ўпершыню.

Фота БЕЛТА.

Перамогі ў гэтым матчы чакалі многія прыхільнікі беларускага футбола, але што яна адбудзецца такой — меркаваў мала хто. Барысаўчане літаральна ляталі па полі на працягу ўсяго матча, выдатна гулялі ў пас і часта ўзрывалі трыбуны на стадыёне, дэманструючы цудоўную тэхніку. Матч выдаўся шчодрым на пенальці, прычым, на погляд балельшчыкаў, два з іх былі незразумелымі, можа таму і гульцам не ўдалося іх рэалізаваць. Але ў БАТЭ ў той вечар было каму забіваць — Віталь Радзівонаў, Арцём Канцавы, Рэнан Брэсан і Эдгар Аляхновіч чатыры разы ўводзілі ў транс галандскую каманду і выклікалі выбухі радасці на ўсё тым жа стадыёне, і, без сумнення, — каля тэлеэкранаў. Напрыканцы матча не сапсаваў настрою беларусам адзіны гол Сігтарсана. Пасля пройгрышу кіўеўскага «Дынама» ў гасцях ціраспальскаму «Шэрыфу» барысаўчане ўзначалілі з чатырма ачкамі групу Е.

ВЫНІКІ АСТАТНІХ МАТЧАЎ:

група А «Лех» — «Зальцбург» — 2:0, «Манчэстэр Сіці» — «Ювентус» — 1:1, група В «Русенборг» — «Арыс» — 2:1, «Атлетыка» — «Баер» — 1:1; група С «Гент» — «Ліль» — 1:1, «Спортынг» — «Леўскі» — 5:0; група D ПАОК — «Дынама» (Заграб) — 1:0, «Вільярэал» — «Бруге» — 2:1; група F ЦСКА (Расія) — «Спарта» — 3:0, «Палерма» — «Лазана» — 1:0; група G; «Хайдук» — «Андэрлехт» — 1:0, «Зеніт» — АЕК — 4:2; група Н «Адэнсе» — «Штутгарт» — 1:2, «Янг Бойз» — «Хетафе» — 2:0; група І «Сампдорыя» — «Дэбрэцен» — 1:0, «Металіст» — ПСВ «Эйндховен» — 0:2; група J «Пары Сэн-Жэрмэн» — «Карпаты» — 2:0, «Барусія» — «Севілья» — 0:1; група К «Сцяуа» — «Напалі» — 3:3, «Утрэхт» — «Ліверпуль» — 0:0; група L «Рапід» — «Бешыкташ» — 1:2, ЦСКА (Балгарыя) — «Порту» — 0:1.

ISSN 1990 - 763X

ДА ВЕДАМА ЧЛЕНАЎ САВЕТА РЭСПУБЛІКІ НАЦЫЯНАЛЬНАГА СХОДУ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

4 кастрычніка 2010 г. у 10.00 у зале пасяджэнняў Савета Рэспублікі (вул. Чырвонаармейская, 4) адбудзецца адкрыццё пятай сесіі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь чацвёртага склікання.

АУКЦИОНЫ ПО ПРОДАЖЕ КОММЕРЧЕСКОЙ НЕДВИЖИМОСТИ

WWW.RLT.BY

КУП «Минский областной центр учета недвижимости» (организатор аукциона) по поручению комиссии по работе с имуществом, обращенным в доход государства при Борисовском райисполкоме,

проводит открытый аукцион по продаже обращенного в доход государства **изолированного помещения (гараж), об. пл. 189,2 кв.м, расположенного по адресу: Минская обл., г. Борисов, ул. Даумана, 78, и.п. № 3.**

Начальная цена – 133 611 000 бел. рублей.

Задаток в сумме 10 000 000 бел. рублей перечисляется на р/с № 3012020200010 в Октябрьском отделении ОАО «БПС-Банк», МФО 153001357, КУП «Минский областной центр учета недвижимости», УНП 690324015. Оплата за объект должна быть осуществлена в течение 2 месяцев и 25-ти дней с даты проведения торгов.

Порядок проведения аукциона оговорен в условиях его проведения.

Аукцион состоится **02.11.2010** в 15.00 по адресу: Минская обл., г. Борисов, ул. Чапаева, 6, к. 215. Заявления на участие и необходимые документы принимаются **по 01.11.2010** до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, д. 5, к. 324.

Тел.: (8017) 224 61 34, 500 47 12.

ЁСЦЬ ПАЎФІНАЛ!

Услед за футбалістамі нас вельмі парадавалі беларускія дзяўчаты ў прыгожых сукенках. А менавіта — жаночая зборная Беларусі па баскетболе, якая на чэмпіянаце свету ў Чэхіі стварыла сапраўдную сенсацыю, абыграўшы ў 1/4 фіналу з лікам 70:53 каманду Расіі, аднаго з фаварытаў першынства.

Лепшай у складзе нашых стала Алена Леўчанка — 17 ачкоў. Галоўны трэнер зборнай Анатоль Буяльскі пасля гульні не мог знайсці слоў: «Хачу падзякаваць сваім дзяўчатам, якія сёння тварылі гісторыю. Больш у мяне няма слоў», — цытуе Буяльскага афіцыйны сайт ФІБА. Сёння ў паўфінале беларускі згуляюць з пераможцай пары Аўстралія — Чэхія. Перамога над расіянкамі з'яўляецца першай у сустрэчах гэтых каманд паміж сабой, і тым яна каштоўная, што адбылася ў такі патрэбны момант. Хто потым успомніць два верасНёўскія паражэнні дома ў таварыскіх сустрэчах? Так трымаць, дзяўчаты, віншуем і яшчэ мацней балеем за вас!

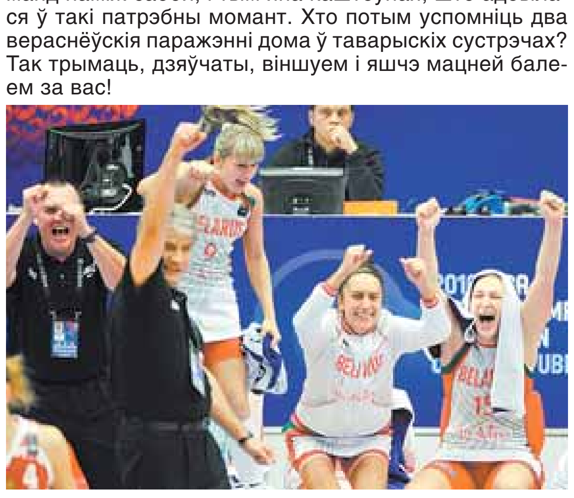

Гаспадары

НАСТАЎНІЦКІ МЁД

НА фотаздымку — настаўнік вышэйшай катэгорыі, а зусім не рамеснік-пчаляр, як можа гэта падацца. Але такіх пчаляроў, як Аляксандр Стрыжнёў, яшчэ трэба пашукаць. Як добры настаўнік не можа абысціся без сваіх вучняў і калег, гэтак і пчаляр не здольны мець добры мёд без памочнікаў. Таму на здымку Аляксандр разам са сваім памагатым у мядовай справе — 80-гадовым бацькам Пятром Мікітавічам, жыхаром вёскі Келесы Сенненскага раёна.

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

Школьны гісторык Стрыжнёў, як і належыць сапраўднаму гісторыку, любіць адчыняць малавядомыя старонкі мінуўшчыны. Найперш вакол сябе, на родным лапіку зямлі. Яму прынцыпова важна, каб вучнёўскі патрыятызм пачынаўся з ведання ўласнага радаводу, сваіх каранёў і гісторыі вёскі. Любоў да вялікай Радзімы не можа з'явіцца на пустым месцы, без пачуццяў да радзімы маленькай. «Любіць — найперш ведаць», — кажа школьны настаўнік. Ён ладзіць краязнаўчыя вандроўкі, паходы па месцах баявой славы, натхняе вучняў на запісы ўспамінаў вясковых старажылаў, выпрацаваў з дзецьмі экалагічна-гістарычную сцяжыну па наваколлях. Працуючы ў Студзёнкаўскай сярэдняй школе, настаўнік і вучні сабралі калекцыю прадметаў побыту і гісторыі, якой хапіла на паўнавартасны музей.

Кажуць, настаўнікам трэба нарадзіцца. Але аднаго прызвання Аляксандру было мала. У яго дзве вышэйшыя адукацыі. Свой першы дыплом настаўніка — моваведа атрымаў у Віцебскім педінстытуце. Пазней скончыў Гомельскі ўніверсітэт па спецыяльнасці выкладчыка гісторыі і грамадскіх навук. Педагагічны стаж Стрыжнёва — чвэрць стагоддзя, і, спазнаўшы ўсе бакі працы вясковага настаўніка, ён небеспадстаўна жартуе: «Як не маеш дарогі, то ідзі ў педагогі». Так, праца настаўніка на сяле не заўсёды ўдзячная. Але з-за гэтага сапраўдныя спецыялісты сваю справу любяць не менш. І акрамя асноўнага прадмета, Стрыжнёў вядзе ў школе (дарэчы, лепшай навучальнай установе Віцебскай вобласці па азеляненні і добраўпарадкаванні) прафесійнае навучанне па трактарнай справе. Яго выпускнікі разам з атэстатам атрымліваюць правы і маюць прафесію механізатара. На факультатыве беларусазнаўства Аляксандр Пятровіч адкрывае дзецям свет пчалярнай справы, якую ён спасцігаў уласным досведам і валодае ёю на ўзроўні лепшых прафесіяналаў.

— На агонь, ваду і працу пчол можна глядзець бясконца, — кажа пчаляр-аматар. Ён ведае, што адзін з ягоных прадзедаў якраз займаўся пчоламі і, калі качаў мёд, заўсёды частаваў вясковых дзяцей. Аднойчы, даследуючы музейныя знаходкі, Аляксандр прачытаў у «Віленскіх епархіяльных ведамасцях» 1873 года пра дасягненні ў галіне пчалярства і новы на той час вулей Лявіцкага. І захацеў распачаць сваю пчалярскую справу менавіта па даўняй тэхналогіі.

— Першы год я не ўбачыў ні лыжкі мёду, — усміхаецца настаўнік. — А першы мёд — 90 літраў — атрымаў толькі на наступны год.

Цяпер ягоны пчальнік налічвае дваццаць дамкоў. У звычайны медазбор з кожнага вулля атрымлівае па два вядры. Вось і сёлета добры мёд не абышоў ягоную гаспадарку бокам.

— Настаўніцкія абавязкі не перашкаджаюць мне ў працы з пчоламі. І наадварот. У любой справе без сапраўднага захаплення вынікаў не дасягнеш. Працуючы на пчальніку, я адпачываю ад школьнай мітусні. Гледзячы на бясконцую працу пчол, разумею, які ўсё ж нялёгкі гэты смачны і карысны нам мёд.

Цяпер у пчаляра два клопаты — выпускны 11 клас і перадзімовая рэвізія пчальніку.

Перспектыва

ІЛЬГОТНЫ ЖЫЛЛЁВЫ КРЭДЫТ МОЖА ПАТАННЕЦЬ І ДЛЯ ЖЫХАРОЎ СЯРЭДНІХ ГАРАДОЎ

Для далейшага ўдасканальвання льготнага крэдытавання жыллёвага будаўніцтва і актывізацыі развіцця населеных пунктаў, спецыялістамі будаўнічай галіны распрацаваны праект Указа, дзе ўдакладняюцца асобныя пытанні жыллёвага будаўніцтва. Падрабязнасці паведаміў намеснік начальніка ўпраўлення жыллёвага будаўніцтва Міністэрства архітэктуры і будаўніцтва Уладзімір ДАРАПІЕВІЧ.

— Чытачы нашага выдання адзначаюць, што будаваць жыллё нават з дзяржаўнай падтрымкай апошнім часам робіцца непасільнай фінансавай ношай для небагатых беларусаў...

— Адразу адзначу прыемную навіну для гэтай катэгорыі грамадзян. Згодна з распрацаваным праектам Указа кіраўніка дзяржавы, прадугледжваецца распаўсюдзіць на грамадзян, якія пастаянна жывуць і працуюць у населеных пунктах з насельніцтвам да 50 тысяч чалавек і ў гарадах **Кобрыне, Слуцку, Рэчыцы і Светлагорску**, умоў жыллёвага льготнага крэдытавання, што дзейнічаюць для грамадзян, якія жывуць і працуюць у малых гарадах з насельніцтвам да 20 тысяч чалавек. На практыцы гэта азначае, што чаргавікі акрэсленых гарадоў змогуць атрымліваць больш прывабныя крэдыты пад 1 працэнт гадавых тэрмінам на 40 гадоў.

Спецыялістамі было падлічана, што з улікам ільготна крэдытуемай плошчы на сям'ю з чатырох чалавек, калі сярэдні кошт квадратнага метра вызначаны ў памеры -1 млн 800 тысяч рублёў пры будаўніцтве жылых памяшканняў з аздабленнем, велічыня льготнага крэдыта складзе 144 млн рублёў. Пасля прыняцця праекта Указа выплаты па жыллёвых крэдытах істотна паменшацца. Так, напрыклад, пры будаўніцтве кватэры сям'ёй з чатырох чалавек штомесячная эканомія сямейнага бюджэту можа скласці 590 тысяч рублёў.

— Калі пачнуць дзейнічаць нормы новага Указа?

— Цяпер ідзе гаворка толькі аб праекце дакумента, аднак у ім ёсць адна слушная прапанова. У мэтах аднолькавага падыходу і прадухілення скаргаў ад грамадзян у праекце Указа прапануецца гэтыя нормы па зніжэнні працэнтных ставак і працягванні тэрміну крэдытавання распаўсюдзіць таксама на крэдытныя дагаворы, згодна з якімі грамадзяне атрымаюць льготныя крэдыты на будаўніцтва жылля ў дамах, якія не былі ўведзеныя ў эксплуатацыю да 1 сакавіка 2010 года.

— Вамі падрыхтаваныя новаўвядзенні і для шматдзетных сем'яў?

— Праект Указа дазваляе шматдзетным сем'ям, якія будуюць жыллё ў населеных пунктах з колькасцю насельніцтва да 50 тысяч чалавек і ў гарадах Кобрыне, Слуцку, Рэчыцы і Светлагорску, атрымліваць дадатковы льготны крэдыт для будаўніцтва гаспадарчых пабудоў у памеры 20 працэнтаў ад кошту будаўніцтва нарматыўнай крэдытуемай плошчы.

— Праектам Указа прадугледжваецца і пэўная фінансавая дапамога маладым сем'ям, якія будуюць жыллё?

— Міністэрствам фінансаў падрыхтаваныя дапаўненні ва Указ кіраўніка дзяржавы № 185. У прыватнасці, прадугледжваецца аказанне фінансавай дапамогі маладым сем'ям пры нараджэнні першага і (або) другога дзіцяці пасля заключэння льготнага жыллёвага дагавора ў памерах адпаведна 10 і 20 працэнтаў ад сумы запазычанасці па выдадзеных крэдытах. Механізм такой фінансавай дапамогі будзе ажыццяўляцца роўнымі долямі, аналагічным парадкам, як для шматдзетных сем'яў.

Сяргей КУРКАЧ.

Прамыя тэлефонныя лініі кіраўнікоў дзяржорганаў з насельніцтвам стануць рэгулярнымі

Беларускія чыноўнікі будуць рэгулярна праводзіць гутаркі з насельніцтвам. Прэзідэнт Беларусі 29 верасня падпісаў указ № 502, якім унесены змяненні і дапаўненні ва ўказ ад 16 чэрвеня 2003 года № 254 «Аб дзейнасці інфармацыйна-прапагандысцкіх груп і аб удзеле кіраўнікоў рэспубліканскіх і мясцовых дзяржаўных органаў і іншых дзяржаўных арганізацый у ідэалагічнай рабоце», паведамілі БЕЛТА ў прэс-службе кіраўніка дзяржавы.

У адпаведнасці з палажэннямі ўказа кіраўнікі мясцовых выканаўчых і распарадчых органаў абавязаны не радзей як адзін раз у два месяцы праводзіць прамыя тэлефонныя лініі, кіраўнікі іншых дзяржорганаў, а таксама дзяржаўных арганізацый, падпарадкаваных Прэзідэнту або ўраду, — не радзей як адзін раз у квартал.

У мясцовых выканаўчых і распарадчых органах будуць створаны гарачыя лініі для работы з насельніцтвам.

Указам таксама вызначана, што старшыні аблвыканкамаў і Мінскага гарвыканкама не радзей як адзін раз у квартал будуць праводзіць прэс-канферэнцыі для прадстаўнікоў рэгіянальных сродкаў масавай інфармацыі.

Як растлумачылі ў прэс-службе, дакумент прыняты з мэтай далейшага ўдасканалення сістэмы работы дзяржаўных органаў з насельніцтвам.

Аляксандр Лукашэнка павіншаваў Беларускую дзяржаўную сельгасакадэмію са 170-годдзем

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка павіншаваў калектыў Беларускай дзяржаўнай ордэнаў Кастрычніцкай Рэвалюцыі і Працоўнага Чырвонага Сцяга сельскагаспадарчай акадэміі са 170-годдзем з дня заснавання ВНУ. Аб гэтым БЕЛТА паведамілі ў прэс-службе кіраўніка дзяржавы.

«Ваша ВНУ прайшла вялікі шлях — ад земляробчай школы да буйнейшай шматпрофільнай вышэйшай навучальнай установы аграрнага напрамку», — гаворыцца ў віншаванні.

Аляксандр Лукашэнка адзначыў значны ўклад прафесарска-выкладчыцкага складу акадэміі ў развіццё фундаментальных і прыкладных даследаванняў у галіне біятэхналогій, аграэкалогіі, генетыкі і селекцыі. «Гэта дае магчымасць старэйшай навучальнай установе быць вядучым вучэбна-метадычным цэнтрам аграрнай навукі ў Беларусі. Упэўнены, што ваш згуртаваны калектыў і ў далейшым зможа паспяхова вырашаць пастаўленыя задачы, сваімі дасягненнямі ўмацоўваць высокі аўтарытэт і прэстыж роднай ВНУ», — падкрэсліў Прэзідэнт.

Аляксандр Лукашэнка пажадаў усім студэнтам, выкладчыкам і супрацоўнікам акадэміі здароўя, шчасця і дабрабыту.

ДЗЯРЖАЎНЫМІ ЎЗНАГАРОДАМІ БЕЛАРУСІ АДЗНАЧАНЫ 42 РАБОТНІКІ РОЗНЫХ СФЕРАЎ ДЗЕЙНАСЦІ

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка 29 верасня падпісаў указ № 503 «Аб узнагароджанні дзяржаўнымі ўзнагародамі Рэспублікі Беларусь». За смелыя і рашучыя дзеянні ў абставінах, звязаных з рызыкай для жыцця, узорнае выкананне службовых абавязкаў, дасягненне высокіх паказчыкаў у прафесійнай дзейнасці, заслугі ў развіцці аховы здароўя, культуры, падатковай сістэмы дзяржузнагародамі адзначаны 42 чалавекі, паведамілі БЕЛТА ў прэс-службе беларускага лідара.

Ордэнам «За асабістую мужнасць» пасмяротна ўзнагароджаны пажарны пажарнай аварыйна-выратавальнай часці № 2 Фрунзенскага раённага аддзела па надзвычайных сітуацыях Мінскага гарадскога ўпраўлення МНС старшы сяржант унутранай службы Вадзім Лесік, начальнік варты пажарнай аварыйна-выратавальнай часці № 2 Фрунзенскага раённага аддзела па надзвычайных сітуацыях Мінскага гарадскога ўпраўлення МНС маёр унутранай службы Дзмітрый Лоўдар, старшы пажарны пажарнай аварыйна-выратавальнай часці № 18 Фрунзенскага раённага аддзела па надзвычайных сітуацыях Мінскага гарадскога ўпраўлення МНС старшына ўнутранай службы Андрэй Мухін, пажарны пажарнай аварыйна-выратавальнай часці № 13 Маскоўскага раённага аддзела па надзвычайных сітуацыях Мінскага гарадскога ўпраўлення МНС старшы сяржант унутранай службы Юрый Сысой.

Кіраўнік дзяржавы ўзнагародзіў медалём «За адвагу» начальніка варты пажарнай аварыйна-выратавальнай часці № 13 Маскоўскага раённага аддзела па надзвычайных сітуацыях Мінскага гарадскога ўпраўлення МНС капітана ўнутранай службы Руслана Пехцерава і начальніка варты пажарнай аварыйна-выратавальнай часці № 18 Фрунзенскага раённага аддзела па надзвычайных сітуацыях Мінскага гарадскога ўпраўлення МНС лейтэнанта ўнутранай службы Міхаіла Прымава.

Сярод узнагароджаных медалём «За адзнаку ў папярэджанні і ліквідацыі надзвычайных сітуацый» — старшы пажарны пажарнай аварыйна-выратавальнай часці № 33 Фрунзенскага раённага аддзела па надзвычайных сітуацыях Мінскага гарадскога ўпраўлення МНС старшына ўнутранай службы Віталь Аксюта і старшы пажарны пажарнай аварыйна-выратавальнай часці № 1 аварыйна-выратавальнага атрада № 4 Мазырскага гарраяаддзела па надзвычайных сітуацыях Гомельскага абласнога ўпраўлення МНС прапаршчык унутранай службы Андрэй Кавалевіч.

Медаля «За працоўныя заслугі» ўдастоены 24 чалавекі. У іх ліку намеснік начальніка Пінскай мытні па эканамічнай рабоце Зінаіда Барчук, загадчык кардыяхірургічнага аддзялення Віцебскай абласной клінічнай бальніцы Аляксандр Зянькоў, галоўны інжынер РВУП «Завод дакладнай электрамеханікі» г. Мінска Андрэй Курылкін і загадчыца артапедычнага аддзялення 17-й гарадской дзіцячай паліклінікі г. Мінска Наталля Шчолакава.

Галоўны дырэктар галоўнай дырэкцыі замежнага вяшчання (радыёстанцыя «Беларусь») Беларускага радыё НДТРК Навум Гальпяровіч, артыстка размоўнага жанру філармоніі для дзяцей і моладзі Беларускай дзяржаўнай філармоніі Зінаіда Каладзяжная і намеснік дырэктара па навуковай рабоце РНПЦ траўматалогіі і артапедыі Людміла Пашкевіч узнагароджаны медалём Францыска Скарыны.

Ганаровае званне «Заслужаны артыст Рэспублікі Беларусь» прысвоена артысту-вакалісту (салісту) — вядучаму майстру сцэны Нацыянальнага акадэмічнага Вялікага тэатра оперы і балета Рэспублікі Беларусь Ніне Шарубінай.

Дырэктар РНПЦ траўматалогіі і артапедыі Аляксандр Беляцкі ўдастоены звання заслужанага дзеяча навукі Рэспублікі Беларусь.

Званне «Заслужаны майстар спорту Рэспублікі Беларусь» атрымалі інспектар інспекцыі дзяржаўнага пажарнага нагляду Гродзенскага гарадскога аддзела па надзвычайных сітуацыях капітан унутранай службы Аляксандр Цішкоўскі і слухач каманднага факультэта Камандна-інжынернага інстытута МНС старшы лейтэнант унутранай службы Максім Шаўчук.

Удакладненне паведамлення № 141 за 30.09.2010

ПАДЗЯКА ПРЭЗІДЭНТА БЕЛАРУСІ АБ'ЯЎЛЕНА 10 ГРАМАДЗЯНАМ

Кіраўнік дзяржавы Аляксандр Лукашэнка 29 верасня сваім распараджэннем аб'явіў Падзяку Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь 10 грамадзянам краіны, паведамілі БЕЛТА ў прэс-службе кіраўніка дзяржавы.

За шматгадовую плённую вытворчую і навуковую дзейнасць Падзяка Прэзідэнта аб'яўлена рэктару Віцебскага дзяржаўнага універсітэта імя П.М. Машэрава Аляксандру Саладкову.

Начальнік галоўнага дзяржаўна-прававога ўпраўлення Адміністрацыі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь Валерый Даражкевіч удастоены Падзякі Прэзідэнта за шматгадовую плённую працу, узорнае выкананне службовых абавязкаў.

За дасягненне высокіх спартыўных вынікаў, значны ўклад у забеспячэнне паспяховага выступлення беларускіх спартсменаў-інвалідаў на X зімовых Параалімпійскіх гульнях 2010 года ў Ванкуверы (Канада), плённую дзейнасць па развіцці фізічнай культуры і спорту сярод інвалідаў у Рэспубліцы Беларусь Падзякай Прэзідэнта адзначаны 8 чалавек. Сярод іх урач функцыянальнай дыягностыкі Рэспубліканскага цэнтра спартыўнай медыцыны Ірына Кузьміна, спартсмен-інструктар нацыянальнай каманды Беларусі па інвалідным спорце Дзмітрый Лобан, настаўнік па спорту Наваполацкага дзяржаўнага вучылішча алімпійскага рэзерву Сяргей Някрасаў.

ЗАВЯРШЫЎСЯ ВІЗІТ У АРМЕНІЮ СТАРШЫНІ КАМІТЭТА ДЗЯРЖАЎНАГА КАНТРОЛЮ ЗЯНОНА ЛОМАЦЯ

30 верасня ў г. Ерэване (Рэспубліка Арменія) завяршыла работу X сесія Савета кіраўнікоў вышэйшых органаў фінансавага кантролю (ВОФК) дзяржаў — удзельніц СНД, удзел у якой прыняла дэлегацыя Камітэта дзяржаўнага кантролю Беларусі на чале з кіраўніком ведамства Зянонам Ломацем.

У яе працы ўдзельнічалі кіраўнікі кантрольных ведамстваў Арменіі, Беларусі, Казахстана, Кыргызстана, Малдовы, Расіі, Таджыкістана і Украіны, якія ўваходзяць у склад Савета, а таксама запрошаныя на пасяджэнне кіраўнікі вышэйшых органаў фінансавага кантролю Літвы, Латвіі, Эстоніі, Польшчы і Грузіі.

У ходзе сесіі кіраўнікі кантрольных ведамстваў краін СНД выступілі з дакладамі па тэму «Аб ролі вышэйшых органаў фінансавага кантролю ў кіраванні сацыяльна-эканамічнымі працэсамі» і абмяняліся думкамі па гэтым пытанні. Таксама былі разгледжаны іншыя пытанні.

У ходзе візіту ў Арменію Старшыня Камітэта дзяржкантролю Беларусі Зянон Ломаць правёў шэраг рабочых сустрэч з кіраўнікамі кантрольных ведамстваў, якія ўдзельнічалі ў працы сесіі, падчас якіх абмеркаваў пытанні ўзаемадзеяння і правядзення сумесных кантрольных мерапрыемстваў.

«ПРАВА ВЫБАРУ МЫ ЗАХАВАЕМ ЗА НАРОДАМ»

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Аб транзіце энерганосьбітаў

Беларусь вядзе перагаворы аб будаўніцтве тэрміналаў па разрэджванні прыроднага газу.

Паводле слоў кіраўніка дзяржавы, вядуцца перагаворы аб магчымасці будаўніцтва такіх тэрміналаў «дзесьці на Балтыцы або на Чорным моры». «Украіна два-тры тэрміналы будзе будаваць па разрэджванні газу, і мы таксама», — сказаў ён.

«Нас пужаюць: «Паўночны паток», «Паўднёвы паток», адмовімся ад транзіту праз Беларусь, закрыем пад Смаленскам засаўку... Закрывайце, але мы ў гэтыя трубы завядзём гэты разрэджаны газ, — прадоўжыў Аляксандр Лукашэнка. — Гэта труба куды ідзе? У Польшчу, Германію, Чэхію і гэтак далей. І калі тут будзе $150, а «Газпрам» за $220 прапануе — зразумела, на каго будуць працаваць гэтыя трубы. Ну хоць бы пра гэта падумалі, элементарна!»

Тое ж самае і па нафце, — падкрэсліў Прэзідэнт. Паводле яго слоў, у гэтым годзе Беларусь атрымае 4-5 млн. т самай якаснай венесуэльскай нафты. Па якасці яна на 30-40 працэнтаў лепшая, чым расійская Urals, якую Беларусь імпартуе. «Заўтра мы пабудуем трубу з Балтыкі, ужо ўсе заявілі парты, і вы ведаеце, што мы прапампавалі нават праз Талін, Рыгу, Вільнюс і Адэсу, — нагадаў Прэзідэнт, звяртаючыся да журналістаў. — Сёння вядзём перагаворы аб працы ў аверсным рэжыме нафтаправода «Адэса — Броды». Трубы ляжаць пустыя, праўда, Расія там долю мае ў гэтых трубах».

Паводле слоў Аляксандра Лукашэнкі, «Расія цалкам блакіруе прапампоўку Беларуссю венесуэльскай нафты па гэтых трубах». «Вось наш саюзнік і наш родны брат — не і ўсё, а тут па шалёных цэнах — падавіцеся, — сказаў ён. — Пустая труба стаіць, «Транснафта» мае гэту долю, вось вядзём цяпер перагаворы. Блакіраванне ідзе поўнае. Самі запоўніць ужо не могуць гэты газаправод. Але Прэзідэнт Украіны сказаў: нам гэта выгадна. Чым пустая. Будзем пампаваць гэтую нафту».

Прэзідэнт запэўніў, што Беларусь знойдзе выйсце з гэтай сітуацыі. «Мы знойдзем выйсце — вагонамі цяпер возім, і будзем вазіць, але на калені не станем», — падкрэсліў Аляксандр Лукашэнка.

Аб дэмакратыі

У Беларусі не менш дэмакратыі, чым у Расіі і на Захадзе, заявіў Прэзідэнт Беларусі.

Што датычыцца Расіі, то, паводле слоў беларускага лідара, «дэмакратыя аднолькавая».

«На Захадзе, калі трэба «квасіць» дэманстрацыю, то ніхто ні ў каго не пытаецца — выкарыстоўваюць вадамёты, слёзатачывы газ. У Расіі гэта адзінкавыя выпадкі, — сказаў Аляксандр Лукашэнка. — У нас у Беларусі гэтага не было ніколі. Дай Бог, каб і далей ніколі не было».

Ёсць свабода гаварыць, выказвацца, але правакаваць уладу нельга. «Збяруцца дваццаць адшчапенцаў і ідуць да рэзідэнцыі Прэзідэнта (у мяне не так, як у Крамлі або Белым доме — агароджы няма), — сказаў беларускі лідар. — Але гэта ахоўваемы будынак, хоць і без браніраваных дзвярэй і вокнаў, як пісалі ў Расіі і ў нас». Аляксандр Лукашэнка нават прапанаваў расійскім журналістам самім пераканацца ў гэтым.

Што датычыцца правоў чалавека, то самае першае з іх — права на жыццё, другое — на працу, трэцяе — дастойную зарплату. «Хіба ў нас гэтага няма? — задаў пытанне Прэзідэнт. — Ёсць!»

Любы чалавек мае права на выбарах, рэферэндумах выказваць сваё меркаванне. «Выбралі прэзідэнта — у яго ёсць паўнамоцтвы, і ён будзе дзейнічаць згодна са сваімі паўнамоцтвамі, каб не было злачыннасці, каб было бяспечна, каб была магчымасць зарабіць — усё проста, — адзначыў Аляксандр Лукашэнка. — Папрокі ў адрас Беларусі наконт дэмакратыі сыплюцца таму, каб весці з намі барацьбу. Сапраўдная дэмакратыя — гэта вялікае дасягненне і здабытак чалавецтва. Толькі сапраўдная, а не як аснова барацьбы супраць нас нашымі праціўнікамі. Супраць Расіі і супраць Беларусі».

Што датычыцца свабоды СМІ, то апазіцыйныя выданні можна купіць у газетных кіёсках і Адміністрацыі Прэзідэнта, і ўрада. «Не закрываем, не забараняем», — падкрэсліў кіраўнік дзяржавы.

Аб прэзідэнцкіх выбарах

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка будзе лічыць добрым для сябе вынік маючых адбыцца выбараў, калі за яго прагаласуе 2/3 насельніцтва Беларусі.

«Мне хацелася б, каб за мяне прагаласавала 2/3 насельніцтва. Гэта канстытуцыйная, можна сказаць, большасць насельніцтва, і тады гэта найвышэйшая ступень даверу, — сказаў кіраўнік дзяржавы. — Калі за мяне прагаласуе 70-75 працэнтаў насельніцтва, не трэба 95-97 працэнтаў, як было ў мінулы раз, — гэта будзе вельмі добра».

На пытанне, ці сфармуляваў Прэзідэнт такія задачы перад сваім штабам, Аляксандр Лукашэнка адказаў, што не. «Сказаў так: калі людзі будуць ісці і галасаваць за Лукашэнку, то вы іх, калі ласка, на парозе не трымайце», — дадаў ён.

Аб стратэгічным характары адносінаў з Кітаем

«Нашы адносіны з Кітаем маюць стратэгічны характар. У нас цудоўныя адносіны з Кітаем. Мы ад іх не адмовімся. Мы будзем нарошчваць гэты рэсурс», — сказаў Аляксандр Лукашэнка. Прэзідэнт таксама нагадаў, што ў бліжэйшы час запланаваны яго візіт у Кітай, падчас якога прадугледжваюцца сустрэчы са старшынёй КНР Ху Цзіньтаа і іншымі кіраўнікамі вышэйшай улады гэтай краіны.

«Мы будзем пашыраць супрацоўніцтва. Мы будзем рабіць усё, каб Кітайская Народная Рэспубліка была больш шырока прадстаўленая ў Беларусі. Ад гэтага мы маем толькі карысць. Кітай сюды не прыходзіць з інвестыцыямі мінулага стагоддзя. Ён сюды ідзе з праектамі на вельмі высокім тэхналагічным узроўні. Мы гэта вітаем. Нізкі ўзровень для нас не прымальны, таму што яны будуць неканкурэнтаздольныя ні ў Еўропе, ні ў Беларусі», — адзначыў кіраўнік беларускай дзяржавы.

«У сваю чаргу, мы маем вялікія сумесныя прадпрыемствы па вытворчасці нашай тэхнікі ў Кітаі: МАЗ, БелАЗ, МТЗ. Яны адкрылі нам гэты рынак. Нас гэта задавальняе», — дадаў Аляксандр Лукашэнка.

Пры гэтым Прэзідэнт падкрэсліў, што ў Расіі выказваюць заклапочанасць адносінамі Беларусі з Кітаем. Напрыклад, бачаць небяспеку ў прыходзе ў нашу краіну кітайскіх інвестыцый, прадказваюць розныя непаразуменні. «Кітайцы ідуць з інвестыцыямі. Я павінен сказаць, што на сённяшні дзень, калі ўзважваць інвестыцыі Кітая і Расіі, то ў Расіі, напэўна, не на парадак, а на некалькі парадкаў аб'ёмы інвестыцый, уласнасці тут большыя, чым у Кітая. Але Кітай актыўна ідзе на беларускі рынак. І мы гэтаму рады. Толькі апошняя дамоўленасць: Кітай выдзяляе нам $1 млрд. ільготных крэдытаў пад мадэрнізацыю нашых электрастанцый і будаўніцтва ўзлётна-пасадачнай паласы. І $15 млрд. крэдытаў яшчэ зарэзервавана пад некалькі дзясяткаў праектаў», — заўважыў Аляксандр Лукашэнка.

«Мы што, павінны адмовіцца ў існуючай сітуацыі ад гэтых крэдытаў? Не. Нам яны выгадныя. І што дрэннага? Мы ЗВЧ-печы не выраблялі, мы пыласосы ў такім аб'ёме не выпускалі — наогул усю белую бытавую тэхніку, акрамя пральных машын і халадзільнікаў, мы не выраблялі. Кітай гатовы тут размясціць на дзясяткі мільёнаў штук вытворчасць гэтай тэхнікі, — сказаў ён. — І ЗВЧ-печы — гэта першы праект. Пасля пойдуць пыласосы, кандыцыянеры, награвальнікі — уся лінейка белай тэхнікі».

Пры гэтым Аляксандр Лукашэнка дадаў: «Яны ў нас нічога не просяць. Яны папрасілі толькі інвеставаць або ў дзейныя прадпрыемствы, або пабудаваць тут новыя. Плацяць падаткі. Таму не трэба Расіі ў гэтым плане напружвацца. Мы для Расіі не закрытыя. Расійскія кампаніі багатыя кампаніі, дзяржава расійская магла б прысутнічаць тут больш шырока. Хаця куды ўжо шырэй? Калі хто і прысутнічае ў нас у банкаўскай сферы, дык гэта Расійская Федэрацыя. Сем з дзесяці буйнейшых расійскіх банкаў прысутнічаюць тут».

Фота БЕЛТА.

«Мы нідзе не закрываем для вас магчымасці інвестыцый і прыходу сюды, але бясплатна нічога не дадзім», — падкрэсліў Прэзідэнт.

Аб апасеннях Калінінградскай вобласці

Беларусь нічога не перакрые Калінінградскай вобласці.

«Не чакайце ад нас падлянкі. Калі нехта спрабуе падкінуць ідэю: перакрыем, закрыем, то нічога мы не перакрыем і не закрыем, падзелімся апошнім», — сказаў Аляксандр Лукашэнка. Ён нагадаў, што яшчэ ў савецкія часы за задавальненне патрэбнасцяў Калінінграда адказвала Беларусь. Цяпер у гэтай вобласці Расіі жывуць нямала этнічных беларусаў. «Гэта не менш беларуская тэрыторыя, чым расійская», — выказаў сваё меркаванне Аляксандр Лукашэнка.

«Вы ніколі з майго боку не бачылі дрэнных адносінаў да калінінградцаў. У вас няма падстаў мяне папракнуць, што я дрэнна ставіўся да калінінградцаў», — падкрэсліў Прэзідэнт і нагадаў, што, напрыклад, Калінінградская ЦЭЦ пабудаваная беларусамі.

«Калі калінінградцам трэба будзе, я ж разумею, што вы адрэзаныя ад Расіі, мы ў сябе здымем, а вам аддадзім. Калі вас пужаюць — там Лукашэнка, вы ім перадайце, што вы ніколі ад Лукашэнкі не цярпелі і цярпець не будзеце. Пакуль вы дастукаецеся да Масквы, у Мінску вы ўжо ўсё атрымаеце. Заўсёды так было, — сказаў кіраўнік дзяржавы. — Няма падстаў чакаць ад мяне іншага».-

Аб непрызнанні незалежнасці Абхазіі і Паўднёвай Асеціі

Расія адмовілася дапамагчы Беларусі ў пераадоленні негатыўных наступстваў, якія маглі настаць у нашай краіне ў выпадку прызнання незалежнасці Абхазіі і Паўднёвай Асеціі, заявіў Аляксандр Лукашэнка. Каментуючы гэтае пытанне, кіраўнік дзяржавы задаў рытарычнае пытанне: «Ці толькі адна Беларусь не прызнала Абхазію і Паўднёвую Асецію?» Іх суверэнітэт не прызнала практычна ніводная дзяржава ў свеце, нават Венесуэла, нягледзячы на вусныя заявы аб гатоўнасці гэта зрабіць, фармальна ніякіх дакументаў не прымала.

Беларусь, зыходзячы з саюзніцкіх адносінаў з Расіяй, была гатова прызнаць незалежнасць. Але прыняцце такога рашэння павінна было выклікаць істотныя фінансава-эканамічныя праблемы з ЗША і Еўропай, прыпыненне разлікаў у доларах і еўра. «Мы ведалі, што гэта (прызнанне незалежнасці Абхазіі і Паўднёвай Асеціі) можа дрэнна скончыцца», — сказаў Аляксандр Лукашэнка.

Паводле слоў кіраўніка дзяржавы, ён звярнуўся да расійскага лідара «са спісам бед і няшчасцяў, якія могуць наваліцца на Беларусь», і спытаў: ці гатова Расія раздзяліць з намі гэтыя наступствы, падставіць сваё плячо? На што быў дадзены наступны адказ: «Давайце не будзем таргавацца: гэта — адна тэма, а гэта — другая».

Аляксандр Лукашэнка выказаў меркаванне, што для Расіі можа быць выгадна развіваць тэму непрызнання Беларуссю сувэрэнітэту Абхазіі і Паўднёвай Асеціі, «каб была прычына нас нахіляць». У сувязі з гэтым кіраўнік дзяржавы падкрэсліў, што «Беларусь нельга разваліць, яе нельга нахіліць, як Кыргызстан». «Гэта абсалютна немагчыма ў Беларусі, зусім іншы народ. Паралелі праводзіць не трэба, трэба канструктыўна выбудоўваць адносіны, — перакананы беларускі лідар. — На гэтай канструктыве Расія тут будзе мець усё: і дружалюбную краіну, і дружалюбны народ, і праваднікa той палітыкі, якая патрэбная Расіі. Толькі не трэба даймаць, нахіляць, рабіць нас другарадным народам».

Аб Мытным саюзе

Стварэнне Мытнага саюза стала цяжкім працэсам для Беларусі.

«Калі Мытны саюз адбудзецца на тых класічных прынцыпах, як гэта прынята ў свеце, нават на тых прынцыпах, аб якіх мы дамовіліся ўтраіх, то я думаю, што для Беларусі гэта будзе нядрэнна», — сказаў кіраўнік дзяржавы. Краіны Мытнага саюза атрымліваюць рынак у 170 млн. чалавек, ніякіх бар'ераў і перашкод у гандлі. У такім саюзе Беларусь не баіцца, што яе «задушыць Расія, што яна прыйдзе на наш рынак», адзначыў Прэзідэнт. Але і Расія не павінна перашкаджаць руху Беларусі ні ў Казахстан, ні на свой рынак. Гэта і ёсць Мытны саюз, падкрэсліў Аляксандр Лукашэнка.

Аднак, паводле яго слоў, гэтага цяпер не адбываецца. Расія ўвяла рознымі метадамі абмежаванні для Беларусі, фактычна блакіруюцца пастаўкі нашай прадукцыі на расійскі рынак. «Вы ж памятаеце і цукровыя, і малочныя войны», — нагадаў Прэзідэнт. Беларускую прадукцыю таксама не дапусцілі да расійскага дзяржзаказу. «Чаму? Гэта ж нармальна, калі будзе канкурэнцыя. Дайце магчымасць нам на роўных канкурыраваць з КамАЗам, ГАЗам. Вы ж магутныя, чаго вы баіцеся, — сказаў кіраўнік дзяржавы. — Але была дадзеная каманда «не пушчаць», таму што вы не вытрымліваеце канкурэнцыі з нашымі прадпрыемствамі ні па якасці, ні па цане».

Аляксандр Лукашэнка таксама лічыць, што будаўніцтва Мытнага саюза можна было асноўваць на тым, што ўжо было напрацавана ў Саюзнай дзяржаве Беларусі і Расіі. Ён нагадаў пра абмен з Уладзімірам Пуціным ратыфікацыйнымі граматамі — неабходнымі працэдурамі пасля падпісання Дагавора аб Саюзнай дзяржаве. «Таму Пуцін не можа сказаць, што ён супраць таго саюзнага дагавора», — заўважыў кіраўнік беларускай дзяржавы. Гэтак жа і цяперашні Прэзідэнт Расіі Дзмітрый Мядзведзеў у той час меў дачыненне да дагавора, як юрыст ён правіў гэты дакумент і ставіў сваю візу. Таму будзе няпраўдай гаварыць, што цяперашняе кіраўніцтва Расіі не мае дачынення да саюзнага дагавора.

Але Расіі і яе кіраўніцтву гэты праект аказаўся нявыгадным. «Замест таго, каб рухацца па наезджанай каляіне і асноўвацца на тым, чаго дасягнулі ў саюзе Беларусі з Расіяй і падцягваць да гэтага іншыя дзяржавы, рабіць больш прывабным наш саюз, мы заняліся іншымі праектамі, — канстатаваў Аляксандр Лукашэнка. — Так з'явіўся ў тым ліку і Мытны саюз».

Беларусь не стала ўпоперак гэтага інтэграцыйнага ўтварэння, «хоць для нас з Расіяй гэта пройдзены ўжо этап», сказаў Аляксандр Лукашэнка. Але ў выніку атрымалася тое, што і выклікала апасенні. Беларусі павышалі некалькі разоў запар цэны на прыродны газ — Расія выйшла з адпаведнага дагавора. «Паставілі ў няроўныя ўмовы нашы прадпрыемствы. Які ж гэта саюз? Але мы гэта цярпелі. Потым нам увялі пошліну на нафту, потым на светлыя нафтапрадукты — расійскія салярку, бензін, газу. Паступілі як з самым лютым ворагам Расіі. Таму мяркуйце самі, што мы атрымалі на сённяшні дзень ад Мытнага саюза», — падкрэсліў Прэзідэнт.

Плануецца, што калі будзе створаны больш высокі ўзровень Мытнага саюза — Адзіная эканамічная прастора, тады не будзе пошлін. Але пакуль ідзе зацягванне гэтага працэсу. «Фактычна нас падманулі, — лічыць Аляксандр Лукашэнка. — Баюся, што некаму гэта патрэбна было, гэты Мытны саюз, каб прадэманстраваць: паглядзіце, як я працую, што мы атрымалі». Таму ў Беларусі выклікалі і цяпер выклікаюць апасенні рухі ў гэтым напрамку, дадаў кіраўнік дзяржавы.

«Я не ведаю, што ў нас будзе з гэтым Мытным саюзам, пакуль апладысментаў з нашага боку няма, але мы не збіраемся ламаць любы напрамак інтэграцыі», — падкрэсліў Аляксандр Лукашэнка. Цяпер важна «толькі б зачапіцца за нешта, не развальіцца і не разысціся канчаткова», лічыць ён.

Пра канкурэнцыі на суседнім рынку і энергетычны манапалізм

Беларусь не дэмпінгуе сваімі таварамі на расійскім рынку, заявіў Аляксандр Лукашэнка.

«Мы са сваім таварам да вас прыходзім, і папрок толькі адзін — што мы вам прадаём па нізкіх цэнах, — сказаў Аляксандр Лукашэнка. — Гавораць, што мы дэмпінгуем на вашым рынку, — не, мы канкурыруем. Мы вымушаны канкурыраваць, за што нас папракаць, што мы па больш нізкіх цэнах прадаём?»

Паводле слоў Прэзідэнта, калі цана на расійскую нафту і газ будзе высокая, будзе расці і кошт беларускіх прадуктаў харчавання, у якіх сёння мае патрэбу Расія. Пры гэтым Аляксандр Лукашэнка звярнуў увагу расійскіх журналістаў на высокую якасць беларускай прадукцыі. «Я ўпэўнены, што ніхто не атруціўся ні нашай гарэлкай, ні віном, ні каўбасой, нармальныя ў нас і малочныя прадукты, — сказаў ён. — Еўропа сёння купляе прадукты ў многіх нашых прадпрыемстваў».

Адказваючы на пытанне, ці лічыць Аляксандр Лукашэнка цэны на расійскія энерганосьбіты для Беларусі рыначнымі, Прэзідэнт адзначыў: «Ну якая тут рыначная цана? Рыначная цана ўстанаўліваецца за кошт попыту і прапанавання ў выніку канкурэнцыі. Нам прыходзяць і гавораць: цана будзе такая. Мы кажам: ды не, гэта не лагічна, прыводзім масу доказаў, у тым ліку і цэны, якія я вам назваў, у Еўропе. Тады я задам пытанне: Чаму даходнасць «Газпрама» ў Беларусі вышэйшая, чым у Германіі, — адказу няма. Гэта манапалізм, якія ж гэта рыначныя адносіны?»

Па-другое, падкрэсліў Аляксандр Лукашэнка, Беларусь са свайго боку аказвае Расіі некаторыя паслугі бясплатна. Беларускія аб'екты, якія суправаджаюць расійскія сістэмы ППА, нечага каштуюць. «Гэта ж бяспека дзяржавы, вы ж ні капейкі нам за гэта не плаціце», — адзначыў Прэзідэнт. Акрамя таго, значная частка расійскіх грузаў, якія пастаўляюцца з Расіі ў Еўропу і назад, ідуць праз Беларусь. «Колькі заплацілі за гэта — нуль. А нам гэта абыходзіцца ў нармальную капейку, — сказаў кіраўнік дзяржавы. — Ну і потым — гэта наш рэсурс, наша транзітнае становішча, як у вас нафта, газ. Мы за яго плацім, плаціце і вы — не, крыўдзяцца».

Аляксандр Лукашэнка дадаў, што Беларусь гатова да прадаўжэння перагавораў з Расіяй па пытаннях кошту энерганосьбітаў. «Мы брацкія народы, у нас ёсць дагаворы, давайце ў рамках гэтых дагавораў працаваць. Калі яны несправядлівыя, давайце садзіцца за стол перагавораў, будзем шукаць выйсце справядліва: вы нам будзеце плаціць — мы вам будзем плаціць», — прадоўжыў ён.

Гаворачы аб узаемаадносінах беларусаў і расіян, кіраўнік дзяржавы адзначыў, што яны застаюцца добрымі і дружалюбнымі. «Вы скажыце, што прыехалі з Ленінграда або з Масквы і ў чым-небудзь маеце патрэбу, у нас на вуліцы любы зніме апошнюю кашулю і аддасць. Гэта дорага каштуе. Гэта адносіны нашага народа да расіян», — рэзюмаваў Прэзідэнт.

Пра ўладу

У Беларусі ўладу ў спадчыну ніхто перадаваць не будзе, заявіў Аляксандр Лукашэнка.

«Я катэгарычна не хачу абразіць свой народ і не даць яму права выбару. Таму забудзьце гэтыя размовы пра тое, што я рыхтую сваіх сыноў або старэйшага сына як наследніка. У спадчыну ўладу ніхто перадаваць не будзе. Я вам гавару так, як я сёння гэта разумею, сумленна і шчыра. Я не хачу, каб мае дзеці былі ў Беларусі прэзідэнтамі», — сказаў кіраўнік дзяржавы.

«Вы ўспрымаеце прэзідэнцтва — як царства. Вось сеў і цаpуе. Я гэта ўспрымаю — як працу: жудасную, напружаную, дзікую працу, — адзначыў Аляксандр Лукашэнка. — Не трэба на гэта так глядзець, што гэта вось вялікае штосьці і гэта абавязкова трэба схапіць і ў спадчыну перадаць. Я да гэтага так не стаўлюся». Ён дадаў, што як чалавек, вядома, ганарыцца тым, што менавіта яго народ выбраў на гэтую пасаду.

У сувязі з гэтым Аляксандр Лукашэнка адзначыў, што марыць аб тым, каб з яго дзяцей ніхто не здзекаваўся, калі ён перастане быць прэзідэнтам. «Асабліва з гэтага малыша. Нарадзіўся ён так, не так, каму якая справа? Гэта мой сын, я ад яго не адмаўляюся. Ён нарадзіўся. Я мог бы схаваць яго, але я не хачу гэтага рабіць. Дзеці — гэта ад Бога, — сказаў Прэзідэнт. — Адно хачу, каб маіх дзяцей потым не чапалі, каб яны жылі спакойна, працавалі, каб іх не папракалі за бацьку».

«А права выбару за народам мы захаваем», — падкрэсліў Аляксандр Лукашэнка.

Сяргей ПРОТАС.

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь Аляксандр Лукашэнка накіраваў пісьмо Юрыю Лужкову

«Дазвольце выказаць Вам глыбокую павагу і шчырае прызнанне за шматгадовае плённае супрацоўніцтва з Рэспублікай Беларусь, умацаванне сяброўства і ўзаемаразумення паміж брацкімі народамі», — гаворыцца ў пісьме.

Прэс-служба Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

12 октября 2010 г. в 12.30 состоится внеочередное общее собрание акционеров ОАО «Универсам «Северный»
Повестка дня:
1. О приобретении акций ОАО «Универсам «Северный» на баланс общества.
Собрание будет проходить по адресу: г. Минск, ул. Мирошниченко, 3.
Начало регистрации участников собрания: 12.00.
УНП 100356386.

ДЭВІЗ «НАРОДНАЙ» — ІНФАРМАВАЦЬ, ПЕРАКОНВАЦЬ, ДАПАМАГАЦЬ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

— Юбілей — гэта час падводзіць пэўныя вынікі, якімі вынікамі вы можаце ганарыцца?

— Дваццаць гадоў — гэта ўзрост юнацкі. «Народная газета» — равесніца суверэннай Беларусі. І кароткая гісторыя газеты — гэта гісторыя незалежнай краіны. Сёння можна сказаць, што мы знайшлі сваю нішу сярод іншых рэспубліканскіх выданняў. Мы імкнёмся адпавядаць сваёй назве: «НГ» павінна быць разам з народам, думаць разам з ім, пісаць пра тое, што яго хвалюе. Гэта, безумоўна, высокія словы, і тым не менш, яны абавязваюць нас шукаць новыя формы падачы матэрыялаў, новыя праекты, актуальныя тэмы. Менавіта «Народная газета» пачала шырока практыкаваць выданне асобных творчых праектаў, гэта задумана спецыяльна: у перспектыве кожны з іх можа стаць асобным выданнем. Безумоўна, у рэчышчы развіцця сучаснай журналістыкі — не можа выжыць газета, якая выкарыстоўвае распаўсюджванне інфармацыі толькі на папяровым носьбіце. Мы вельмі сур'ёзна ставімся да такога накірунку распаўсюджвання інфармацыі, як інтэрнэт. Нам прыемна, што сёлета сайт «Народнай газеты» стаў пераможцам конкурсу «ТІБО—2010».

— У сайта «НГ» вельмі высокая наведвальнасць. Як вы лічыце, якія праекты найбольш запатрабаваныя віртуальнымі чытачамі?

— Не думаю, што сайт «Народнай газеты» наведваецца за кошт таго, што там шмат інфармацыі. Прыцягвае тэматыка газеты, яна вельмі разнапланавая. Журналісты пішуць пра тое, што цікава і патрэбна людзям. Інфармацыю сёння можна атрымаць і з больш апэратыўных, чым газеты, крыніц. Задача газеты — інфармаваць, пераконваць, дапамагаць, а таксама зрабіць экспертны аналіз, пракаментаваць той ці іншы факт, расказаць, як выкарыстаць інфармацыю, як яна адаб'ецца на жыцці людзей. Наша задача ўсё патлумачыць вуснамі эксперта, пры гэтым не менш важная і пазіцыя журналіста. Зараз, мяркую, вяртаецца аналітычная журналістыка, а таму адзін з дэвізаў нашай газеты — «Чытай і думай».

— Ці мяняецца чытач з цягам часу?

— Думаю, мяняецца. Важна, што пастаянны чытач застаецца з намі: за апошнія пяць гадоў мы нават значна павялічылі колькасць чытачоў. Значыць, газета адпавядае іх запатрабаванням. Даследаванні, якія мы праводзілі, паказалі, што асноўны наш чытач — людзі ва ўзросце ад 30 да 55 гадоў. Гэта менавіта той чытач, які разлічвае ў многім толькі на сябе. Ён хоча дастойна працаваць і за гэта дастойна жыць і «НГ» імкнецца яму ў гэтым пасадзейнічаць

— Напэўна, дагадзіць такому чытачу вельмі складана...

— Важна кожны дзень здзівіць чытача: тэмай, падыходам да яе раскрыцця, візуальным відам, афармленнем, падачай матэрыялу. Кожны дзень трэба падаваць нешта новае: калі застывае газета (і ў тэматыцы, і ў знешнім выглядзе), яна перастае развівацца. У рэкламным роліку «НГ», дзе гаворыцца, што «газета трапляе дакладна ў цэль», мы звярнуліся да такога спорту, як гольф. Здаецца, не народная тэматыка, элітарны спорт, тым не менш пайшлі на тое, зноў жа, каб звярнуць увагу чытача. Але прынцып, якім мы кіруемся, — антыэлітарнасць, ад журналіста патрабуецца данесці самую складаную інфармацыю да самага простага чытача. Таксама журналісты «НГ» павінны быць самакрытычныя, без амбіцыйнасці ў адносінах да фактаў, чалавека, праблем і, самае галоўнае, не супярэчыць свайму журналісцкаму сумленню.

— У асяроддзі журналістаў старэйшага пакалення можна пачуць, што раней у журналістыцы былі імёны, а цяпер няма, ці пагодзіцца з гэтым «НГ»?

— Думаю, не. Зараз іншая журналістыка. Вартасць многіх маладых журналістаў у тым, што яны паспяваюць бегчы, умеюць з вялікага патоку інфармацыі, чаго раней не было, выбіраць самае актуальнае, чытабельнае, патрэбнае для чытача. Раней журналістыка была іншая — было больш часу падумаць, паразважаць. Тым не менш, і сярод маладых з'яўляюцца аналітыкі — людзі, якія ўмеюць супастаўляць, разважаць.

— Ідэі якіх праектаў, рубрык, падказалі менавіта чытачы?

— Кожны праект падказаны чытачамі. Мы правялі маркетынгавыя даследаванні, каб знайсці сваю нішу, і, лічу, знайшлі яе. Каб быць зручнымі для чытача, мы рашылі не раскідваць інфармацыю па ўсім нумары, а рабіць праекты. Напрыклад, «Квадратны метр» — пытанні будаўніцтва, жылля цікавыя ўсім, гэтак жа, як і «Народны ўпраўдом» (тэмы, звязаныя з жыллёва-камунальнай гаспадаркай). Праект «На сувязі» (новыя тэхналогіі, новыя камунікацыі) — для маладога чытача. Доўга думалі над праектам «Беларусь — памежная палітыка» і знайшлі свой паварот у гэтай тэматыцы, праект «Справа густа» — зроблены цалкам з падачы нашых чытачоў, тут мы гаворым: «Купляйце беларускае!».

— А што «НГ» робіць для захавання беларускіх традыцый, культуры?

— Магу ўзгадаць наш праект «Мая Беларусь», мы імкнёмся адысці ад асфальтава-пластыкавай журналістыкі (гарадской і інтэрнэцкай), выязджаем у рэгіёны, малыя гарады, расказваем, чым жывуць людзі. Тры гады запар «НГ» становіцца пераможцам нацыянальнага конкурсу сярод друкаваных сродкаў масавай інфармацыі «Залатая літара» ў намінацыі «Лепшы творчы праект года сярод рэспубліканскіх СМІ». У гэтым годзе — за праект «Сем цудаў Беларусі»: мы прайшлі ўсе раёны і пачынаем інтэрнэтаўскае электроннае галасаванне, дзе вызначым сем цудаў кожнага раёна, вобласці, краіны. Магу называць яшчэ і яшчэ матэрыялы гэтай тэматыкі.

Алена ДЗЯДЗЮЛЯ.

МГ УКП «Центр по приватизации»
СООБЩАЕТ ОБ ОТМЕНЕ ПРОВЕДЕНИЯ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА,
назначенного на 5 октября 2010 г. по продаже объектов недвижимости, находящихся на балансе ОАО «Белорусский автомобильный завод», опубликованного в газете «Звязда» 2.09.2010 г. № 171.

Абзац

◢ 1 кастрычніка ў Мінску ўключана ацяпленне ў дзіцячых дашкольных установах, школах, дзіцячых дамах, школах-інтэрнатах, лячэбна-прафілактычных і медыцынскіх установах, а таксама ўстановах сацыяльнага забеспячэння. У сталічнай адміністрацыі паведамляюць, што калі тэмпература паветра на вуліцы будзе вышэй за 10 градусаў, ацяпленне ў гэтых установах будзе ажыццяўляцца «ў рэжыме працпліванія». Пры стабільным павышэнні сярэднесутачнай тэмпературы вонкавага паветра ацяпленне будзе адключацца.

◢ У Ялце патануў турыст з Мінска, яго сяброўку ўдалося выратаваць. Трагедыя адбылася 30 верасня ў пасёлку Гаспра. Па сцвярджэнні сведкаў, падчас шторму мужчына нырнуў з пірса, і хутчэй за ўсё, ударыўся галавой аб камяні. Яго накрыла вялікай хваляй, і больш яго ніхто не бачыў. Яго знаёмую, якая таксама нырала з пірса, выцягнулі на бераг адпачывальнікі. 28-гадовая жанчына расказала, што прыехала з сябрам з Мінска. Яму было 35 гадоў. Цела мужчыны знайсці пакуль не ўдалося.

◢ У Мінскім раёне ў прамысловых аб'ёмах будуць разводзіць асятроў і вырабляць ікру, паведаміў учора журналістам нам. старшыні Мінаблвыканкама Аляксандр Ярмак. Праект з удзелам швейцарскага капіталу рэалізуецца паблізу ад Ратамкі. Аб'ект плануецца пабудаваць на працягу 3 гадоў, аб'ём інвестыцый складзе больш за 5 млн еўра.

◢ У двух мінчанаў канфіскаваныя галюцынагенныя грыбы. Мінскім РУУС распачаты крымінальныя справы ў дачыненні да двух непрацуючых жыхароў сталіцы, 1988 і 1990 гадоў нараджэння. 26 верасня непадалёк ад вёскі Астрашыцкі Гарадок Мінскага раёна ў маладых людзей былі канфіскаваныя грыбы, што ўтрымліваюць псілацын — псіхаактыўнае рэчыва-алкалоід з сямейства трыптамінаў.

Поўны абзац

◢ Навукоўцы з Карнэльскага ўніверсітэта (штат Нью-Ёрк) выявілі, што сланы, якія жывуць у лясах Цэнтральнай Афрыкі, больш за ўсё баяцца жаночага крыку. Прычым гукі ад выбуху дынаміту не выклікаюць у іх такой панікі, як візгат дзяўчат. У эксперыментах Петэр Врэдэ і яго калегі выкарыстоўвалі падслухоўваючыя прыстасаванні, падобныя на тыя, што прымяняюцца для гукавога маніторынгу кітоў. Пасля збору 27 тыс. гадзін запісаў каманда прааналізавала, як дынамітныя выбухі і іншая дзейнасць чалавека, у тым ліку ваджэнне аўтамабіля, настройка абсталявання ўплываюць на паводзіны сланоў. У выніку было ўстаноўлена: сланы нічога не баяцца так панічна, як крыкаў прадстаўніц прыгожага полу. Ад дзявочага візгату яны беглі наўцёкі, кідаючы любы свой занятак. Галасавыя звязкі ў жанчын могуць браць вельмі высокія ноты, у т.л. на ўзроўні ўльтрагуку, да якога адчувальны гукавы апарат сланоў. Вялізныя жывёліны адчуваюць стрэс і бягуць куды падалей.

Паводле паведамленняў карэспандэнтаў «Звязды» і інфармагенцтваў.

Кропка на планеце

Восень і Ясень

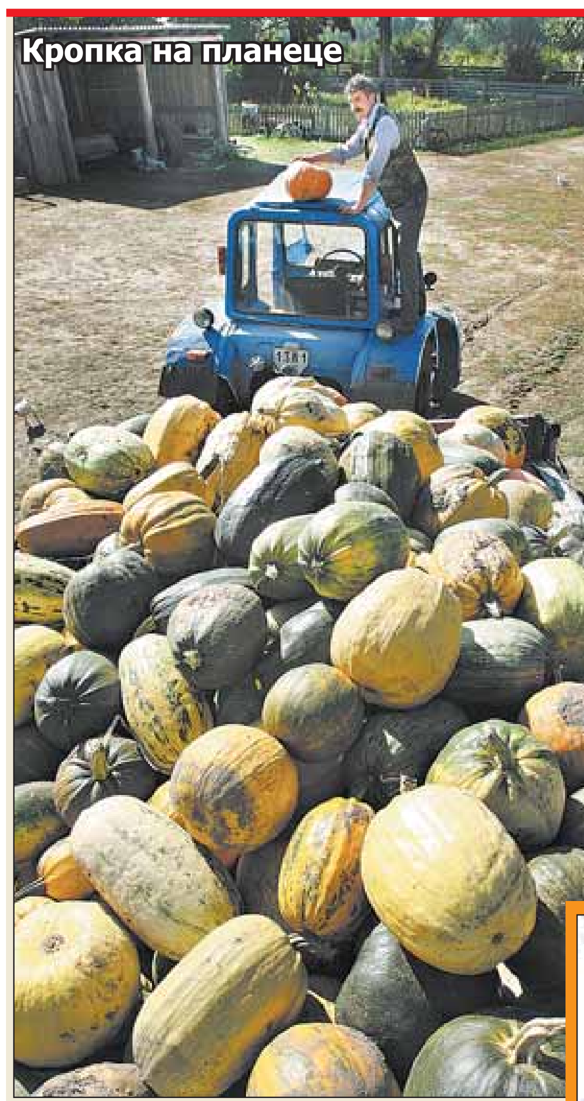

У Беларусі назвы населеных пунктаў, асабліва вёсак, найбольш паходзяць ад парод дрэў. Паводле статыстычных звестак, найбольшая колькасць назваў звязаная з бярозаю — 93 населеныя пункты — Бярозы, Бярозкі, Бярозаўкі... Крыху менш, прыблізна 80, утворана ад ліпы — Ліпа, Ліпаўка, Ліпавое.... Вішань, Вішнёвак, Вішанак — амаль пяцьдзясят. Клёнаў і яблынь — прыблізна аднолькава — па дзясятку. Не пакрыўджаны і ясень. На абсягах Бацькаўшчыны я налічыў 21 населены пункт, назвы якіх утвораны ад гэтай пароды — Ясені, Ясенеўка, Ясенец. Толькі 7 з іх проста Ясень. Таму трэба абазначыць, што гэты лірычны восеньскі рэпартаж зроблены ў самым заходнім з усіх Ясеняў — у Пружанскім раёне на Брэстчыне.

Сёлета ў Ясені багатая восень — грыбная, яблычная, мядовая, бульбяная і гарбузовая. Крыху журавінавая. Крыху, таму што на балотах шмат вады і дабрацца да ягад зможа не кожны. Што адметна, вёска зусім не ясеневая. Дрэвы, якія адразу кідаюцца ў вочы, — дубы і канадскія клёны. Назва Ясень — таямніца, якую разгадаць не здольны нават старэйшы жыхар вёскі, былы ляснічы Фёдар Саевіч (на фотаздымку з яблыкамі). У сваіх назіральных апісаннях прыроды, выдадзеных невялікім зборнікам, пенсіянер апавядае, што вёска з'явілася ў сярэдзіне XIX стагоддзя, — як кардон, дзе жылі леснікі-вартавыя. А вось пра паходжанне назвы — ні слова. Але і без гэтага ўсё зразумела і відавочна.

Дагэтуль Ясень з'яўляецца варотамі ў Белавежскую Пушчу. Па-ранейшаму тут жывуць леснікі, егеры, вартавыя на КПП. А клопаты ў іх тыя ж, што і ў любой іншай вёсцы — напаліць хату, накарміць дзяцей, управіцца па гаспадарцы... Падрыхтаваць агароды да вясны і нарабіць яблычнага соку (на фотаздымках). І не забыць парадавацца сонечным дзянькам бабінага лета.

Анатоль КЛЯШЧУК.
Фота аўтара.

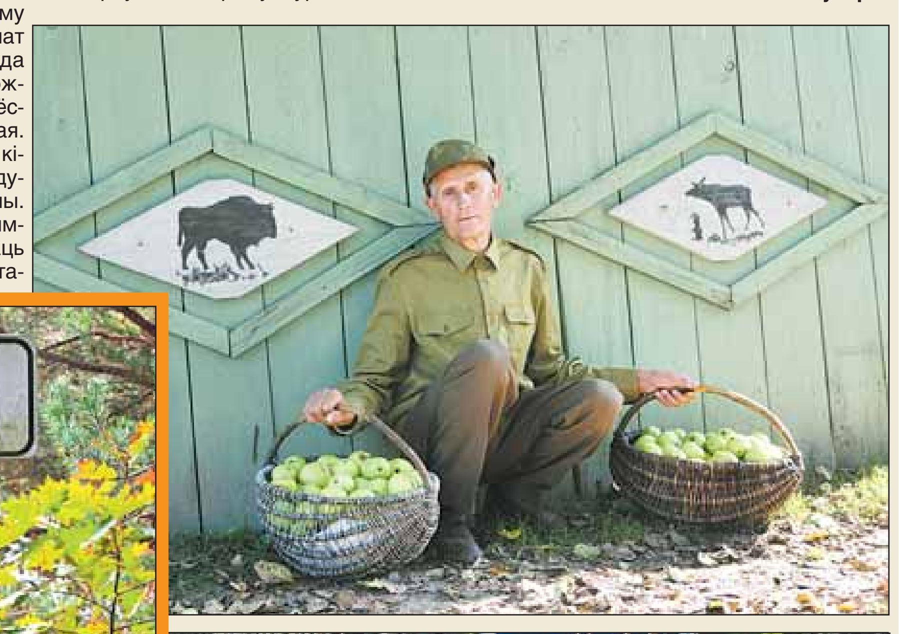

«Вызначым будучыню сваёй краіны»

Старшыня Магілёўскага аблвыканкама Пётр РУДНІК правёў прэс-канферэнцыю для журналістаў, дзе зрабіў некалькі заяў аб зменах у жыцці і працы жыхароў вобласці.

У Магілёўскай вобласці засталіся толькі 2 арганізацыі, дзе сярэдні заробак складае меней за 200 долараў. Гэта дзве сельскія гаспадаркі — у Дрыбінскім і Хоцімскім раёнах. Яшчэ на пачатку года іх налічвалася некалькі соцень.

— Будзем працаваць, і наступная задача — звесці да нуля спіс арганізацый, дзе плацяць у сярэднім меней за 250 долараў, — пракаментаваў Пётр Руднік. — Яшчэ ў ліпені іх было 350, а на 1 кастрычніка — 57.

Сярэдні заробак у Магілёўскай вобласці за жнівень склаў 1 мільён 158 тысяч беларускіх рублёў. Рэгіён, абяцае яго кіраўнік, абавязкова да канца года выйдзе на запланаваны параметр па сярэднім заробку — 444 долары. Задача максімум — 500 долараў. Бюджэтным установам аказана дапамога для павелічэння заробкаў, аднак у гэтай справе трэба ўдзяляць увагу прадукцыйнасці працы, павелічэнню аб'ёмаў вытворчасці, эканоміі рэсурсаў і паніжэнню сабекошту тавараў, пашырэнню платных паслуг.

Пётр Руднік аб'явіў, што з 1 снежня малочная жывёлагадоўля вобласці канчаткова адыходзіць ад старых тэхналогій даення «ў вёдры». У бліжэйшыя два месяцы будуць здадзены ў строй новыя малочнатаварныя комплексы, у тым ліку 8 сучасных фермаў у Шклоўскім раёне. Сёлета ў рэгіёне запрацуе 36 новых комплексаў з даільнымі заламі. З тымі, што ўжо ёсць, можна канчаткова адысці ад састарэлых тэхналогій і перайсці да сучасных. Кіраўніцтва вобласці робіць стаўку на буйную таварную вытворчасць, арыентуе на экспарт малака, мяса, птушкі і іншай сельскагаспадарчай прадукцыі.

— Гэта дазволіць выцягнуць сельскую гаспадарку на ўзровень самадастатковасці, самафінансавання, — адзначыў старшыня аблвыканкама. — Цяпер кожны працаўнік у гэтай сферы выробляе ў год прадукцыі на 46 мільёнаў рублёў, а патрабуецца 80-100. Тут дапамогуць сучасныя тэхналогіі і продаж перапрацаванай прадукцыі.

Маніторынг стану спраў на месцах па арганізацыі работы з грамадзянамі ў Магілёўскай вобласці выявіў шэраг недапрацовак, прызнаў Пётр Руднік.

— Мы дэталёва разабралі заўвагі і недахопы, — запэўніў ён. — Пасля разгляду на аблвыканкаме некалькі чалавек атрымалі вымовы, старшыня Клімавіцкага райвыканкама вызвалены ад займанай пасады.

У Клімавічах былы кіраўнік не здолеў унікнуць у праблемы адзінага дзіцячага дома сямейнага тыпу, дзе ўзніклі праблемы з будынкам з-за няякаснага будаўніцтва. У Магілёўскім раёне ў вёсцы Векер, дзе жыхары адчувалі недахоп чыстай пітной вады, пабудавалі водаправод. У Мсціслаўскім раёне ў вёсцы Мазалава сям'ю шмат гадоў таму перасялілі з аварыйнага жылля, хоць для рамонту патрабаваўся толькі тыдзень.

— Вынік маніторынгу наступны: стаўленне чыноўніка да грамадзян палепшылася на парадак, — выказаў сваё меркаванне Пётр Руднік.

— Гэтая найважнейшая палітычная падзея, якая вызначыць нашу будучыню, — сказаў Пётр Руднік. — Таму я прашу ўсіх жыхароў вобласці прыняць удзел у выбарах Прэзідэнта 19 снежня. Ад кожнага голасу будзе залежаць будучыня нашай краіны.

У Магілёўскай вобласці створана абласная камісія па выбарах Прэзідэнта Беларусі. Яна мае максімальны склад — 13 чалавек, з якіх 5 — прадстаўнікі палітычных партый і грамадскіх аб'яднанняў. У камісіі працуюць вылучэнцы Камуністычнай партыі Беларусі, Аб'яднанай грамадзянскай партыі, Беларускага рэспубліканскага саюза моладзі, грамадскага аб'яднання «Белая Русь», прафсаюза работнікаў дзяржаўных і іншых устаноў. Таксама ў склад выбарчай камісіі ўваходзяць 2 чалавекі ад працоўных калектываў і 6 грамадзян, вылучаных шляхам падачы заяў ад выбаршчыкаў. Старшынёй Магілёўскай абласной выбарчай камісіі па выбарах Прэзідэнта стаў Валерый Берастаў, кіраўнік Галоўнага статыстычнага ўпраўлення Магілёўскай вобласці.

Ілона ІВАНОВА.

Нефармат

ЗАМЕСТ БАБІНАГА ЛЕТА

БАБІНАГА лета сёлета не было. Хто сказаў? Я вам кажу. Пасля такога спякотнага лета адразу і рэзка насталі халады. А тыя некалькі дзён, калі сонца нясмела пазірала з неба, толькі прыбавілі суму па сапраўды цёплым, лагодным верасні, які хоць зрэдку, але бывае ў нас. А цяпер за акном дождж, слота, і хандра лезе ва ўсе шчыліны акна, хоць прыбіральшчыца Ніна клеіла яго гераічнымі намаганнямі. На мяне такое надвор'е заўжды наганяе нейкую дэпрэсіўнасць. І шчыра кажучы, люблю, калі ў такія дні раптам заяўляецца даўняя прыяцелька Тамара. Ад адной яе прысутнасці ў любое надвор'е кабінет напаўняецца, як у той рэкламе, «марознай свежасцю», бо яна заўжды вясёлая, жыццярадасная і ўпэўненая ў сваёй праваце. І ніколі не ўгадаеш адразу, ёсць у яе зараз праца ці не, пры грашах і машыне кабета альбо наадварот. Яе любімае выслоўе: «усё часова». Заяўляецца яна, як правіла, без папярэджання і на працу. Кажа, што візіт дадому абавязвае да сямейнага мерапрыемства: тут можна хутка абмяняцца навінамі, і гэта прыемна, бо без лішніх клопатаў.

А навін, наогул самай разнастайнай інфармацыі ў яе заўжды многа. І толькі на першы погляд можа падацца, што інфармацыя трохі пуставатая. Насамрэч Тамара — майстар трапных заўваг, а мянушкі, якімі яна літаральна на хаду надзяляе агульных знаёмых, потым настойліва пацвярджае жыццё. Толькі яна можа адначасова гаварыць пра палітыку і пірог, а таксама адначасова пра тры іншыя тэмы. А сёння яна прынесла кавалак яблычнага пірага, што спякла зранку, і ён напоўніў чароўным пахам усё навокал. Адразу з парога пачала: «Бачыш, як прыкольна здымалі дзядзьку ў кепцы з пасады». «А што тут прыкольнага?» «Як што? Ледзь не дваццаць гадоў быў і добры, і прыгожы. А тут — на табе! І алігарх, і транжыра, — ну чысты д'ябал! Адкуль так раптам усё ўзялося? Нейкая жаночая логіка навырачаецца».

Пра сутнасць жаночай логікі яна мае свае тлумачэнне на прыкладзе рамана «Не гаворыце мне о нем». Цяпер ёсць яшчэ адно — з апошняга месца працы. Як вядома, пры вялікі бізнэс, дакладней, састаўся ІП на некаторы час, але ўладкавалася ў былую кантору, дзе працавала з дзесятак год таму. Дык вось, на працы неяк распрачаліся дзве жанчыны. Спрэчка насіла цалкам выбітны характар, пакуль у адной не скончыліся аргументы. А калі іх засталося, яна заявіла апанентцы: «А ў мяне ёсць і муж, і палюбоўнік, а ў цябе — ні таго, ні другога!»... І калі першы варыянт логікі Тома называе ўзнёсла-рамантычным, то другі параўноўвае з цяжкай артылерыяй, якая б'е напавал. А наогул «стары новы» калектыў ёй падабаецца. Праўда, у аддзеле нейкая эпідэмія: усе разводзяцца. Пры гэтым адны ўспрымаюць працэс як належнае, іншыя плачуць нават на працы.

Адказваю ў сваім стылі: «Не надта ўбівайся з гэтай нагоды. З дзецьмі кантакту хапае, нашто яшчэ адзін? Цяпер ведаю, дзе той адзіны, што лёсам быў мне наканаваны. Памёр, не паспела».

— ?!

— Пакуль да цябе ехала, газету прагледзела. Во, на першай старонцы сказана, што Брэст — на другім месцы сярод беларускіх гарадоў па дэфіцыце мужчынскага насельніцтва. І ўсё таму, што смяротнасць мужчын высокая. Тое не жартачкі: на 1000 мужчын у нас 1179 жанчын. Вось, я ў тых 179 і апынулася.

Потым за пірагом з гарбатай яна заявіла, што паставіла крыж на ўласным бізнэсе і на любоўных прыгодах адначасова. Бо займацца ранейшай справай стала нецікава. Нанятая работніца аказалася нядобрасумленнай. Вазіць якаснае жаночае адзенне з Польшчы стала нявыгадна, калі не падманеш альбо не абыдзеш штучна створаныя перашкоды. І яшчэ ёсць шмат момантаў, якія зрабілі працу нуднай і руціннай. А гэта не ў яе стылі. Былы муж на дзяцей колькі капеек штомесяц дасылае. Кватэра добраўпарадкаваная, машыну нядаўна памяняла, а на хлеб надзённы можна зарабіць і ў канторы. Яна прывыкла аддавацца рабоце па поўнай праграме. І ўжо ў цяперашняй установе, дзе прывыклі існаваць спакойна, без асаблівых напруг, усе стогнуць ад яе няўёмнай энергіі і прагі перамен на шляху ўдасканалення. Ахвотна веру. Бо памятаю, як на яе папярэдняй службе вельмі чакалі, каб яна хутчэй сышла ў дэкрэтны. Чакалі, як тыя карасі ў сажалцы, каб ад іх хутчэй пазбавіцца.

А ў рамках, як аказалася, яна прыкольная, расчароўвалася. Невядома, як надоўга. Але з уласцівай ёй рамантыкай Тома сказала, што ўсё роўна ў любых стасунках з мужчынамі адзінокая жанчына шукае нейкай стабільнасці. А ва ўсіх яе кавалераў на ёбе было нейкага, што яны чакаюць. Дык навошта трацціць душэўныя сілы? Лепей заняцца вучобай дзяцей, хатняй гаспадаркай, сваім здароўем, дачай, шыццём, якое любіла і даўно закінула, чытаннем. Напэўна, знойдзецца яшчэ шмат якіх-небудзь неадкладных спраў. А болей ні на што часу няма. На ім пастаўлены вялікі і тлусты крыж.

І так здаецца, калі яна ўсё робіць. У яе кватэры заўжды пахне пірагамі. Паспяваю пахваліць яе, яблычны. А яна ўжо амаль у дзвярах расказвае, што гатаваць яго пару хвілін: пасячы пачак маргарыну з дзвюма шклянкамі мукі і змяшаць са шклянкай смятаны. І няхай зек! Атрыманае сопнае цеста загарнуць у пакет і пакласці ў халадзільнік гадзіны на дзве, а лепей на ўсю ноч. Ранкам тонка раскатаць, наверх — начынку з яблыкаў з цукрам, можна варэнне, і ў духоўку. За 20 хвілін, пакуль гатуецца снеданне, пірог гатовы. Трэба паспрабаваць.

Святлана ЯСКЕВІЧ.

А ЧАМУ Б ПАВУЧЫЛІСЯ Ў БЕЛАРУСКІХ НАСТАЎНІКАЎ ВЫ?

«Век жыві — век вучыся», — гучыць народная мудрасць. Напярэдадні Дня настаўніка «Звязда» вырашыла распытаць, чаму б павучыліся ў нашых настаўнікаў беларускія зоркі і ўвогуле, каго яны лічаць сваімі настаўнікам у жыцці?

Ксенія СІТНІК, спявачка і школьніца па сумяшчальніцтве:

— Перш за ўсё ў нашых настаўнікаў я б павучылася цярпенню, бо праца з дзецьмі — не з лёгкіх. Я хачу сказаць вялікі дзякуй усім маім школьным настаўнікам, якія мяне калі-небудзь вучылі. Асабліва класнаму кіраўніку і майму педагогу па вакале. Можна толькі пазайздросціць іх стойкасці, цярпенню і стаўленню да працы. На другое пытанне цяжка адказаць адназначна. Такім чалавекам я б назвала сваю бабулю. Яна вельмі мудрая і ў яе заўсёды можна папрасіць парады. Яшчэ гэта, зразумела, мае мама і старэйшая сястра — да іх думкі я заўсёды стараюся прыслухоўвацца.

Яўген БУЛКА, вядучы, шоумен:

— Пры такіх зарплатах і ўмовах існавання, у якіх жывуць нашы настаўнікі, у іх трэба вучыцца пачуццю гумару. А настаўнікам па жыцці я б назваў зборны вобраз маіх сяброў.

Саша ВАРЛАМАЎ, дызайнер:

— У беларускіх настаўнікаў сёння я ўжо б нічому не вучыўся — я дастаткова адукаваны чалавек. Сваімі ж настаўнікамі я лічу тых, з каго ў свой час браў прыклад, гэта доктар мастацтвазнаўства Юлія Чурко, шмат чаму я навучыўся ў дызайнера Тамары Рудзіцэр. У жыцці часта сустракаюцца людзі, у якіх я чамусьці вучуся. Што датычыць школьных настаўнікаў, то я б хацеў, каб настаўнікі адказалі мне на адно пытанне: «Адукацыя — гэта перадача інфармацыі ці культуры?» Калі інфармацыі, то з гэтым цудоўна спраўляецца інтэрнэт, а калі культуры — то хто перадае яе вучням?

Лейла ІСМАІЛАВА, вядучая дзіцячага конкурсу песні «Еўрабачанне-2010»:

— У нашых настаўнікаў я б павучылася дысцыпліне, адданасці справе, ініцыятыўнасці і бескарыслівасці, з якой яны робяць сваю працу. Самыя паважаныя прафесіі для мяне — выкладчык і ўрач. Таму да прафесіі «настаўнік» я стаўлюся з вялікай павагай, імкнуся браць прыклад са сваіх ліцэйскіх выкладчыкаў (Лейла скончыла ліцэй БДУ — **Аўт.**). Наконт другога пытання, то цяжка назваць адно імя. Мне вельмі шанцуе на добрых і мудрых людзей. Большасць знаёмых чамусьці хочуць падзяліцца са мной парадай. І я стараюся прыслухоўвацца да іхніх слоў. Але, напэўна, самы верны настаўнік па жыцці — гэта Біблія.

Люся ЛУШЧЫК, тэлевядучая:

— Тыя, хто выбіраюць прафесію настаўніка, валодаюць неверагодным цярпеннем, прафесіяналізмам і любоўю да дзяцей. Гэта людзі, здольныя на суперажыванне і самаахвярнасць. Якраз гэтаму ў іх і варта павучыцца. Калі б у кожным з нас такіх якасцяў было больш, свет стаў бы дабрэйшым і лепшым. Мой настаўнік па жыцці? Як бы банальна не гучала, але лепшыя настаўнікі — гэта кнігі, а калі казаць пра дзяцінства — гэта казкі. Казка вучыць, выхоўвае характар. Менавіта там прапісаныя галоўныя жыццёвыя прынцыпы. У казках дабро заўжды перамагае зло. Да гэтага трэба імкнуцца і нам.

Васіліна КАЛУГІНА, беларуская ўдзельніца «Місіс Свету-2010»:

— Нашы педагогі вельмі цярплівыя і чулыя — гэтаму ў іх і можна павучыцца. Па адукацыі я сама педагог. І таму магу пералічыць якасці, якімі, на мой погляд, павінен валодаць Беларускі настаўнік. Гэта — абавязкова любоў да сваёй працы, адукаванасць, граматнасць. І яшчэ вельмі важная якасць настаўніка — перадаць свае веды і жыццёвы вопыт сваім вучням. Сваім настаўнікам у жыцці я лічу сваіх родных (маму, дзядзьку, бабулю, мужа, свякроў і свёкра), а таксама тых людзей, з якімі пашчасціла сустрэцца ў жыцці.

Сяргей ВЕЧАР, дырэктар Нацыянальнага музея гісторыі і культуры:

— Свой шлях я пачынаў з пасады вясковага настаўніка гісторыі ў звычайнай школе. Таму ведаю па сваім вопыце, якая гэта няпростая і адказная праца. Трэба заўжды быць сканцэнтраваным і загартаваным. Таму ў дзень прафесійнага свята хачу пажадаць нашым педагогам перш за ўсё вытрымкі.

Зміцер САСНОЎСКІ, лідар гурта «Стары Ольса»:

— У беларускіх настаўнікаў варта вучыцца адданасці сваёй прафесіі, бо ў досыць неспрыяльных фінансавых умовах яны працягваюць выконваць сваю найвысакароднейшую місію! Мой настаўнік па жыцці — гэта мая мама. І дарэчы, яна таксама педагог!

Падрыхтаваў Ілья ЛАПАТО.

ГАСПАДАРЫ КАМЕННАЙ ГОРКІ

Гэта незвычайная школа. Яна пачала свой вучэбны год з 888 вучнямі, але скончыць яго, відаць, значна большая колькасць дзяцей. Школа павінна стаць адной з самых вялікіх у сталіцы. Яна працуе ў незвычайных умовах. Па плане, новая школа ў мікрараёне Каменная Горка павінна была здавацца толькі ў ліпені наступнага года, пасля тэрміны былі скарочаныя да снежня 2010. Але патрэба ў ёй настолькі наспела, што па просьбах жыхароў, школу вырашана было запусціць з першага верасня. Пакуль з трох блокаў здадзеныя першы і частка другога. У адной частцы школы яшчэ працягваюцца работы, а другая жыве сваім паўнацэнным, аўтаномным жыццём. Мы прайшліся па абжытай частцы школы, завіталі на ўрокі да вучняў першых, пятых і дзявятага класа — тут нічога і не нагадвае пра тое, што ў іншай частцы школы яшчэ шчыруюць будаўнікі. Няма ні паху фарбы, ні дзядзькаў з кельмамі, школа чысценькая, светлая, цёплая. У свежых класах вельмі ўтульна. Новая школа неверагодна прыгожая, светлая, прасторная. Яна дастаткова аснашчаная вучэбна-нагляднымі дапаможнікамі, мэбляй, абсталяваннем, падручнікамі. Праз некаторы час у ёй будзе тое, чым на сёння не могуць пахваліцца іншыя школы. Паспрабуем пералічыць толькі залы: спартыўная, харэаграфічная, трэнажорная, чытальная, лекцыйная, канферэнц-зала. А яшчэ цір, сэнсарны пакой, вялікая сталовая на 340 месцаў, рыхтуюцца да ўводу кабінеты пачатковай школы. Плануецца, што ў снежні школа будзе цалкам здадзеная, і гэта стане сапраўды шыкоўным навагоднім падарункам дзецям з раёна новабудоўлі Каменная горка.

— ПАМЯТАЕЦЕ, якія раней вучылі вершы пра школу? Там гаварылася пра ўтульныя і прасторныя класы. Дзеці павінны быць гаспадарамі ў школе. Неабходна зрабіць усё, каб ім было камфортна і добра. І наша школа вельмі светлая, прасторная, нам прыемна яе паказваць гасцям, — вядзе нас па школе дырэктар Марыя Кавалеўская. — У нас шмат планаў па афармленні. Памяшканні, дзе займаецца пачатковая школа, будуць вельмі адрозніваецца ад класаў старэйшай сваёй утульнасцю. Будуць створаны такія ўмовы, каб малыя не адчувалі рэзкага пераходу ад хатняй абстаноўкі да школьнай, каб выраз «школа — родны дом» быў не толькі на вуснах дзяцей, але і ў іх сэрцах.

Мы завіталі на ўрокі да першакласнікаў. Менавіта ў гэтыя дні яны становяцца... сапраўднымі вучнямі: праграма «Уводзіны ў школьнае жыццё» пройдзеная, і малыя бяруцца за буквары. Дарэчы, тут 6 (!) першых класаў (159 дзетак) і да канца года, напэўна, іх стане яшчэ больш.

— Гэта ж якая была б праблема для такога густанаселенага раёна, калі б ваша школа яшчэ не пачала працаваць? — звяртаюся да Марыі Фёдараўны.

— Не толькі для раёна, але і для горада. Мікрараёны Каменная Горка-1 і Каменная Горка-5 засяляюцца імкліва, бацькам трэба ездзіць на працу ў розныя куткі Мінска. І таму для іх вельмі важна аддаць дзіця ў школу, якая недалёка ад дома. Бацькі вельмі ўдзячныя, што школа ўжо дзейнічае. Сёння працуе 31 клас, з 1 па 9 (навучэнцаў 10-11 класаў было няшмат, таму ім прапанавана вучыцца ў бліжэйшых школах раёна).

Школа спланаваная на 4 класы ў паралелі. У нас 6 першых і, мяркую, што ў студзені можа быць і болей, таму што засяляюцца новыя дамы, сюды пераязджаюць бацькі з дзецьмі з іншых раёнаў Мінска, рэспублікі. Ахвотныя патрапіць сюды на вучобу з'яўляюцца кожны дзень, але пакуль мы іх не можам узяць, бо на тыя плошчы, што зараз ёсць, набраная максімальная колькасць дзяцей. Мы вучымся ў дзве змены. Калі школа будзе здадзеная, дзяцей будзем набіраць і набіраць. Наша місія — прымаць усіх з Каменнай Горкі-1 і Каменнай Горкі-5. Школа разлічаная на 1020 вучняў, але гэту лічбу мы стапрацэнтна павялічым ужо зімой, калі з'явяцца новыя плошчы. Думаю, што гэта будзе самая вялікая і шчаслівая школа ў горадзе, таму што дзеці да нас прыйшлі цудоўныя. Нам будзе не сумна працаваць. Бацькі нашых вучняў шмат займаюцца з дзецьмі, развіваюць іх. Сярод бацькоў шмат энергічных, маладых, ва ўзросце каля 30 гадоў. Яны цікавяцца развіццём школы, хочуць, каб сёння дзецям у ёй было добра, а заўтра яшчэ лепш. Мы ўжо абмяркоўваем з імі пытанні развіцця замежных моў, шмат запытаў на паглыбленае вывучэнне англійскай (дарэчы, у нас ужо зараз выкладаюцца дзве замежныя мовы: англійская і нямецкая), была прапанова па вывучэнні кітайскай. Калі будуць адпаведныя запыты бацькоў, мы гатовыя запрасіць спецыялістаў выкладаць любую мову. Сёння дзеці ў школе павінны не толькі вучыць асноўныя прадметы, але і атрымліваць дадатковую адукацыю. У нас будуць танцавальныя калектывы, сёння ўжо прыняты на працу харэограф, а таксама ёсць метадычныя кадры, вядомыя ў рэспубліцы. Правядзём апытанне, якія віды спорту цікавыя дзецям...

Фота Марыны БЕГУНКОВАЙ.

— Складана было запусціць школу за такі кароткі час, са значным апярэджваннем плана?

— Настаўнікі рыхтавалі школу разам з бацькамі, прыбіралі кабінеты, мылі вокны, дапамагалі размяшчаць мэблю. У апошнія дні жніўня тут кіпела праца соцень людзей. Нам дапамагалі калегі, якія працуюць у іншых школах раёна (гэта традыцыя ў раёне, калі новабудоўлю дапамагаюць рыхтаваць калегі з усіх школ). Працавалі і ў выхадныя, з ранку да вечара, да ночы.

— Ці былі праблемы з камплектаваннем калектыву?

— У школе працуюць 59 педагогаў. Многія з іх прыехалі жыць у гэты раён. Школа ўкамплектаваная цалкам, педагагічных вакансій у нас няма. Складанасці былі толькі, калі камплектавалі пачатковую школу (гэта 18 класаў, 8 груп падоўжанага дня), а ахвотных працаваць у сярэдняй школе нават было больш, чым у нас вакансій.

— Ці цяжка працаваць у школе-новабудоўлі?

— Не магу сказаць, што складана. Магу сказаць — не сумна. У новым раёне наша школа самая першая і пакуль адзіная. Часам мне задаюць пытанне: «А чаму вы не гімназія?» Безумоўна, мы і пра гэта думаем, але ніколі новабудоўля не можа стаць гімназіяй. Новая школа, якая павінна прыняць усіх дзяцей, не можа арганізоўваць конкурсы і выбіраць у вучні лепшых. Як толькі пачнуць адчыняцца новыя школы і патокі дзяцей можна будзе рэгуляваць, з'явіцца магчымасць выходзіць на гімназічныя класы.

Але школа не толькі для дзяцей. Тут добра павінна быць і настаўнікам. Таму яшчэ адна наша адміністрацыйная задача — стварыць умовы для настаўніка, каб ён з жаданнем ішоў на працу і вяртаўся з яе з радасцю, а не з цяжкімі думкамі. Безумоўна, вельмі хацелася б, каб у сем'ях настаўнікаў быў мір, утульнасць, згода і разуменне ўсіх хатніх, што такое праца педагога.

— Што можна пажадаць усім настаўнікам Беларусі напярэдадні іх прафесійнага свята...

— У першую чаргу жадаю сваім калегам здароўя, дасягненняў і здзяйсненняў, каб наша праца была выніковай, эфектыўнай, каб, аддаючы частку душы сваёй, нам было за што парадавацца; каб былі добрыя педагагічныя калектывы, моцныя, здаровыя; каб была ўзаемавыручка, узаемападтрымка...

Алена ДЗЯДЗЮЛЯ.

ШТО ПЕРАЎТВАРАЕ БЕЛАРУСА Ў НЯЗЛОМНУЮ ЗБРОЮ?

ФОКУС: ЗАПРАШЭННЕ ДА ПАЛЕМІКІ

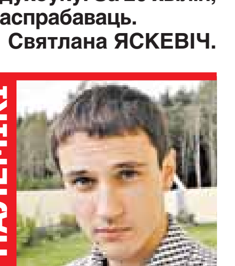

Талерантнасць, памяркоўнасць і гасціннасць — вось якую нацыянальную ідэю калісьці даўно прызначылі нашаму народу невядомыя ідэолагі. І на гэтым навыку дзецям многія ўкладаюць гэтыя словы ў свядомасць ад «Буквара» да ўрокаў па гісторыі Беларусі.

Безумоўна, у талерантнасці, памяркоўнасці і гасціннасці няма нічога дрэннага, але ў выніку такая нейтральная характарыстыка беларускай ідэі прывяла да іранічнага яе разумення. Напэўна, усе ведаюць самую знакамітую показку пра нашага чалавека:

Саджаюць рускага на цвік. Той ускрыкнуў, падскочыў, мацюкнуўся — балюча.

Насаджваюць на цвік украінца. Залямантаваў, мацюкнуўся, даў крыўдзіцелям у карак.

Падводзяць да цвіка беларуса, саджаюць. Наш пікнуў — і далей сядзіць. Пытаюцца: «Ты што, дзядзька, здурнеў, няўжо не балюча?» Беларус і адказвае: «Спачатку было балюча, а потым нібы прывык...»

Ці заўсёды беларусы былі такімі? Упэўнены, што не. Каб наша нацыя цягам усёй гісторыі была такой памяркоўнай, то ад беларусаў не засталося б і шчэпак. Хоць і такое магло быць. Усё ж здаралася, цягам войнаў выразалі палову нашага насельніцтва. Акупацыі нашых этнічных тэрыторый змянялі адна другую, а беларусы ўсё адно не зніклі. Як такое магчыма?

У часы Вялікага Княства Літоўскага (юрыдычныя дакументы ў дзяржаве былі напісаныя мовай, на якой, па вялікім рахунку, мы сёння размаўляем) нашы людзі мелі ключавую ролю не толькі ў развіцці свайго рэгіёна, а і ў сусветнай геапалітыцы. Як сёння, скажам, ЗША. Нашы ваяры выконвалі партыі першых скрыпак у лёсавызначальных бітвах, зыход якіх мог змяняць усю сусветную гісторыю. Гэта, напрыклад, Грунвальдская бітва 1410 года, калі наш князь Вітаўт сумесна з польскім каралём Ягайлам (таксама выхадзец з нашых) перамаглі наймацнейшую армію ў свеце — Тэўтонскі ордэн.

Безумоўна, пра гэтыя факты паведамляецца ў нашых падручніках па гісторыі. Але да дзяцей гэта даводзіцца так няўмела, што гонару за вялікую гісторыю ніхто не адчувае.

Тым не менш беспрэцэдэнтны вайсковы дух застаўся ў беларусах на генетычным узроўні. Галоўнае — павярнуць гэту генетычную схільнасць у правільным кірунку. І тады беларус пераўтвараецца ў нязломную зброю.

Лічу, што гэта ўмела зрабілі кіраўнікі футбольнай каманды БАТЭ (пакуль прывяду спартыўныя прыклады). Трэнер Віктар Ганчарэнка паспрабаваў перапламаць рабскую псіхалогію беларускіх футбалістаў: няма каманды, якую мы не маглі б перамагчы, — мы можам. Вось што, на сваё вялікае здзіўленне, чулі гульцы перад матчамі з легендарным «Рэалам» (бюджэт іспанскай каманды быў большы ў... 30 разоў) і «Ювентусам». І вось вынік: увосень 2010 года БАТЭ можа перамагаць чэмпіёнаў Галандыі, а там футбол — гэта рэлігія.

Аднойчы я меў размову з Сяргеем Крыўцом, тады яшчэ іграком «БАТЭ». Абмяркоўвалі матч, дзе ў нашай каманды было няшмат шанцаў.

«Мы выйдзем і будзем біцца да апошняга. Мы можам перамагчы любую каманду», — вось так упэўнена адказаў мне Сяргей Крывец.

Ведаючы, што каманда «БАТЭ» моцная, супернікі ўсё адно раз за разам не могуць адэкватна ацаніць беларускі байцоўскі ген, пра які я зараз разважаю. І зноў наступаюць на беларускія граблі.

А таямніца нашага менталітэту, калі вылучыць яе са старажытнай гісторыі, — гэта **ўпэўненасць (не блытайце з самаўпэўненасцю), гонар (не блытаць з ганарлівасцю) і гульня першым нумарам.** Простыя якасці, якіх найчасцей не хапае ні нашым спартсменам, ні многім публічным дзеячам. Лічу, што калісьці гэтыя якасці спрабавалі штучна вынішчыць у нашай нацыі. Але так і не змаглі давесці гэтую справу да канца.

Заўтра ў карэйскім Сеуле адбудзецца спартыўнае мерапрыемства сусветнага значэння — фінальнае Гран-пры K-1 MAX, дзе двубоі правядуць 16 найлепшых байцоў-ударнікаў свету. Нашага Віталя Гуркова (гэта яго першыя спаборніцтвы такога ўзроўню і наперадзе доўгая спартыўная кар'ера) адразу «кінулі пад танкі» — паставілі біцца з чэмпіёнам свету па K-1 Джорджыа Петрасянам. Італьянец увогуле не прайграваў апошнія чатыры гады.

На афіцыйным сайце K-1 праводзіцца галасаванне, і 92 % рэспандэнтаў лічаць, што баец з Італіі пераможа накаўтам. Па-першае, ён — чэмпіён свету, па-другое, беларусу ў спаборніцтвах K-1 забаронена ўжываць свае галоўныя «каронкі». Але рэспандэнты не ведаюць, што Гуркоў — гэта яшчэ адзін бескампрамісны беларус, які б'ецца да апошняга, які пераламаў у сабе рабскую псіхалогію. Лічу, што як мінімум чэмпіёна свету чакае цяжкае выпрабаванне...

Яўген ВАЛОШЫН.

УП «МИНСКИЙ ГОРОДСКОЙ ЦЕНТР НЕДВИЖИМОСТИ» (организатор аукциона) 02 ноября 2010 года повторно проводит открытый аукцион по продаже зданий, сооружений и иного имущества ОАО «ТД «Белресурсы» (продавец):

Номер лота	№ 1		
		Инв. № (кадастр.)	Инв. № (бухг.)
Наименование продаваемого имущества	Административное здание, площадь 60 кв. м	710/С-57358	11871
	Производственно-заготовительный участок сбора вторичных ресурсов, площадь 365,6 кв. м	710/С-57359	11876
	Склад, площадь 287,9 кв. м	710/С-57360	11877
	Зеленые насаждения		12006
Сведения о земельном участке	кадастровый номер 741000000010003390, площадь 0,4727 га		
Местонахождение продаваемого имущества	Могилевская область, г. Бобруйск, ул. Ковзана Б.И., 5/294		
Начальная цена	512 852 800 белорусских рублей без учета НДС		
Сумма задатка	50 000 000 белорусских рублей		

Номер лота	№ 2		
		Инв. № (кадастр.)	Инв. № (бухг.)
Наименование продаваемого имущества	Мастерская, площадь 1337,0 кв. м	410/С-19277	11607
	Водопровод		11611
	Электрокабель		11806
	Мощение		11609
	Ограждение. Ворота. Калитка		11610
	Административное здание, площадь 125,9 кв. м	410/С-20625	11608
	Объекты озеленения		11800
	Объекты озеленения		11801
	Объекты озеленения		11802
Сведения о земельном участке	кадастровый номер 420850100001006261, площадь 1,9309 га		
Местонахождение продаваемого имущества	Гродненская область, Волковысский район, г. Волковыск, ул. Жолудева, д. 76		
Начальная цена	1 060 192 000 белорусских рублей без учета НДС		
Сумма задатка	100 000 000 белорусских рублей		

Номер лота	№ 3		
		Инв. № (кадастр.)	Инв. № (бухг.)
Наименование продаваемого имущества	Сторожка, площадь 16,9 кв. м	451/С-11478	11998
	Склад тары, площадь 842,1 кв.м	451/С-3331	11645
	Мастерская		12011
	Склад		12012
	Навес		12013
	Склад с мастерской, площадь 228,4 кв. м	451/С-3332	11646
	Пристройка		12014
	Мастерская. Гараж		12015
	Контора с котельной, площадь 138,6 кв. м	451/С-3333	11651
	Забор площадью 710 кв. м		11999
	Металлические ворота		12000
	Зеленые насаждения		11809
	Зеленые насаждения		11810
	Электрическая сеть		11808
Сведения о земельном участке	кадастровый номер 422356300002000209, площадь 1,0927 га		
Местонахождение продаваемого имущества	Гродненская область, Дятловский район, г.п Новоельня, ул. Железнодорожная, д. 7а		
Начальная цена	149 584 000 белорусских рублей без учета НДС		
Сумма задатка	14 000 000 белорусских рублей		
Сведения об обременениях	договор аренды от 01.04.2010 (арендуемая площадь 42,9 кв.м)		

Номер лота	№ 4		
		Инв. № (кадастр.)	Инв. № (бухг.)
Наименование продаваемого имущества	Трансформатор силовой ТМ-100/10 кВт		11723
	Бункер		11641
	Электрошкаф		11625
	Одноэтажное кирпичное здание склада хранения тары, площадь 799,5 кв. м	412/С-12605	11618
	Котельная		11614
	Дымовая труба		11991
	Трансформаторная подстанция	412/С-12606	11617
	Воздушная линия		11990
	Кабельная линия		11996
	Кабельная линия		11997
	Кабельная линия		11989
	Одноэтажное кирпичное здание цеха, площадь 446,5 кв. м	412/С-12607	11615
	уборная		11988
	Сарай		12017
	Сарай		11993
	Сарай		11994
	Сарай		11995
	Пристройка		12016
	Навес		11987
	Котельная с дымовой трубой		11992
	Водопровод		11623
	Забор		11982
	Забор		11983
	Забор		11986
	Забор		11622
	Ворота		11984
	Ворота		11985
	Мощение		11621
	Одноэтажное дощатое административное здание, площадь 102 кв. м	412/С-12608	11620
	Объекты озеленения		11803
	Объекты озеленения		11804
	Объекты озеленения		11805
	Объекты озеленения		11807
Сведения о земельном участке	кадастровый номер 424050100012000004, площадь 0,5700 га кадастровый номер 424050100013000004, площадь 0,7100 га		
Местонахождение продаваемого имущества	Гродненская область, Мостовский район, г. Мосты, ул. Занеманская, д. 54		
Начальная цена	712 527 200 белорусских рублей без учета НДС		
Сумма задатка	70 000 000 белорусских рублей		
Сведения об обременениях	договор аренды от 01.04.2009 (арендуемая площадь 12,3 кв. м); договор аренды от 20.02.2009 (арендуемая площадь 305,6 кв. м, 21,0 кв. м) договор аренды от 01.04.2006 (арендуемая площадь 189 кв. м)		

К участию в аукционе допускаются юридические и физические лица, предоставившие организатору аукциона следующие документы:

заявление на участие в аукционе; заявление об ознакомлении с документами, продаваемым имуществом, порядком проведения аукциона; заверенные копии учредительных документов (для юридических лиц) и свидетельства о регистрации (для юридических лиц и индивидуальных предпринимателей); соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона (в двух экземплярах); заверенную банком копию платежного поручения, подтверждающего внесение задатка; а также иные документы в соответствии с порядком проведения аукциона.

Задаток перечисляется на расчетный счет УП «Минский городской центр недвижимости» № 3012024570010 в филиале ОАО «БПС-Банк» по Минской области, г. Минск, код 153001331, УНП 190398583.

Заявитель, желающий участвовать в торгах по нескольким лотам, вносит задаток в размере, установленном для лота с наибольшей начальной ценой.

Победителем торгов признается участник, предложивший наивысшую цену за продаваемое имущество. Процедура проведения торгов установлена порядком проведения аукциона.

Договор купли-продажи между продавцом и победителем торгов (покупателем) подписывается в течение 10 календарных дней с даты проведения аукциона.

Оплата стоимости приобретенного имущества осуществляется в течение срока, указанного в договоре купли-продажи. По согласованию с продавцом возможна рассрочка платежа.

Аукцион состоится **02 ноября 2010 года в 11.00** по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукционов. Прием документов, а также консультации по вопросам участия в аукционе осуществляются **с 04.10.2010 по 29.10.2010 включительно в рабочие дни с 09.00 до 18.00** (в пятницу – до 16.45) по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6.

Телефоны для справок:

(017) 227 48 36 – УП «Минский городской центр недвижимости» (ул. К. Маркса, 39, к. 10, 220030, г. Минск);

(017) 278 35 35, ОАО «ТД «Белресурсы» (ул. Казинца, 2, 220099, г. Минск).

ІНШЫЯ. І НЕ ЧУЖЫЯ

Прэс-тур

ЛЕС, высокі плот і шлагбаум на ўваходзе — гэтае месца не для цікаўных ды і, уласна кажучы, «пабочныя асобы» імкнуцца абыходзіць яго бокам. Па вельмі простай прычыне: тут, бліз вёскі Каменка, амаль на ўскрайку Бабруйска, знаходзіцца адзін з буйнейшых у краіне інтэрнатаў для псіханеўралагічных хворых. Сёння ў ім жыве 360 чалавек. Прычым жыве пастаянна: у адрозненне ад іншых сацыяльных устаноў, сюды трапляюць толькі назаўсёды.

«СТРАХОЎКІ» НЕ МАЕ НІХТО

Разумовая адсталасць, эпілепсія, шызафрэнія, хвароба Альцгеймера. Дыягназ у кожнага свой. Як і шлях у гэтую ўстанову. У некага хвароба праявілася з дзяцінства, але да большасці ўсё ж прыйшла з узростам. Адны атрымалі цяжкую чэрэпна-магзавую траўму ў побыце, другія пацярпелі ў дарожна-транспартных здарэннях, трэція сталі ахвярамі стрэсаў, чацвёртых «зламалі» наркатычныя і таксічныя рэчывы. Нарэшце, тлумачэнне праблем многіх гучыць вельмі проста — старасць.

— Сярод іх ёсць розныя людзі, многія ў ранейшым жыцці працавалі, мелі нібыта прэстыжныя прафесіі — былі настаўнікамі, урачамі, спартсменамі, — заўважае дырэктар Каменскага псіханеўралагічнага дома-інтэрната Галіна Саўчанка. — Словам, некалі ў іх было ўсё, але раптам — не засталося нічога. І, напэўна, толькі тут пачынаеш добра разумець: ад бяды ніхто і ніколі не застрахаваны.

Зноў жа многія мелі сем'і. Прычым казаць аб гэтым выпадае менавіта ў мінулым часе. Бо звычайна бывае так: першым часам пасля змяшчэння ў інтэрнат сваякі прыязджаюць «у адведкі» як мінімум раз у месяц. Потым — раз у год. А затым візіты спыняюцца. «Праблема» пакрысе забываецца. Безумоўна, у правілах сустракаюцца выключэнні, ёсць прыклады, калі дзеці забіралі сваіх бацькоў «на пабыўку» дадому. Аднак звычайна ўжо праз два-тры тыдні вярталі назад. І тлумачэнне тут адно — вытрымаць больш працяглае суіснаванне з невылечна хворым чалавекам сапраўды цяжка.

— Сярэдні ўзрост жыхароў інтэрната перавышае 60 гадоў, а ёсць і тыя, каму далёка за 80, — распавядае Галіна Саўчанка. — Прычым некаторыя знаходзяцца тут дзесяцігоддзямі. Бо, як тое ні сумна, але трэба хіба што канстатаваць: альтэрнатывы гэтаму па-сутнасці няма, адсюль ужо не «выпісваюцца».

ГАЛОЎНЫЯ ЛЕКІ — СПАКОЙ

Гэта той самы выпадак, калі медыкі вымушаныя разводзіць рукамі. Вылечыць каго-небудзь з жыхароў гэтага інтэрната ўжо немагчыма. Таму галоўная задача гучыць даволі проста — зрабіць усё, каб папярэдзіць развіццё хваробы. І часам не зусім стандартнымі метадамі.

— Сёння няма праблем са сродкамі на лекі, мы можам прапанаваць усе неабходныя медыцынскія паслугі — ад фізіялячэння да стаматалогіі, — распавядае Галіна Саўчанка. — Аднак гэтага — недастаткова. Таму для вырашэння «адвечных» праблем пажылых людзей з верхнімі дыхальнымі шляхамі мы адчынілі ўласны кабінет спелеалячэння ці лячэння соллю, а для паляпшэння агульнага імунітэту зрабілі «сцяжыну здароўя» — жыхары інтэрната могуць пахадзіць басанож па шчабёнцы, пяску, абгабляваным дрэве. А плюс да таго мы прапануем гарбату з самых розных гаючых траў і лячэнне пахамі мяты ці лаванды. Пры гэтым і фітабар, і араматэрапія з'явіліся зусім не выпадкова: яны дапамагаюць пры бяссонніцы, заспакойваюць і, што асабліва неабходна, здымаюць раздражнёнасць.

ПРАЦАВАЦЬ НЕ ДЗЕЛЯ ГРОШАЙ

Праблема дэфіцыту медыкаў адчуваецца паўсюль, і дамы-інтэрнаты — таксама не выключэнне. Аднак у гэтым выпадку «кадравае пытанне» не абмяжоўваецца выключна прадстаўнікамі аховы здароўя. Умовы для працы тут цяжкія ў чыста псіхалагічным плане. А заробкі — не самыя вялікія. І гэтая «нестыкоўка» адыгрывае значную ролю, асабліва ў наваколлі буйнога горада, дзе амаль заўсёды ёсць іншыя варыянты ўладкавання.

— Калі хтосьці з супрацоўнікаў вырашае звольніцца, то гэта заўсёды непрыемна, але неяк крыўдзіцца ні ў якім разе нельга: у каго не хапае спагады і вытрымкі — таму на самай справе лепш за ўсё сысці ў іншае месца, — зазначае Галіна Саўчанка. — Бо тут, апроч асноўных абавязкаў, даводзіцца быць і выхавацелем, і нянечкай, і суддзёй. Неабходна рабіць усё, каб жыхары інтэрната адчувалі сябе так, як дома. Вядома, нам выдзяляюцца грошы, толькі за апошні час патрапіла адрамантаваць сталоўку і абнавіць мэблю. Вось толькі фінансаванне вырашае не ўсё — многае трэба рабіць выключна ўласнымі сіламі.

Чамусьці распаўсюджаная думка, што жыхарам псіханеўралагічнага інтэрната «амаль нічога не патрэбна» — безумоўна, памылка. Так, у іх здараюцца зрывы. Але гэтая з'ява часовая. У астатнім жа яны практычна такія, як і мы — толькі крыху з іншым успрыняццем свету.

— Як і нам, ім вельмі патрэбны камфорт, насуперак усім стэрэатыпам, яны ўмеюць цаніць прыгажосць — некаторыя з жыхароў інтэрната, без перабольшання, з'яўляюцца нават таленавітымі мастакамі, — адзначае Галіна Саўчанка. — І, апроч таго, ім неабходныя заняткі — кнігі, газеты, шахматы, шашкі, трэнажорная зала, настольны тэніс, футбол, праца. Натуральна, што прымушаць кагосьці працаваць тут нельга. Але хто мае сілы і каму дазваляе здароўе — імкнецца штосьці рабіць сам. Мы вырошчваем бульбу, капусту, буракі і моркву, маем уласны вялікі сад. Жыхары інтэрната могуць дапамагаць у пральні, даглядаць свойскую жывёлу. Бо ў любым выпадку праца дае шанц разнастаіць жыццё. А для людзей, якія ўвесь час знаходзяцца на адной і той жа зачыненай тэрыторыі, гэта надзвычай важна.

А яшчэ сёння на тэрыторыі інтэрната, дзякуючы збору добраахвотных ахвяраванняў, вядзецца будаўніцтва званіцы. Прычым яна зноў жа найперш неабходная хворым. Каб была магчымасць наблізіцца да Бога. І каб яны маглі вучыцца цярплівасці і павазе да тых, з кім выпала жыць побач.

ЧАРГА ЗАСТАНЕЦЦА Ў МІНУЛЫМ

Сёння на тэрыторыі Беларусі налічваецца больш за сем дзясяткаў дамоў-інтэрнатаў, 9 з іх разлічаныя на дзяцей з асаблівасцямі псіхафізічнага развіцця, 19 — для ветэранаў і інвалідаў, а 44 — для асоб з псіханеўралагічнымі захворваннямі. У цэлым у стацыянарных установах пражывае 17,1 тысячы чалавек, прычым попыт на «дзяржаўнае ўтрыманне» не змяншаецца. А адным з галоўных застаецца пытанне... дэфіцыту плошчаў. І асабліва актуальная яна менавіта для асоб з парушэннямі псіхікі.

Між тым, паводле слоў намесніка міністра працы і сацыяльнай абароны Валянціны Каралёвай, пэўныя зрухі тут ёсць. За апошнія час чарга на размяшчэнне ў дамы-інтэрнаты зменшылася з 1370 да 764 чалавек, у стацыянарных установах значна палепшыліся ўмовы пражывання, інтэрнаты паступова пазбаўляюцца «перанаселенасці». Пры гэтым саму праблему «недахопу месцаў» плануецца вырашыць цягам бліжэйшых гадоў.

Сяргей ГРЫБ.

Мінск — Бабруйск.

Стратаў магло б не быць

Калегія Камітэта дзяржаўнага кантролю Мінскай вобласці прааналізавала прычыны стратнасці прадпрыемстваў Міншчыны і паставіла задачу пераламаць сітуацыю.

Сёлета па выніках сямі месяцаў 105 прадпрыемстваў і арганізацый Мінскай вобласці з'яўляюцца стратнымі. Гэта менш, чым летась (сума стратаў увогуле зменшылася ўдвая), але і гэтай лічбы магло б не быць, калі б кіраўнікі ўсіх прадпрыемстваў навучыліся лічыць грошы. Пра гэта заявіў **старшыня Камітэта дзяржаўнага кантролю Мінскай вобласці Уладзіслаў ЦЫДЗІК** на калегіі, прысвечанай аналізу эфектыўнасці мераў, якія прымаюць органы ўлады па зніжэнні стратнасці прадпрыемстваў і арганізацый цэнтральнага рэгіёна Беларусі.

Асноўнымі прычынамі стратнасці з'яўляюцца недастатковыя аб'ёмы выпуску прадукцыі, неэфектыўныя меры па зніжэнні сабекошту і эканоміі, несвоечасовае спагнанне дэбіторскай запазычанасці, нізкая канкурэнтаздольнасць, недастатковая праца па пошуку рынкаў збыту, а таксама нізкая фінансавая і выканаўчая дысцыпліна службовых асобаў.

Амаль палова стратных суб'ектаў гаспадарання прыпадае на прамысловыя прадпрыемствы вобласці. Але самае, бадай, дзіўнае, што ў наш час будаўнічага буму на Міншчыне аказалася стратнай і амаль кожная 10-я будаўнічая арганізацыя.

У сумнай статыстыцы вылучыліся Мінскі, Маладзечанскі і Барысаўскі рэгіёны, на якія прыпала больш за палову ўсіх стратных прадпрыемстваў вобласці. Так, чыстыя страты на пачатак жніўня гэтага года ЗАТ «Слаўнафта-Старт» (Мінскі раён) склалі 11,7 млрд рублёў, свінакомплексу «Барысаўскі» — 8,7 млрд, РУП «Маладзечанскі завод металаканструкцый» — 2,9 млрд руб.

— Але мы павінны не канстатаваць факты, а лячыць хваробу, — падкрэсліў старшыня Камітэта. — Дзейнасць некаторых камерцыйных прадпрыемстваў носіць крымінальны характар. Напрыклад, вядомыя выпадкі, калі ўладальнікам і прадпрыемства-вытворцы, якое знаходзіцца ў Беларусі, і прадпрыемства-заказчыка, якое знаходзіцца за межамі краіны, з'яўляецца адна і тая ж асоба. Разлік за прадукцыю не адбываецца своечасова, у выніку чаго вымываюцца асноўныя сродкі, валютная выручка не вяртаецца ў Беларусь.

Яшчэ адна прычына стратнасці некаторых камерцыйных прадпрыемстваў — хаванне прыбытку дзеля пазбягання выплаты падаткаў.

У сувязі з гэтым калегія Камітэта дзяржкантролю вобласці пастанавіла сумесна з інспекцыяй Міністэрства па падатках і зборах Беларусі актывізаваць працу па вызначэнні схемаў вымывання зваротных сродкаў шляхам адгрузкі прадукцыі з мінімальнай рэнтабельнасцю, без папярэдняй аплаты і на доўгі тэрмін прадпрыемствам з адным і тым жа заснавальнікам. Падатковаму міністэрству прапанавана таксама распрацаваць механізмы, якія прадухілялі б магчымасць хавання прыбытку.

Пра павышэнне персанальнай адказнасці кіраўнікоў за эканамічны стан стратных прадпрыемстваў размова на калегіі ішла асобна.

Некаторыя кіраўнікі тлумачылі немагчымасць змяніць сітуацыю тым, што банкі адмаўляюць у крэдытах, або тым, што цяжар ўжо ўзятых крэдытаў надта вялікі.

— Так, банкі сёння адвярнуліся ад стратных прадпрыемстваў, і гэта правільна, бо банку патрэбна забеспячэнне крэдыту, — пракаментавала «Звяздзе» сітуацыю **начальнік упраўлення кантролю галін гаспадаркі і грашова-крэдытнай сферы Камітэта Дзяржкантролю Мінскай вобласці Валянціна ЗЯЗЮЛЬКІНА.** — Стратнае прадпрыемства не толькі не можа ўзяць новы крэдыт, яно не можа атрымаць у банку больш лаяльныя ўмовы фінансавання, афармлення акрэдытываў, атрымання авансаў.

Кожны суб'ект гаспадарання павінен добра ўсведамляць, што ад банкаўскай дапамогі зыходзіць дзве небяспекі: павялічваецца сабекошт прадукцыі з-за працэнтаў па кароткіх крэдытах, і з'ядаецца прыбытак з-за доўгіх. Пазычаныя сродкі для суб'екта гаспадарання заўсёды нявыгадныя. Хоць для інвестыцый сабраць грошы вельмі цяжка, але кожны павінен разлічваць у першую чаргу на свае сілы. Плацежаздольнасць суб'ектаў гаспадарання заўсёды пагаршаецца з-за ўзятых крэдытаў.

— Колькі са 105 стратных на сёння прадпрыемстваў Мінскай вобласці здольныя выправіць сітуацыю сваімі сіламі?

— Каля 10 прадпрыемстваў маюць рэальную магчымасць выйсці на бясстратную работу да канца года. 90 прадпрыемстваў рэальна па сённяшняй сітуацыі наўрад ці змогуць пераадолець сваю стратнасць сёлета. Задача Камітэта дзяржаўнага кантролю Мінскай вобласці ў тым, каб прадухіліць пагаршэнне сітуацыі. Мы пытаемся ў кожнага кіраўніка: што ты зрабіў, каб пры тваёй уладзе стала лепш? Мэта сённяшняй калегіі — пераламаць сітуацыю са стратнымі прадпрыемствамі. Каб кіраўнікі не думалі, што яны маюць права і далей пасіўна падаць у даўгавую яму. Бо вынік стратнасці — банкруцтва.

Вольга МЯДЗВЕДЗЕВА.

Пытальнік

Вы не выйгралі ў розыгрышы, але дапамаглі іншым

Дарагая рэдакцыя! Адкажыце мне, калі ласка, праз газету: дзе мне праверыць латарэйны білет «Міласэрнасць» ад 26 жніўня? Розыгрыш адбыўся, а я не магу праверыць вынік. Начальнік аддзела давала мне табліцу, але я не разабраўся ў ёй.

Мікалай МІКАЛАЕВІЧ МЫЧКО, *г.Ельск*

Заснавальнікам рэспубліканскай тыражнай пасіўнай латарэі «Міласэрнасць» з'яўляецца Міністэрства працы і сацыяльнай абароны. Розыгрышы прызавога фонду тыражоў латарэі праводзяцца не радзей за два разы ў год. Мэтамі правядзення латарэі з'яўляюцца, у прыватнасці, закупка спартыўнага рыштунку і абсталявання, спартыўнай формы, трэнажораў, медыцынскага абсталявання для стацыянарных устаноў сацыяльнага абслугоўвання, рэспубліканскага цэнтра для дзяцей-інвалідаў, дзяржаўных устаноў: «Рэспубліканскага санаторыя «Белая вежа» для ветэранаў вайны, працы і інвалідаў», «Рэспубліканскага санаторыя «Бярэзіна» для ветэранаў вайны, працы і інвалідаў», «Рэспубліканскага санаторыя «Вяжуці» для інвалідаў з парушэннямі апорна-рухальнага апарату», «Рэспубліканскага санаторыя «Ясельда» для ветэранаў вайны, працы і інвалідаў».

Так што, Мікалай Мікалаевіч, не засмучайцеся, што вам не пашчасціла на гэты раз (мы праверылі ваш білет па пакінутым яго нумары і серыі): ваш грашовы ўклад пайшоў на добрую справу. А самастойна праверыць вынікі розыгрышу пры жаданні вы можаце, напрыклад, на сайце па адрасе: belloto.by\tiraz-loto\milaserdnast (дастаткова ўвесці вышэйназваныя нумар і серыю білета).

ГОРА-МІНЁРКА

Ну і ну!

У 11 гадзін 38 мінут 30 верасня ў Жабінкаўскае аддзяленне «Белінвестбанка» паступіў званок і ўсхваляваны жаночы голас паведаміў, што будынак замініраваны. У банк па вуліцы Свабоды тут жа прыбылі супрацоўнікі міліцыі, МНС, КДБ, спецыялісты па размініраванні. Работнікаў банка ў тэрміновым парадку эвакуявалі. Але ніякіх падрыўных устройстваў выяўлена не было. Міліцыянеры вылічылі «мінёрку». Ёю аказалася 40-гадовая жыхарка вёскі Шпіталі. Маці дваіх дзяцей пакрыўдзілася на банк за невялікія працэнты па яе ўкладзе і вырашыла адпомсціць такім вось чынам. Цяпер, каб заплаціць штраф, невядома, ці хопіць ёй і ўкладу, а не толькі працэнтаў.

Яна СВЕТАВА.

Утерянные бланки страховых полисов серии ББ №№ **0175834, 0175836**; серии НС №№ **0210370, 0217068, 0187630—0187632, 0216648—0216649**, принадлежащие ОАСО «Би энд Би иншуренс Ко», считать недействительными.

УНП 101063229

УП «МИНСКИЙ ГОРОДСКОЙ ЦЕНТР НЕДВИЖИМОСТИ» (организатор аукциона) 03 ноября 2010 года ПОВТОРНО ПРОВОДИТ ОТКРЫТЫЙ АУКЦИОН

по продаже принадлежащего ОАО «Крион» (продавец) здания специализированного животноводства (здание коровника) с инв. номером 620/С-24926, общей площадью 1847,1 кв. м, расположенного по адресу: Республика Беларусь, Минская обл., Дзержинский р-н, Негорельский п/с, около дер. Павловщина. Площадь земельного участка 0,9550 га, инв. номер 622200000001000887.

Начальная цена – 103 517 500 белорусских рублей без учета НДС.

К участию в аукционе допускаются юридические и физические лица, предоставившие организатору аукциона следующие документы:

заявление на участие в аукционе; заявление об ознакомлении с документами, продаваемым имуществом, порядком проведения аукциона; заверенные копии учредительных документов (для юридических лиц) и свидетельства о регистрации (для юридических лиц и индивидуальных предпринимателей); соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона (в двух экземплярах); заверенную банком копию платежного поручения о внесении задатка; а также иные документы в соответствии с порядком проведения аукциона.

Задаток в размере 10 000 000 белорусских рублей перечисляется на расчетный счет УП «Минский городской центр недвижимости» № 3012024570010 в филиале ОАО «БПС-Банк» по Минской области, г. Минск, код 153001331, УНП 190398583.

Победителем торгов признается участник, предложивший наивысшую цену за объект продажи. Процедура проведения торгов установлена порядком проведения аукциона.

Договор купли-продажи между продавцом и победителем аукциона подписывается в течение 10 календарных дней с даты проведения аукциона. Оплата объекта продажи осуществляется в течение 20 календарных дней с даты проведения аукциона. Аукцион состоится **03 ноября 2010 года в 12.00** по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукционов. Прием документов, а также консультации по вопросам участия в аукционе осуществляются **с 04.10.2010 по 01.11.2010 в рабочие дни с 09.00 до 18.00 (в пятницу – до 16.45)** по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6.

Телефоны для справок:
(017) 227 48 36 – УП «Минский городской центр недвижимости» (ул. К. Маркса, 39, к. 10, 220030, г. Минск);
(017) 275 22 81 – ОАО «Крион» (ул. Серова, 8, 220024, г. Минск).

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА НА ПРОДАЖУ ПРАВА ЗАКЛЮЧЕНИЯ ДОГОВОРА АРЕНДЫ НЕДВИЖИМОГО ИМУЩЕСТВА

Аукцион состоится **01.11.2010 в 11.00** по адресу: 230015, г. Гродно, ул. Горького, 87 А, каб. № 204.
Организатором аукциона является РУП «Белтелеком» в лице Гродненского филиала, находящегося по адресу: 230015, г. Гродно, ул. Горького, 87 А.

На аукционе выставляется право заключения договора аренды недвижимого имущества:

Адрес арендуемого имущества	Площадь, кв.м	Предполагаемое целевое использование	Коэффициент от 0,5 до 3,0	Начальная цена продажи	Размер задатка	Срок договора аренды	Характеристика
1	2	3	4	5	6	7	8
Здание АТС, помещения на 1-м этаже, расположенные по адресу: г. Гродно, ул. Горького, 87.	157,33 (16,3; 13,5; 94,23; 3,2; 27,1; 0,8; 0,8; 0,7; 0,7)	Под размещение офисов, магазинов, производственных площадей (за исключением вредных производств)	3,0	1 376 638	137 664	3 года	Помещения расположены на 1-м этаже 4-этажного здания. Имеется естественное освещение, центральное отопление, электроснабжение, водоснабжение, канализация, телефонизировано.

Документы на участие в аукционе принимаются **с 04.10.2010 по 26.10.2010 в рабочее время (с 9.00 до 16.00)** по адресу: 230015, г. Гродно, ул. Горького, 87 А, каб. 202. Документы, поданные после 16.00 26.10.2010 не рассматриваются.

Порядок оформления участия в аукционе, а также порядок проведения аукциона определены Положением о порядке проведения аукционов по продаже права заключения договоров аренды зданий, сооружений и помещений, находящихся в республиканской собственности, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 08.08.2009 № 1049.

Для участия в аукционе участник в срок, установленный для приема документов на участие в аукционе:

- перечисляет задаток на с/с 3012000000225 в филиале 426 АСБ «Беларусбанк» код 199, УНП 500826567 Гродненский филиал РУП «Белтелеком»;
- подает заявление на участие в аукционе;
- заключает соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона;
- предоставляет копию платежного документа о перечислении задатка.

Помимо указанных документов:

- физическое лицо предъявляет документ, удостоверяющий личность;
- индивидуальный предприниматель – копию свидетельства о государственной регистрации;
- юридическое лицо – резидент Республики Беларусь – копию документа, подтверждающего государственную регистрацию; нерезидент Республики Беларусь – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписку из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть произведена не ранее чем за 6 месяцев до даты подачи заявления на участие в аукционе) или иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения.

Представитель физического лица, индивидуального предпринимателя, юридического лица предъявляет доверенность (документ, подтверждающий полномочия должностного лица) и документ, удостоверяющий личность данного представителя.

Копии документов предоставляются без нотариального засвидетельствования.

Победителем аукциона признается участник, предложивший наивысшую цену за предмет аукциона. Победитель аукциона (лицо, приравненное к победителю аукциона) в течение 3 рабочих дней со дня его проведения обязан в установленном порядке перечислить на субсчет арендодателя сумму, за которую продан предмет аукциона, за вычетом внесенной им суммы задатка, а также возместить организатору аукциона затраты на его организацию и проведение, в том числе расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам документации, необходимой для его проведения. Информация о затратах на организацию и проведение аукциона, порядке и сроках их возмещения доводится до сведения участников перед началом аукциона под роспись.

Договор аренды по результатам аукциона заключается в течение 5 рабочих дней со дня проведения аукциона.

Телефоны для справок: (0152) 43 25 71, 48 65 95, факс (0152) 72 02 07.

Извещение о проведении 03 ноября 2010 года открытого аукциона по продаже имущества, принадлежащего ОАО «Гроднооптторг»:

Наименование и характеристики имущества, входящего в состав лота	- здание магазина с бытовой комнатой, инв. номер 452/С-5039,общая площадь 154,6 кв.м; - здание склада с гаражом, инв. номер 452/С-5040, общая площадь – 93,2 кв. м; - здание уборной, инв. номер 452/С-5038, общая площадь – 0,9 кв.м; - ограждение (металлическая сетка по бетонным столбам), протяженность – 146,4 м.п.; - ворота; - калитка; - асфальтобетонное покрытие, площадь – 1439 кв.м.
Местонахождение имущества	Гродненская область, Зельвенский район, г.п. Зельва, ул. Гагарина, д. 75
Сведения о земельном участке	площадь – 0,2305 га, кадастровый номер 422655100001000807; назначение – земельный участок для обслуживания зданий и сооружений Зельвенского участка оптовой торговли
Сведения о продавце	ОАО «Гроднооопторг», ст. Лососно, 230001, г. Гродно, телефоны (0152) 55 39 12, (044) 794 61 35
Сведения об организаторе аукциона	УП «Минский городской центр недвижимости», ул. К. Маркса, 39, к. 10, 220030, г. Минск, телефон (017) 227 48 36
Начальная цена с учетом НДС	75 336 000 белорусских рублей
Сумма задатка	7 500 000 белорусских рублей
Сведения об обременениях	аренда

К участию в аукционе допускаются юридические и физические лица, предоставившие организатору аукциона следующие документы:

заявление на участие в аукционе; заявление об ознакомлении с документами, продаваемым имуществом, порядком проведения аукциона; заверенные копии учредительных документов (для юридических лиц) и свидетельства о регистрации (для юридических лиц и индивидуальных предпринимателей); соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона (в двух экземплярах); заверенную банком копию платежного поручения о внесении задатка; а также иные документы в соответствии с порядком проведения аукциона.

Задаток перечисляется на расчетный счет УП «Минский городской центр недвижимости» № 3012024570010 в филиале ОАО «БПС-Банк» по Минской области, г. Минск, код 153001331, УНП 190398583.

Победителем аукциона признается участник, предложивший наивысшую цену за объект продажи. Процедура проведения торгов установлена порядком проведения аукциона.

Договор купли-продажи между продавцом и победителем аукциона подписывается в течение 10 календарных дней с даты проведения аукциона. Оплата объекта продажи осуществляется в срок, указанный в договоре купли-продажи по согласованию с продавцом. Аукцион состоится **03 ноября 2010 года в 11.00** по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукционов. Прием документов, а также консультации по вопросам участия в аукционе осуществляются **с 04.10.2010 по 01.11.2010 включительно в рабочие дни с 09.00 до 18.00 (в пятницу – до 16.45)** по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6.

Телефоны для справок: (017) 227 48 36, (0152) 55 39 12, (044) 794 61 35.

ИНФОРМАЦИЯ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА по продаже здания автогаража гражданам Республики Беларусь в частную собственность:

НАИМЕНОВАНИЕ, МЕСТОПОЛОЖЕНИЕ, ЦЕЛЕВОЕ НАЗНАЧЕНИЕ ОБЪЕКТОВ.

■ Здание автогаража, общая площадь 274,2 $м^2$ (инвентарный № 631/С-58647) с земельным участком площадью 0,2632 га (кадастровый номер 621385412101000130), расположенного по адресу: Минская обл., Вилейский р-н, Осиповичский с/с, д. Шиловичи, ул. Советская, 9, с начальной ценой 33 100 000 белорусских рублей. Шаг аукциона установлен в размере 10 % от предыдущей цены.

ПРОДАВЕЦ – Открытое акционерное общество «Вилейский Райагросервис».

ОРГАНИЗАТОР АУКЦИОНА – СИКУП «УКС-СЕРВИС».

СУММА ЗАДАТКА – 5 % от начальной цены на р/с 3012190930030 в отделении 932 ОАО «Белинвестбанк», г. Молодечно, код 739, УНН 600182305, получатель платежа: СИКУП «УКС-СЕРВИС».

ФОРМА, УСЛОВИЯ ОПЛАТЫ – платеж в размере цены приобретения объекта за вычетом суммы задатка на р/с № 3012201820012 в отд. ОАО «Белагропромбанк», г. Вилейка, код 903, получатель платежа: ОАО «Вилейский Райагросервис»; УНН 600010756, ОКПО 01793926, согласно протокола аукциона, в течение 2 месяцев 25 дней со дня получения протокола аукциона.

СУММА КОМПЕНСАЦИИ ЗАТРАТ НА ОРГАНИЗАЦИЮ И ПРОВЕДЕНИЕ АУКЦИОНА: согласно протокола аукциона, в течение 5-ти рабочих дней на р/счет СИКУП «УКС-СЕРВИС».

ДОКУМЕНТЫ, ПРЕДОСТАВЛЯЕМЫЕ ДЛЯ УЧАСТИЯ В АУКЦИОНЕ – заявление на участие, заверенная банком копия платежного документа на внесение задатка; физическим лицам – паспорт или иной документ, удостоверяющий личность, юридическим лицам – копия учредительных документов и свидетельства о регистрации, заверенные нотариально, доверенность, выданная представителю юридического лица.

КОНЕЧНЫЙ СРОК ПРИЕМА ЗАЯВЛЕНИЙ – **27.10.2010** г. до 16.00.

АДРЕС, ПО КОТОРОМУ ПРИНИМАЮТСЯ ЗАЯВЛЕНИЯ – г. Молодечно, ул. Мира, д. 15, к. 1.

ДАТА, ВРЕМЯ, МЕСТО И ПОРЯДОК ПРОВЕДЕНИЯ АУКЦИОНА – **02.11.2010** г. в 14.00 по адресу: г. Молодечно, ул. Мира, д. 15, к. 1.

Аукцион состоится при наличии не менее двух участников на один лот.

Тел. для справок: 8 (0176) 73 00 13, 75 16 09, 8 (044) 710 74 60.

Краіна здароўя

Выпуск № 51 (220)

Прамая лінія

З БОЛЕМ У СЭРЦЫ

На пытанні чытачоў, звязаныя з тонусам сасудаў, ціскам, крызамі і інсультамі, а таксама шматлікімі іншымі сардэчнымі справамі, адказала падчас «прамой лініі» вядучы навуковы супрацоўнік лабараторыі артэрыяльнай гіпертэнзіі Рэспубліканскага навукова-практычнага цэнтра «Кардыялогія» Марыя ЛІВЕНЦАВА.

(Працяг. Пачатак у нумарах за 30 верасня і 1 кастрычніка.)

☎ ***— Ліда, Міхаіл Сяргеевіч. 64 гады. Інвалід 2 групы. Ішэмічная хвароба сэрца, стэнакардыя напружання, функцыянальны клас 2, атэрасклератычны кардыясклероз, АГ 3, рызыка 4. ДЭП 2 складанага генезу. Астэахандроз пазваночніка. Мярцальная арытмія, пастаянная форма. Частыя, 2-3 разы на тыдні, гіпертанічныя крызы — 200/120. Тады прымаю клафелін. Раніцай пастаянна павышаны ціск — 180/120. Прымаю манапрыл 20 мг па 2/д, карыняфар рэтард — 20 мг 2/д, канкор 5 мг раніцай і каптапрыл 25 мг 2/д. Днём самаадчуванне нармальнае, а з 4-5 гадзін ціск павышаецца. Што рабіць?***

— Трэба пераглядзець рэжым прыёму лекаў. Я замяніла б карыняфар рэтард на ніфекард XL — 60 мг можна прымаць адзін раз у суткі. У гэтага прэпарата пастаянае, але больш моцнае ўздзеянне, чым у карыняфара. Можна змясціць прыём вашых прэпаратаў з раніцы на дзень ці вечар, калі пачынае павышацца ціск, каб максімум прэпарата ў крыві прыпадаў на той час, калі можа ўзнікаць ціск. Акрамя таго, няма сэнсу прымаць адначасова прэпараты адной групы — манапрыл і каптапрыл. Каптапрыл прымаецца для хуткага дзеяння пры паніжэнні ціску, і не варта прыбягаць да яго кожны дзень. Можа быць, у вас ужо з'явіўся да каптапрылу эфект прывыкання. Пры працяглым прыёме гэтага прэпарата могуць губляць частку эфектыўнасці. Таму можна памяняць манапрыл на ліпрыл фортэ, які спалучае ў сабе мачагонны сродак і прэпарат, аналагічны групе манапрылу.

☎ ***— Глыбоцкі раён, Аксана. Што ўяўляюць сабой пабочныя эфекты клафеліну? Маці пасля яго дрэнна сябе адчувае...***

— Калі прымаць яго эпізадычна, то на наступны дзень можа напаткаць рыкашэтная гіпертанія. Клафелін валодае цэлым шэрагам пабочных эфектаў. Асабліва ў пажылых людзей. Ён, напрыклад, затрымлівае вадкасць, а гэта само па сабе можа справакаваць павышэнне ціску. Прэпарат таксама падаўляе настрой, амаль да дэпрэсіі. А сталыя людзі з гіпертаніяй і без таго схільныя да дэпрэсіі. Таму можна справакаваць досыць сур'ёзныя праблемы... Дае клафелін і проста непрыемныя адчуванні — сухасць у роце...

— А можна яго прыняць пры гіпертанічным крызе?

— Тут трэба зыходзіць з таго, якія сімптомы пераважаюць. Калі гэта цяжкі крыз, то патрэбна ўрачэбнае ўмяшанне, а калі проста павышэнне ціску, то можна і каптапрылам абысціся — 25—50 мг пакласці пад язык, і праз 15—30 хвілін ціск павінен знізіцца. Каптапрыл — досыць нейтральны, яго можна прымяняць пры розных тыпах кровазвароту, розных праявах, і ён не пакіне такіх наступстваў, як клафелін.

☎ ***— Брэсцкая вобласць, Людміла Іванаўна. 47 гадоў. Змагаюся з няправільным ціскам два гады. Лічбы — 180/100. Спачатку ўрач прызначала таблеткі, якія проста скідваюць ціск. Лячылася народнымі сродкамі.***

— Народных сродкаў тут быць не можа. Яны могуць толькі дапаўняць асноўнае лячэнне. Што вам не дапамагала?

— Кардыёлаг прызначала бісапралол і індап.

— Так...

— А наколькі доўга іх трэба прымаць? Я адчуваю сябе дрэнна пасля іх, падае настрой...

— Індап — мачагонны прэпарат, неабходны для лячэння гіпертаніі. У вас павялічылася мочааддзяленне — гэта нармальна. У прэпаратаў групы бісапралолу ёсць такія пабочныя эфекты, як мышачная слабасць, падаўленне настрою... Але вам усё роўна трэба прымаць гэтыя прэпараты, паколькі ёсць схільнасць да частага сэрцабіцця. Можаце паспрабаваць замяніць бісапралол на небівалол. Ён таксама валодае здольнасцю запавольваць частату сардэчных скарачэнняў, знізіць ціск. Але ён яшчэ расшырае перыферычныя сасуды, што надрэнна ў вашым выпадку. Ён лепей пераносіцца, але, праўда, і каштуе даражэй.

— У мяне бывае ўсё нармальна, 100/60, а потым раз — і пад'ём... Я зараз нічога не прымаю, а потым штосьці і вып'ю.

— Артэрыяльны ціск мяняецца ва ўсіх людзей, але, калі ў вас бываюць тыя лічбы, пра якія вы сказалі вышэй, значыць, у вас ёсць гіпертанія. І тут не адысці ад штодзённага прыёму лекаў. Не чакайце крызу, а штодня прымайце ў малых дозах прэпараты. Хаатычнасць у прыёме — самае дрэннае, што можна прыдумаць у сітуацыі з гіпертаніяй. Мы ж ніколі не ведаем, што будзе праз дваццаць хвілін. Вас можа нехта пакрыўдзіць — гармоны выкінуцца ў кроў, і ціск адразу ж павысіцца. Могуць узнікнуць такія ўскладненні, як інсульт, парушэнні мазгавога кровазвароту. Уздым ціску гэтаму спрыяе. Таму трэба лячыцца. Я б вам параіла нават двойчы ў год для паляпшэння якасці жыцця прымаць такія прэпараты, як кавінтон, серміён, танакан, якія зніжаюць пабочныя эфекты. Яны супакояць, палепшаць самаадчуванне. Але прымаць іх варта толькі з асноўнымі прэпаратамі па зніжэнні ціску.

☎ ***— Гродзенская вобласць, Валянціна Афанасьеўна. Наяўнасць крызаў сведчыць аб няправільна падабраным лячэнні ці нервовым перанапружанні?***

— На 99 працэнтаў — гэта няправільнае лячэнне гіпертаніі, а 1 працэнт пакідаем на тое, што гэта нейкае іншае захворванне. Ёсць, напрыклад, такое захворванне, як феахромацытома, якое дае начны ўздым ціску, крызавы стан. Тады мы праводзім абследаванне наднырачнікаў. Але калі ў чалавека няправільна падабранае лячэнне — недастатковая камбінацыя прэпаратаў, недастатковыя дазіроўкі, — то першай прыкметай гэтага будзе з'яўленне крызаў.

— Ці можна крыз лічыць перадінфарктным, перадінсультным станам?

— Крыз ужо ёсць непрацяглае парушэнне мазгавога кровазвароту. Ёсць яшчэ транзіторная ішэмічная атака — парушэнне мазгавога кровазвароту, якое праходзіць. Наступны крок — ужо поўны інсульт.

— Алкаголь і сродкі для паніжэння ціску, вядома ж, несумяшчальныя?

— Любы напой, які ўтрымлівае алкаголь, павышае ціск. З аднаго боку, калі мы гаворым пра чырвонае сухое віно, якое ўтрымлівае антыаксідантныя рэчывы, то мы гаворым аб пэўнай барацьбе з атэрасклерозам і ішэміяй. Аднак у таго ж віна ўсё роўна ёсць эфект павышэння ціску. Таму людзі, якія маюць артэрыяльную гіпертэнзію, алкаголь павінны выдаляць са свайго жыцця ў прынцыпе. З другога боку, калі такая сітуацыя немагчымая, то па меншай меры не варта ўжываць у той дзень, калі пацыент прымае алкаголь, прэпараты групы інгібітараў АПФ. Такое спалучэнне можа справакаваць нечаканы эфект рэзкага падзення ціску.

☎ ***— Гомель, Мікалай Валянцінавіч. 62 гады. Ціск — 150/90, 170/110. Адчуваю сябе выдатна. Ці трэба прымаць нейкія меры? Якімі будуць наступствы пры прыняцці мер па зніжэнні высокага ціску?***

— Адказ тут адназначны. Любое павышэнне ціску патрабуе медыкаментознага лячэння. Але з улікам таго, што вы не адчуваеце гэтага павышэння, што характэрнае для сімптаматычных гіпертаній (іншымі словамі, гіпертаніі, якая з'яўляецца праявай іншага захворвання, а такіх захворванняў звыш 50-і), можна меркаваць, што ў вашым выпадку трэба абавязкова абследавацца, Варта дакладна высветліць, якая ў вас гіпертанія — першасная ці другасная.

Але гэта не азначае, што пакуль вы будзеце высвятляць, адкуль гэта гіпертанія з'явілася, не трэба прымаць медыкаменты. Прымаць іх трэба абавязкова. Па першым часе ў вас могуць з'явіцца непрыемныя адчуванні ў галаве, галавакружэнне, але гэта трэба пераадольваць, прывыкаць. Трэба разумець, што пабочныя эфекты прэпаратаў ні ў якое параўнанне не ідуць з тымі грознымі катастрофамі, якія развіваюцца, калі пацыент не прымае прэпараты.

☎ ***— Гомель, Наталля. 50 гадоў. Ужываю дыратон, 10 мг. Аднак у некаторыя дні, калі ціску няма, таблеткі не п'ю. Бывае, што верхні ціск нармальны, а ніжні — высокі. Тады адчуваю галавакружэнне. Што прымаць у такіх выпадках?***

— Прэпараты трэба прымаць абавязкова і пастаянна. Нават калі ў нейкі момант няма высокага ціску, гэта не азначае, што ён ужо ніколі не ўзнімецца. Можна дапоўніць дыратон іншымі прэпаратамі. Пры высокай частаце сардэчных скарачэнняў можна дадаць бісапралол, метапралол, якія будуць і запавольваць частату скарачэнняў, і спрыяльна ўздзейнічаць на ніжні ціск.

☎ ***— Гродна, Алена. Ці існуюць спецыяльныя дыеты, якія спрыяюць нармальнаму ціску?***

— Першы прадукт, які павышае ціск, — гэта соль. Бяссолевая дыета павінна быць абавязкова. Больш за тое, прэпараты для лячэння гіпертаніі дзейнічаюць больш актыўна менавіта пры бяссолевай дыеце. Спрыяе зніжэнню ціску і пяціразовае ўжыванне на тыдні марской рыбы. Плюс свежае зялёніва, а таксама прадукты, багатыя на такія мікраэлементы, як калій і магній...

Што да солі, то яна прысутнічае ў любым натуральным прадукце. Той солі, якую мы можам атрымаць з гароднінай, садавінай, фруктамі, хопіць для забеспячэння нармальнай жыццядзейнасці.

☎ ***— Ашмяны, Раіса Мікалаеўна. Ціск — 170, 190 — збіваю да 140 лізінапрылам. Ад амладыпіну ацёкі. Чым яго замяніць?***

— Лізінапрыл трэба прымаць дзесяцігоддзямі, таму што пачатковы эфект пры першым прыёме не надта выражаны, і толькі пасля, па меры ўжывання, праявіцца уплыў на сардэчную мышцу, якая павялічваецца пры гіпертаніі. Напэўна, лізінапрыл перастаў даваць эфект. Тады трэба дадаць мачагонны сродак — індапамід, арыфон. Такі прэпарат узмоцніць эфект лізінапрылу. Можна перайсці на камбінаваны сродак наліпрэл, які ўтрымлівае адразу два прэпараты. Або ёсць экватар, куды ўваходзіць лізінапрыл і амладыпін. У такіх камбінаваных прэпаратах лізінапрыл радзей дае ацёкі.

Ацёкі наогул у такім выпадку не страшныя, яны не нясуць з сабой ніякай небяспекі. Гэта ўсяго толькі асаблівасць расшырэння сасудаў, у тым ліку сасудаў ног. Тут ні ў якім разе не трэба прымаць ніякіх мачагонных кшталту фурасеміду. Гэта сітуацыя звязаная з іншымі механізмамі. Напэўна, у вас яшчэ вянозная недастатковасць.

— У мяне падагра...

— У апошнія дзесяцігоддзі для такіх пацыентаў з'явілася новая група прэпаратаў — лазартан, казаар, сентар, — яны паказаныя і пры гіпертаніі, і пры падагры. Доза лазартану — 50-100 мг у суткі.

☎ ***— Асіповічы, Мікалай. 40 гадоў. Перанёс інфаркт, хоць і ціск неяк мераў, і кардыяграму рабіў... Ці можна было прадбачыць гэтую сітуацыю? Якія рэкамендацыі вы дасце мне цяпер?***

— Правакатарам інфаркту магла быць гіпертанія. Для таго і праводзіцца яе лячэнне, каб прафілактаваць такія ўскладненні хваробы, як інфаркт, інсульт і ныркавая недастатковасць. Бывае, што і на фоне нармальнага ціску здараецца інфаркт, а бываюць яго прадвеснікі — прыступы стэнакардыі, парушэнне сардэчнага рытму. Каб інфаркт не стаў першым веснікам захворвання, мы заклікаем усіх штогод, акрамя вымярэння ціску і кардыяграмы, рабіць біяхімічны аналіз крыві, каб там была проба на халестэрын. Павышаны ўзровень апошняга з'яўляецца магутнейшым фактарам рызыкі развіцця інфаркту міякарда.

Пры з'яўленні непрыемных адчуванняў у груднай клетцы таксама трэба звярнуцца да ўрача і, акрамя электракардыяграмы, прайсці нагрузачны тэст, які дазваляе часам выявіць захворванне міякарда. Пасля перанесенага інфаркту пацыент павінен абавязкова прымаць прэпараты для зніжэння халестэрыну. Для змяншэння патрэбы сардэчнай мышцы ў кіслародзе прызначаюцца бэта-блакатары кшталту бісапралолу, метапралолу. Пры павышаным ціску абавязкова трэба праводзіць карэкцыю да лічбаў ніжэй за 140/90. Неабходна прымаць і прэпараты для разрэджвання крыві. Акрамя таго, калі лекавая тэрапія не дае станоўчага эфекту, гэта з'яўляецца паказаннем да больш агрэсіўных метадаў лячэння. Выконваецца каранараангіяграфія і вырашаецца пытанне аб эндаваскулярным ці хірургічным лячэнні.

☎ ***— Маладзечна, Тацццяна. Вельмі часта мяне турбуюць болі ў левай палове грудной клеткі, пульс пачашчаны, менш за 90 не бывае. Ціск скача. Што рабіць?***

— Неабходна выключыць паталогію шчытападобнай залозы, вызначыць гармоны залозы і прайсці ўльтрагукавое даследаванне. Боль у левай палове грудной клеткі можа быць рознага паходжання. Трэба пачынаць з электракардыяграмы, далей правесці электранагрузачны тэст. Калі будзе выяўлена штосьці, што адпавядае наяўнасці сардэчнага захворвання, — значыць, трэба праводзіць адпаведнае лячэнне. Калі па гэтай часці ўсё будзе нармальна, трэба абследаваць пазваночнік і пракансультавацца ў неўролага.

☎ ***— Кобрын, Антаніна Іванаўна. Многія лечаць гіпертанію травамі. А ці ёсць якія-небудзь проціпаказанні да гэтага?***

— Лячэнне травамі можа быць толькі дапаўненнем да асноўнага лячэння. На жаль, няма доказаў таго, што травы працягваюць жыццё і не даюць развіцца ўскладненням гіпертаніі. Іншая справа, шэраг прэпаратаў робіцца з траў, так што і ў лячэння травамі ёсць пэўныя проціпаказанні. У кожным канкрэтным выпадку трэба вырашаць, што будзе спрыяць вылячэнню.

— А ці перадаецца гіпертанія ў спадчыну?

— Палова сталага насельніцтва Еўропы пакутуе ад артэрыяльнай гіпертэнзіі. Значыць, мала каму ўдаецца не мець бабулю ці дзядулю без гэтай паталогіі. Спадчынны фактар займае сваё месца сярод фактараў рызыкі па гіпертаніі. Асабліва ўважлівымі трэба быць тым, у каго абодва бацькі пакутуюць ад захворвання. З юных гадоў такія дзеці павінны весці пэўны лад жыцця. З іх рацыёну трэба выдаліць соль, забяспечыць ім аптымальныя фізічныя нагрузкі, яны не павінны набіраць лішнюю вагу, не павінны курыць, паколькі нікацін застаецца магутнейшым сасудзістым ядам. Словам, трэба весці здаровы лад жыцця, тады гіпертанія можа не развіцца. З узростам, праўда, ва ўсіх мяняецца эластычнасць сасудаў, але тады развіваюцца крыху іншыя формы гіпертаніі, павышаецца толькі верхні ціск... Колькасць гіпертонікаў у папуляцыі ва ўзросце пасля 60 гадоў, безумоўна, вышэйшая, чым у папуляцыі тых, каму за 50.

☎ ***— Мінск, Уладзімір. У 2005 годзе перанёс інфаркт. Зараз стан стабільны. Прымаю кардыямагніл, закор, канкор, берліпрыл. Мяркуючы па ўсім, апошні перыядычна выклікае моцны кашаль. Мне параакамендавалі замяніць берліпрыл на мікардыс. Ці раўназначная гэта замена? Ці магчымае тут прымяненне нейкіх іншых медыкаментаў або неабходна працягваць прызначанае пяць гадоў таму лячэнне?***

— Замена берліпрылу на мікардыс цалкам апраўдана, таму што першы прэпарат сапраўды выклікае моцны сухі кашаль. Па складзе прэпараты падобныя, але апошні не дае кашлю. Мікардыс адносіцца да самай новай групы прэпаратаў супраць гіпертаніі. Гэтая група прызначана якраз для таго, каб пазбавіць пацыентаў пакутлівага кашлю. На сённяшні ў групы выяўлены шэраг станоўчых якасцяў. Акрамя барацьбы з гіпертаніяй, яны паказаны пры інфаркце міякарда, у якасці барацьбы з хранічнай сардэчнай недастатковасцю, нефрапатыямі з паражэннем нырак. У цэлым, мяркую, прызначанае вам лячэнне можна працягваць.

Святлана БАРЫСЕНКА.

Ёсць пытанне

Ці кожнага кляшча трэба несці ў лабараторыю?

АДРАЗУ некалькі пытанняў паступілі ў нашу газету ад людзей, якія сталі ахвярамі кляшчоў. Так, жыхара гарадскога пасёлка Смілавічы цікавіла, чаму для таго, каб здаць кляшча ў лабараторыю на даследаванне, жыхарам Чэрвеньскага раёна трэба ехаць ажно ў Жодзіна. «Мінск намнога бліжэй, усяго ў 30 кіламетрах ад нас, і ехаць да яго больш зручна, чым у Жодзіна, паколькі маршруткі ходзяць кожныя паўгадзіны. Да таго ж практычна ўсе смілаўчане рэгулярна бываюць у сталіцы, многія там працуюць. Таму я вырашыў рызыкнуць і звярнуўся ў лабараторыю Мінскага гарадскога цэнтра гігіены і эпідэміялогіі, папрасіў, каб зрабілі для мяне выключэнне. Маўляў, працую ў сталіцы, а ў Жодзіна мне няма часу ехаць. Дзякуй, увайшлі ў мае становішча, — расказаў наш чытач. — Шчыра кажучы, быў вельмі здзіўлены, калі за даследаванне кляшча не прыйшлося плаціць, бо ў Жодзіна, як мяне папярэдзілі, лабараторны аналіз каштуе 10 тысяч рублёў».

Яшчэ адзін наш чытач быў атакаваны кляшчом у прыгарадзе сталіцы. Сам дастаць кляшча не змог, таму звярнуўся ў сталічную паліклініку. Там яму дапамаглі пазбавіцца ад крыўдзіцеля і прызначылі прафілактычнае лячэнне антыбіётыкам, а на пытанне «Ці трэба несці кляшча ў лабараторыю?» урач адказаў няўпэўнена: «Нясіце, калі ў вас ёсць такое жаданне...». «Раней ва ўсіх рэкамендацыях па прафілактыцы хваробы Лайма грамадзянам, якія сталі ахвярамі кляшчоў, раілі звяртацца ў лабараторыі для даследавання кляшчоў на прадмет іх інфіцыявання барэліёзам. Выходзіць, што цяпер такія даследаванні ўжо неабавязковыя? З чым гэта звязана?» — пытаўся наш заяўнік.

«Раней ніхто не ведаў пра хваробы, якія можна падхапіць ад кляшчоў, за выключэннем хіба што клешчавога энцэфаліту. Таму ніхто і не даследаваў кляшчоў, і не прымаў ніякіх лекаў пасля іх укусаў. Цяпер, дзякуючы СМІ, мы ведаем, што клешчавы барэліёз можа пераходзіць у хранічную форму. У сувязі з гэтым хацелася б даведацца, ці можна дзе-небудзь правесці даследаванне, каб устанавіць магчымае інфіцыяванне лайм-барэліёзам. У мяне ўсе суставы хворыя, магчыма, прычына запалення суставаў хаваецца якраз у шматлікіх укусах кляшчоў?» — цікавіўся наш чытач з Любаншчыны.

Сапраўды, да 70-х гадоў XX стагоддзя медыкі ўвогуле нічога не ведалі пра клешчавыя барэліёзы. А сваю назву хвароба Лайма атрымала ў гонар амерыканскага гарадка, дзе група школьнікаў пасля паходу ў лес захварэла на вострае запаленне суставаў. Усе яны, як высветлілася пазней, сталі ахвярамі кляшчоў.

— У Беларусі афіцыйна першы выпадак хваробы Лайма быў зарэгістраваны ў 1993 годзе, а ў наступныя гады колькасць выяўленых выпадкаў пастаянна расла, што тлумачыцца цікавасцю медыкаў да гэтай хваробы, паляпшэннем яе дыягностыкі і ростам інфармаванасці насельніцтва ў гэтым пытанні, — паведаміў журналісту «Звязды» **ўрач-паразітолаг Рэспубліканскага цэнтра гігіены, эпідэміялогіі і грамадскага здароўя Андрэй ВЕДЗЯНЬКОЎ**. — Напрыклад, з пачатку актыўнасці кляшчоў у гэтым годзе колькасць зваротаў грамадзян, пакусаных кляшчамі, перавысіла 24,5 тысячы, што вышэй за леташнія паказчыкі. Колькасць захварэлых клешчавым барэліёзам таксама ўзрасла на 4,9 працэнта. Трэба сказаць, што і папуляцыя кляшчоў павялічылася сёлета на 8 працэнтаў. Між іншым, да 2002 года колькасць лабараторных даследаванняў у нас не перавышала па краіне і адной сотні. Зразумела, што сваю ролю адыграла інфармаванасць насельніцтва...

Хачу папярэдзіць, што эндэмічнай па клешчавым барэліёзе з'яўляецца практычна ўся тэрыторыя Беларусі. У многіх рэгіёнах пераносчыкамі барэліёзу з'яўляюцца да 30 працэнтаў даследаваных кляшчоў. Гэта значыць, што верагоднасць падхапіць хваробу Лайма ў чалавека, пакусанага кляшчом, дастаткова высокая. А цяпер уявіце сабе, як складана спраўляцца нашым лабараторыям з такой колькасцю даследаванняў... Між іншым, распачынаць лекавую прафілактыку лайм-барэліёзу трэба пасля ўкусу як мага хутчэй. Інкубацыйны перыяд захворвання можа доўжыцца ад 2 да 30 дзён. Таму, на мой погляд, лабараторную дыягностыку можна разглядаць або як альтэрнатыву прафілактычнаму лячэнню (гэта значыць, што чалавек замест прыёму антыбіётыкаў чакае аператыўнага лабараторнага заключэння), або як спосаб задаволіць уласную цікаўнасць. Пакусаных цікавіць, а ці быў клешч інфіцыяваны? Але што можа дасць чалавеку такая інфармацыя, да таго ж атрыманая са спазненнем, калі прафілактычнае лячэнне лепш не адкладваць? Калі прыём антыбіётыка распачынаецца на працягу трох дзён пасля ўкусу, то і схема лячэння прымяняецца больш ашчадная. А калі пасля ўкусу праходзіць больш як тры дні, да таго ж пацвярджаецца факт інфіцыявання кляшча, то тэрміны такога лячэння будуць ужо больш працяглыя і дозы прэпарата — зусім іншыя.

Улічваючы вялікую колькасць даследаванняў, аператыўнасць дыягностыкі дзе-нідзе можа «кульгаць». А за задавальненне ўласнай цікаўнасці ў хуткім часе, магчыма, давядзецца плаціць ужо ўсім. У сталіцы і сапраўды пакуль лабараторная дыягностыка ажыццяўляецца на бясплатнай аснове. Але ў многіх рэгіёнах такая дыягностыка ўжо аднесеная да платных паслуг. Ёсць прапанова паўсюдна пакінуць бясплатнай дыягностыку ў энтамалагічных лабараторыях толькі для дзяцей і падлеткаў ва ўзросце да 18 гадоў, для асобаў, якія маюць супрацьпаказанні да лячэння антыбіётыкамі, і інвалідаў. А ўсім астатнім давядзецца аплачваць выдаткі на дыягностыку. Што тычыцца неабходнасці жыхарам Чэрвеньскага раёна ехаць у Жодзіна, то гэта тлумачыцца метадам куставога абслугоўвання: даследаванні кляшчоў на прадмет іх інфіцыявання барэліямі праводзяцца не ва ўсіх цэнтрах гігіены і эпідэміялогіі, таму жыхары пэўных тэрыторый і замацоўваюцца за той ці іншай лабараторыяй.

Па словах Андрэя Ведзянькова, асноўнай клінічнай праявай клешчавога барэліёзу з'яўляецца чырвоная пляма на месцы ўкусу (эрытэма). Пачырваненне паступова расце і можа дасягаць у дыяметры да 10 сантыметраў. З іншых сімптомаў у інфіцыяванага часцей за ўсё адзначаюцца пастаянная слабасць і санлівасць, хоць хвароба на першым этапе можа суправаджацца таксама гарачкай, млоснасцю, галаўным болем, мігруючым болем у касцях і мышцах. Усе гэтыя сімптомы праходзяць і без спецыяльнага лячэння, аднак інфекцыя ў арганізме інфіцыяванага застаецца і можа «тлець» там гадамі. Пры гэтым пад нябачным ударам аказваюцца суставы, органы нервовай і сардэчна-сасудзістай сістэмы чалавека. Хвароба Лайма можа «маскіравацца» пад артрыты, поліартрыты, неўрыты, арытмію і г.д. Захворванні суставаў часта набываюць хранічную форму і цягнуць за сабой дэструкцыю касцей і храстковых тканак, а лячэнне не прыносіць станоўчага выніку. Яно і зразумела, ну хто, скажыце, лечыць сардэчна-сасудзістыя захворванні ці захворванні суставаў антыбіётыкамі? Таму і не наступае доўгачаканай палёгкі: змагацца трэба з першапрычынай хваробы, а не з яе наступствамі.

Здаць кроў на прадмет устанаўлення факта інфіцыявання чалавека барэліёзам можна або ў арганізацыі аховы здароўя па месцы жыхарства на бясплатнай аснове, або ў Рэспубліканскім навукова-практычным цэнтры эпідэміялогіі і мікрабіялогіі, дзе насельніцтву аказваюцца платныя медыцынскія паслугі па дыягностыцы розных вірусных, бактэрыяльных, паразітарных і імуналагічных захворванняў. У тым ліку тут можна здаць аналіз і для выяўлення ў крыві барэліёзных антыцелаў. Такая дыягностыка каштуе 24 280 рублёў. Ніякага накіравання з тэрытарыяльнай арганізацыі аховы здароўя для гэтага не патрабуецца. Кантактны тэлефон рэгістратуры **(017) 268 04 41**. Рэжым работы рэгістратуры: панядзелак—чацвер з 9.00 да 16.00; пятніца — з 9.00 да 15.00. Перапынак на абед з 13.00 да 13.30. Адрас РНПЦ эпідэміялогіі і мікрабіялогіі: г. Мінск. вуліца Філімонава, 23.

— Напрыканцы мне б хацелася папярэдзіць усіх, хто стаў ахвярай нападу кляшча: ні ў якім разе не займайцеся самалячэннем, — падкрэсліў Андрэй Ведзянькоў. — Тым больш асцярожнымі трэба быць з антыбіётыкамі. Толькі кваліфікаваны ўрач можа пабудаваць схему лячэння: выбар антыбіётыка, яго доза і працягласць прыёму будуць залежыць ад стадыі захворвання, ад таго, які клінічны сімптом пераважае, ад формы і цяжкасці захворвання, а таксама ад індывідуальных асаблівасцяў пацыента, як ён пераносіць той ці іншы прэпарат. І памятайце, што лячэнне, распачатае са значным спазненнем, можа быць прычынай развіцця сур'ёзных ускладненняў. А калі такія ўскладненні ўжо развіліся, то можа спатрэбіцца дапамога не толькі інфекцыяніста, але і рэўматолага, кардыёлага, а таксама іншых профільных спецыялістаў.

Надзея НІКАЛАЕВА.

Карысна ведаць

АД НАШЭННЯ ПЯРСЦЁНКАЎ БЫВАЕ МАСТАПАТЫЯ

Спецыялісты па біяэнергетыцы і астролагі лічаць, што на здароўе і настрой чалавека пярсцёнак уплывае па-рознаму — у залежнасці ад таго, на які палец надзеты.

Па звычцы мы носім пярсцёнкі і нават не заўважаем, як яны ўплываюць на наша самаадчуванне. А яшчэ ў старажытным Кітаі ведалі, што нашы рукі літаральна ўсеяныя тысячамі нервовых канцоў. Пры ўмелым уздзеянні на іх можна паляпшаць здароўе і стымуляваць работу тых ці іншых унутраных органаў або сістэм. Валодаючы спецыяльнымі ведамі (каб не нашкодзіць здароўю) і ўздзейнічаючы на пункты з дапамогай пярсцёнка, можна дабіцца такога ж поспеху, як ад танізавальнага лячэбнага масажу. І, наадварот, нашэнне пярсцёнкаў на пальцах рук можа стаць прычынай шматлікіх сур'ёзных немачаў. Навуковыя даследаванні паказалі, што цесныя пярсцёнкі небяспечныя, асабліва для тых, хто носіць іх пастаянна.

Так, бесперапыннае нашэнне нават заручальнага пярсцёнка на безыменным пальцы можа справакаваць у жанчын мастапатыю, захворванні палавых органаў і парушэнні ў дзейнасці эндакрыннай сістэмы. Таму пярсцёнак не павінен быць цесным, не павінен пакідаць сляды на скуры, і яго рэкамендуецца часам здымаць — хаця б на ноч.

ДАРЭЧЫ

Наконт вялікага пальца апошнія 2 тысячы гадоў меркаванне спецыялістаў не змяняецца — яшчэ старажытныя грэкі і рымляне насілі пярсцёнкі на гэтым пальцы для абароны сваёй мужчынскай сілы. Пярсцёнак на ўказальным пальцы, асабліва залаты, павышае самаацэнку чалавека, дае ўпэўненасць ва ўласных сілах. Пярсцёнак на сярэднім пальцы разнявольвае мысленне і дае вялікую духоўную сілу. Пярсцёнак на безыменным пальцы (асабліва залаты) дапамагае самавыяўленню.

Упрыгажэнні на сярэднім пальцы могуць выклікаць сасудзістыя захворванні (атэрасклероз і гіпертанічную хваробу), на ўказальным — хваробы пазваночніка (радыкуліт, астэахандроз). А пастаяннае нашэнне пярсцёнка на мезенцы павялічвае верагоднасць захворвання дванаццаціперснай кішкі.

Медыкі рэкамендуюць не перагружаць пальцы рук пярсцёнкамі і «пячаткамі». А калі вы ўсё ж не можаце адмовіцца ад нашэння падобных упрыгажэнняў, то не забывайце здымаць іх на ноч і хоць бы раз на тыдзень наладжваць пальцам «разгрузачны» дзень.

Чхаем і кашляем. Але пакуль не грыпуем...

ПА афіцыйных звестках Еўрапейскай сістэмы эпідэміялагічнага нагляду за грыпам, частата зваротаў па медыцынскую дапамогу ў сувязі з грыпападобнымі захворваннямі і вострымі рэспіраторнымі інфекцыямі знаходзіцца ў Еўропе зараз на нізкім узроўні. За апошнія тыдні толькі ў Расійскай Федэрацыі і Вялікабрытаніі былі выяўлены выпадкі лабараторна пацверджанага грыпу, што сведчыць пра агульны нязначны ўзровень актыўнасці грыпу ў еўрапейскім рэгіёне. Выяўленыя і даследаваныя на сённяшні дзень вірусы грыпу адпавядаюць тым, што былі рэкамендаваныя для ўключэння ў вакцыны, прызначаныя для эпідсезона ў Паўночным паўшар'і.

У Беларусі назіраецца сезонны пад'ём захваральнасці вострымі рэспіраторнымі інфекцыямі, абумоўлены цыркуляцыяй негрыпозных рэспіраторных вірусаў (адэнавірусаў, рэспіраторна-сінтыцыяльнага віруса і вірусаў парагрыпу).

У сталіцы з 20 па 26 верасня былі зарэгістраваныя 25 672 звароты ў паліклінічныя ўстановы пацыентаў з прастуднымі сімптомамі. Гэта на 27 працэнтаў вышэй за сярэднія шматгадовыя паказчыкі, што звязана з параўнальна раннім фарміраваннем сёлета сезоннага пад'ёму захваральнасці. Сярод захварэлых вірусы грыпу не ідэнтыфікуюцца.

Па стане на 27 верасня ў Беларусь паступілі 2 млн доз супрацьгрыпознай вакцыны. Распачалася бясплатная імунізацыя асобаў з групаў рызыкі. Як тлумачаць спецыялісты, аптымальны тэрмін для прышчэпкі — з сярэдзіны верасня да сярэдзіны лістапада, бо для стварэння паўнавартаснай аховы патрабуецца ад 14 да 30 сутак. Ахоўны ўзровень антыцелаў захоўваецца ад некалькіх месяцаў да паўгода з далейшым іх зніжэннем. Менавіта па гэтай прычыне і не рэкамендуецца заўчасная вакцынацыя супраць грыпу.

Надзея НІКАЛАЕВА.

36,6°

Фэн-шуй-це сабе на здароўе

Што рабіць, калі ў сям'і пастаянна хто-небудзь хварэе або вы самі не можаце пахваліцца моцным здароўем?

Безумоўна, лячыцца. Аднак наша самаадчуванне залежыць яшчэ і ад навакольнай абстаноўкі, асабліва ва ўласным доме, дзе мы праводзім больш за ўсё часу. Спецыялісты па фэн-шуй прапануюць мноства прыёмаў, якія здаўна дапамагаюць людзям палепшыць здароўе.

● Калі вы пакутуеце ад галаўнога болю, ведайце: вялікі ўплыў на самаадчуванне аказвае столь у вашай спальні. Столь — няроўная, з трэшчынамі, выбоінамі і падцёкамі — прыгнятае энергію цы (крыніца працвітання, багацця, удачы), абмяжоўвае яе ўздзеянне на ваша жыццё. Гэта можа стаць прычынай галаўных боляў і іншага недамагання. Пастарайцеся па магчымасці адрамантаваць столь або хаця б не спаць там, дзе відаць пашкоджаныя ўчасткі.

● Людзям, аслабленым пасля хваробы, хутчэй ачуняць дапамогуць пакаёвыя кветкі. Таксама рэкамендуецца трымаць на вачах прадметы зялёнага колеру. У Кітаі гэты колер — сімвал росту і аднаўлення сіл.

● Калі ў сям'і хворы, пастаўце ў яго пакоі чырвоныя кветкі і сачыце, каб яны былі свежымі. Чырвоны колер адносіцца да стыхіі агню, якая дапамагае вярнуць энергію і павялічыць жыццёвыя сілы. Пры гэтым чырвоныя кветкі нельга ставіць у пакоі чалавека з павышаным ціскам і вострымі запаленнямі, паколькі стыхія агню можа ўскладніць стан такога хворага.

● Тым, хто пакутуе ад фізічных і нервовых перагрузак, захворванняў сардэчна-сасудзістай і дыхальнай сістэм, у зоне здароўя (з усходняга боку жытла) рэкамендуецца трымаць пакаёвую расліну з гладкім зялёным лісцем. Невыпадкова раней у многіх дамах вырошчвалі фікус. Спецыялісты па біяэнергетыцы лічаць, што ён прыносіць здароўе, удачу і сямейны дабрабыт. Ваша расліна павінна быць здаровай, таму не забывайце даглядаць яе.

Падрыхтавала Вольга КУЛІНКОВІЧ.

Жыхарка вёскі Дворышча Браслаўскага раёна Аліна Трукан у восеньскіх клопатах пра свой кветкавы гародчык. Чым больш кветак, лічыць гаспадыня, тым прыгажэй роднае сяло.

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

Ён + Яна

ЖАНЧЫНЫ БАЯЦЦА МУЖЧЫН?

Ці пакутуеце вы ад боязі перад мужчынамі? Псіхолагі вызначылі чатыры асноўныя жаночыя страхі, якія могуць перашкодзіць стасункам.

Спецыялісты сцвярджаюць, што многія жанчыны не здольныя атрымліваць сапраўднае задавальненне ад зносінаў з мужчынамі, таму што баяцца быць кінутымі. Гэта значыць, ледзь пачаўшы адносіны, яны ўжо бачаць іх канец. «Я недасканалая», — вось думка, якая, нібы котка, скрабецца ў душы жанчыны. І яна баіцца паказаць сябе мужчыну такой, якая ёсць на самай справе. Адна з папулярных жаночых фобій — страх не спадабацца членам сям'і і сябрам абранніка. Калі вы сустракаецеся са сваякамі або прыяцелямі бойфрэнда, то размаўляйце з імі пра іх саміх. Цікаўцеся, чым яны займаюцца, чым захапляюцца. І вас будуць лічыць цудоўнай, таму што вы праявілі столькі ўвагі.

Каб пазбегнуць магчымасці быць кінутай, жанчыны часта імкнуцца кінуць мужчын першымі. Змагацца з гэтым страхам можна, толькі калі вашы стасункі з каханым будуць дастаткова адкрытымі. Праверце, наколькі добра вы яго ведаеце. Напрыклад, вам здаецца, што ён у добрым настроі, а калі вы спрабуеце гэта праверыць, то пераконваецеся, што каханаму нявесела.

Яшчэ адзін страх — гаварыць тое, што думаеш. Вам здаецца, што ён палічыць усе вашы думкі бязглуздымі, таму вы проста пагаджаецеся з усімі яго словамі. Па праўдзе кажучы, гэта вельмі сумна. Вы куды мацней зацікавіце яго, калі будзеце выказваць уласнае меркаванне.

Падрыхтавала Вольга КУЛІНКОВІЧ.

Открытое акционерное общество «Центроэнергомонтаж»

ПРОВОДИТ 29 октября 2010 года ВНЕОЧЕРЕДНОЕ ОБЩЕЕ СОБРАНИЕ АКЦИОНЕРОВ С ПОВЕСТКОЙ ДНЯ:

1. О покупке акций на баланс Общества.
2. Об оказании спонсорской помощи.

Акционеры могут ознакомиться с материалами собрания в рабочие дни (понедельник—пятница), начиная **с 14 октября 2010 года** по адресу: г. Минск, Велосипедный пер., 7 с 8 часов 15 минут до 17 часов, перерыв на обед с 12 часов 30 минут до 13 часов 15 минут.

Место проведения собрания: г. Минск, Велосипедный пер., 7.
Время начала проведения собрания — 11 часов.

Список акционеров для участия в собрании будет составлен по состоянию реестра **на 11 октября 2010 года.**

Время регистрации участников собрания: в день проведения собрания с 9 часов до 10 часов 45 минут.

Регистрация участников собрания производится по предъявлении паспорта (другого документа, удостоверяющего личность), а представителей акционеров — по доверенности на передачу права участия и голосования на собрании.

УНП 100092167.

Совет директоров

Агракамбінат «Ждановічы»

«ПОПЫТ НА АГАРОДНІНУ ПАВЯЛІЧВАЕЦЦА — ТРЭБА РАЗВІВАЦЦА ДАЛЕЙ»

1

Адшумелі рэспубліканскія «Дажынкі», якія ўжо сталі сапраўдным святам для хлебаробаў краіны, ды і ўвогуле для ўсіх сельскіх працаўнікоў. У краіне намалацілі амаль 7,5 мільёна тон збожжа, ды яшчэ чакаецца, што будзе сабрана не менш за 1 мільён тон зерня кукурузы. Не самыя лепшыя ўмовы надвор'я сёлета хоць трохі і «скарэктавалі» адпаведныя прагнозы, тым не менш, не надта паўплывалі на канчатковыя вынікі працы хлебаробаў, на вынікі дзейнасці сельскіх працаўнікоў практычна ва ўсіх сферах раслінаводства. У шэрагу лепшых гаспадарак, прадстаўнікоў якіх ушаноўвалі на рэспубліканскіх «Дажынках», вылучаны і агракамбінат «Ждановічы». Гэтая гаспадарка, добра вядомая ў першую чаргу буйнамаштабнай вытворчасцю сваёй цяплічнай прадукцыі, упэўнена развіваецца і ва ўсіх іншых сельскагаспадарчых кірунках: яна, па сутнасці, стала ў краіне адной са школ перадавога сельскагаспадарчага вопыту. Агракамбінат «Ждановічы» назвалі пераможцам на раённых «Дажынках». Яго прадстаўнікі — старшыя камбайнеры Віктар Пятровіч, які намалаціў каля 3 тысяч тон збожжа, і Алег Голуб (больш за 2 тысячы тон) — сталі ўдзельнікамі ўрачыстасцяў на рэспубліканскіх «Дажынках» у Лідзе.

2

Што ўяўляюць сёння сабой «Ждановічы»? На многія кіламетры ўздоўж Мінскай кальцавой аўтамабільнай дарогі цягнуцца палі агракамбіната, 11 тысяч гектараў сельскагаспадарчых угоддзяў у яго складзе, з іх 9 тысяч гектараў — ворных зямель. І варта прызнаць: гэтая блізкасць да «Ждановічаў» вялізнага горада не надта спрыяе іх гаспадарчай дзейнасці: горад паступова адбірае ўсё новыя і новыя гектары (усяго каля года таму наведваў «Ждановічы», а цяпер ускраіну нельга і вылучыць; нават адміністрацыйны цэнтр «Ждановічаў» амаль што зліўся з новымі шматпавярховымі гарадскімі кварталамі, узведзенымі ў заходнім напрамку Мінска). Горад нярэдка забірае да сябе добрых спецыялістаў; ён вымушае выдаткоўваць немалыя сродкі на ахову палёў гаспадаркі ад набегаў на вырашчаны ўраджай...

А сёлетні ўраджай у «Ждановічах» атрымаўся вельмі нядрэнным. Практычна па ўсіх паказчыках перавысілі працаўнікі гаспадаркі мінулы год, хіба акрамя збожжавых — іх трохі недабралі да ўзроўню мінулага года; у прыватнасці, атрымалі па 52 цэнтнеры з гектара, а летась было 55. Тым не менш агульны збожжавы вал даволі важкі: 25 700 тон. Як расказалі ў гаспадарцы, тут 11 тысяч тон збожжа адправілі на хлебакамбінаты краіны згодна з дзяржзаказам, пакінулі, колькі трэба, у сябе на корм жывёле, а таксама прадаюць збожжа ўсім жадаючым — па 275 рублёў за кілаграм. На ўборцы ўраджаю сёлетняга года добра пашчыравалі многія працаўнікі гаспадаркі — у прыватнасці, намалацілі яго больш чым па 1000 тон 13 механізатараў, а Віктар Пятровіч, як зазначана ўжо вышэй, запісаў на свой рахунак каля 3 тысяч тон.

— Гэты год выдаўся больш складаным? — пытаюся ў галоўнага агранома гаспадаркі Анатоля Шклярэўскага.

— Не будзем спасылацца на ўмовы надвор'я, — адказвае ён. — Так, на ўраджай збожжавых яны крыху паўплывалі. А па ўсіх іншых культурах — якраз усё нармальна. Мы маем неблагія вынікі на ўборцы бульбы (яна ў нас была пасаджаная на 200 гектарах, і ўраджайнасць яе склала больш чым па 300 цэнтнераў з гектара, а на асобных участках мелі і па 450 цэнтнераў), морквы (больш чым па 400 цэнтнераў з гектара), на ўборцы іншых агароднінных культур...

Што спрыяла такім неблагім вынікам? Усе культуры былі пасаджаныя і пасеяныя ў аптымальныя тэрміны, вырошчваліся па сучасных інтэнсіўных тэхналогіях, мелі неабходную колькасць унесеных пад іх угнаенняў, былі адпаведным чынам дагледжаныя і г.д.

Паводле слоў галоўнага агранома, хоць уборачны сезон як быццам і набліжаецца да свайго завяршэння, тым не менш цяперашні час для працаўнікоў «Ждановічаў» такі ж гарачы, якім ён быў і падчас уборкі збожжавых. Палі гаспадаркі ў немалой колькасці, 160 гектараў, былі адведзеныя менавіта пад агародніннныя культуры, або, як называюць апошнія тут, — пад агародніну адкрытага грунту. А якраз уборка агародніны з'яўляецца ці не самым працаёмістым працэсам. Уборка морквы і сталовых буракоў (а пад імі ў «Ждановічах» былі занятыя, адпаведна, 50 і 20 гектараў), практычна завяршылася, убралі сярэднеспелую капусту, якую адразу ж і рэалізавалі; а цяпер у гаспадарцы прыступаюць да ўборкі позняспелай капусты, размешчанай на плошчы 80 гектараў (дарэчы, «Ждановічы» традыцыйна вызначаюцца яе высокай ураджайнасцю — да 700—800 цэнтнераў з гектара). Як ужо бачна, памеры агародніннага поля ў «Ждановічах» — немалыя, і на гэтым таксама адбіваецца блізкасць вялікага горада, які, адпаведна, большай часткай і спажывае ждановіцкую прадукцыю і «апетыты» якога (разам з ростам у ім насельніцтва) працягваюць расці. Штодзённа да 50 тон вырашчанай на полі агароднiннай прадукцыі адпраўляюць працаўнікі «Ждановічаў» (дакладней, адпраўлялі яе на момант наведвання гаспадаркі) у гандлёвую сетку Мінска і яго прыгарадаў. Асобная ўвага — дзіцячым установам, бальніцам, навучальным і іншым установам, Мінскаму аптоваму рынку. На тэрыторыі агароднiннай базы гаспадаркі, куды першапачаткова і паступае ўся прадукцыя, вырашчаная на яе палях, дзейнічае дробнааптовы магазін, праз які могуць атаварыцца аптавікі. Гаспадарка мае таксама шэраг сваіх кропак рознічнага гандлю на рынках горада. Адным словам, хочаце назапасіць на зіму менавіта ждановіцкай агароднiннай прадукцыі, ды таксама бульбы (а ждановіцкай прадукцыі можна цалкам давяраць у любых адносінах — як адносна яе смакавых якасцяў, так і адносна яе нітратнай чысціні; прычым наконт гэтага гарантуе лабараторны кантроль гаспадаркі), наведайце гэтыя гандлёвыя кропкі.

А калі хто і не паспее наведаць іх — вялікай бяды таксама няма: ждановіцкай агароднінай можна будзе атаварвацца ажно да ліпеня наступнага года, або, па сутнасці, да пачатку наступнага агароднiннага сезона.

* * *

І тут самы час расказаць пра тое, як захоўваюць працаўнікі гаспадаркі сваю агародніну. Пры гэтым напачатку адзначым: менавіта захоўванне агародніны было і застаецца для агракомплекса краіны і адпаведных нарыхтоўчых арганізацый адной з найбольш вострых праблем. Словам, вырошчваць яе многія, як быццам, навучыліся, а захоўваць могуць далёка не ўсе. Паводле звестак Міністэрства сельскай гаспадаркі краіны, за апошнія 15 гадоў вытворчасць агародніны павялічылася ў нашай краіне ў 3 разы, цяпер яе збіраюць у цэлым па краіне па 2300—2400 тысяч тон. Але пры гэтым каля 40 працэнтаў губляецца менавіта падчас захоўвання. Зразумела, гэта не зусім радасная для нас арыфметыка... Але ў «Ждановічах» поўнасцю вырашылі гэтую праблему. Гаспадарка мае ва ўласнасці вялізныя па сваёй плошчы складскія памяшканні для захоўвання агародніны, а таксама бульбы. Яны разлічаныя амаль на 12 тысяч тон прадукцыі, прычым тут у апошнія гады рэканструяванае агароднiнасховішча на 2,8 тысячы тон, якое цяпер адпавядае самым высокім стандартам у гэтай сферы, абсталяванае сучасным халадзільным абсталяваннем з аўтаматызаваным кантролем тэмпературнага і вільготнага рэжымаў. «Удакладняць гэтыя рэжымы можна, не заходзячы непасрэдна ў халадзільныя камеры, а з пульта кантрольных прыбораў», — расказваў кіраўнік базы захоўвання сельскагаспадарчай прадукцыі Віктар Дзялец.

Як ужо зразумела, галоўная задача агракамбіната «Ждановічы» — забяспечыць мінчан агароднiннай прадукцыяй. І яна няблага выконваецца: штогод у «Ждановічах» закладваюць толькі на захоўванне каля 4 тысяч тон морквы, 5 тысяч тон капусты, 500 тон сталовых буракоў, а таксама каля 4 тысяч тон бульбы.

Падчас наведвання гаспадаркі на яе вытворчай базе якраз прымалі з поля бульбу. Пры гэтым на спецыяльнай сартавальнай машыне адбіраліся асобна пасяўны матэрыял, асобна бульба для продажу, адкідвалася пашкоджаная і г.д. Адным словам, тая бульба, якая накіроўвалася на захоўванне, як адзначыў Віктар Дзялец, поўнасцю адпавядала патрабаванням пэўных стандартаў. Бульбу ж, якая адразу адпраўлялася ў гандаль, на базе фасавалі ў сеткі.

— А хутка, як набудзем ужо іншую лінію, мы будзем бульбу перад адпраўкай у гандаль яшчэ і мыць, — паведаміў Віктар Дзялец. — Добрая прадукцыя павінна мець адпаведны таварны выгляд, і гэтаму аспекту ў агракамбінаце таксама надаецца вельмі пільная ўвага.

* * *

Чым яшчэ заклапочаныя цяпер у «Ждановічах»? Тут прыступілі да ўборкі цукровых буракоў, займаюцца таксама ўборкай кукурузы, прычым зерня мяркуюць атрымаць па 100 цэнтнераў з гектара. У гаспадарцы ўжо завяршылі сяўбу азімых культур, заняўшы пад іх 3100 гектараў.

* * *

Агракамбінат «Ждановічы» даводзілася наведваць неаднойчы, і, па сутнасці, кожны раз у ім чакала нешта новае. Так было і на гэты раз. «А не жадаеце адведаць кавуноў?» — запыталіся ў нас і тут жа прапанавалі гэты самы прадукт. Ждановіцкі, вырашчаны непасрэдна ў самой гаспадарцы, і ён нічым не адрозніваўся ад яго паўднёвых суродзічаў.

Вырошчванне кавуноў стала для гаспадаркі ў сёлетнім годзе свайго роду эксперыментам. У Беларусі яшчэ крыху раней з'явіліся першыя эксперыментатары па вырошчванні кавуноў, але яны былі, як правіла, з нашых «паўднёвых шыротаў». Карацей кажучы, у «Ждановічах» таксама вырашылі паспрабаваць і пасеялі кавуны на невялікай плошчы — каля трэцяй часткі гектара. Атрымалася няблага, прычым і па сваіх вагавых характарыстыках ждановіцкія кавуны нядрэнна паказалі сябе. Праўда, яны пакуль што не ў продажы — разышліся па розных выставах. Тым не менш першы вопыт ёсць, і ў наступным годзе на іх збіраюцца звярнуць большую ўвагу. А яшчэ мяркуюць наконт адпаведнага эксперыменту з дынямі. І няхай з імі таксама няблага атрымаецца, бо калі замежныя кавуны яшчэ даступныя для нашага масавага пакупніка, то з дынямі ў гэтых адносінах, варта прызнаць, намнога цяжэй.

* * *

Аднак кавуны з дынямі — гэта ўсё ж, па сутнасці, экзатычныя для нашай сельскагаспадарчай вытворчасці прадукты. Ва ўсякім разе, на сённяшні дзень. А вось вырошчванне садавіннай прадукцыі — сапраўды рэальная справа. І, увогуле, варта сказаць: некалі ў Беларусі ўдзялялі гэтай справе належную ўвагу. Ды з цягам часу закінулі яе, палічылі, што вытворчасць збожжа ды малака з мясам — гэта намнога важней, чым вытворчасць «вітамінаў». Усё гэта, безумоўна, так. Але ж і вітаміны патрэбныя...

Карацей кажучы, заклалі ў «Ждановічах» гадоў каля 5—6 таму сад, які цяпер займае плошчу ў 115 гектараў. Падышлі да гэтай новай справы з той жа сур'ёзнасцю, з якой займаліся і займаюцца сваімі іншымі справамі: тут і адпаведныя агратэхнічныя прыёмы, і догляд, і г.д. Усё атрымалася вельмі добра. Трэба было паглядзець, якім добрым ураджаем парадавалі працаўнікоў гаспадаркі плантацыі яе садовых дрэў: яблыняў і груш. У прыватнасці, яблыні былі проста ўсыпаныя буйнымі чырванабокімі пладамі. «Пладаносяць толькі другі год, а сёлета знялі ўжо каля 32 тон. А таксама сабралі на сваіх садовых участках нямала клубніц, чорнай парэчкі, алычы, ароніі, — расказваў садавод-аграхімік Сяргей Клімаўцоў... Усяго ж садавіннай прадукцыі знялі сёлета ў «Ждановічах» больш за 80 тон.

І яшчэ можна дадаць да слоў Сяргея Клімаўцова: вельмі смачная прадукцыя вырашчаная ў маладым садзе агракамбіната, прычым яе мяркуецца ўжо ў хуткім часе здымаць па 15 тысяч тон. А таксама варта інфармаваць чытачоў: гаспадарка таксама мае пры сваім садзе гадавальнік і можа прапанаваць вырашчаныя ў ім саджанцы ўсім жадаючым. Не будзе лішнім нагадаць, што цяпер для адпаведных заняткаў у садзе — якраз самы час.

* * *

Агароднiнны сезон практычна падышоў да свайго завяршэння, але толькі не ў цяпліцах агракамбіната, якія тут займаюць каля 26 гектараў. Пра ждановіцкія цяпліцы і іх практычна самую высокую ў краіне ўраджайнасць ужо нямала расказвалася ў шматлікіх выданнях і ў тым ліку ў нашай газеце. Ждановіцкія цяпліцы сталі месцам паломніцтва многіх гасцей гаспадаркі. Сюды прыязджаюць нават галандцы, па тэхналогіях якіх і вырошчвае гаспадарка сваю цяплічную прадукцыю — памідоры ды агуркі. І, напэўна, не варта ў чарговы раз пераказваць перавагі гэтых тэхналогій ды расказваць пра адпаведную руплівасць ждановіцкіх цяплічнікаў. Хіба што нагадаем: у «Ждановічах» у апошнія гады ўведзеныя два новыя цяплічныя комплексы, кожны па 7 гектараў. У цэлым у цяпліцах сабралі ўжо каля 13 500 тон вітаміннай прадукцыі, а сезон яшчэ доўжыцца.

— Недзе ў сярэдзіне лістапада завершым гэты сезон. Пачысцім цяпліцы, грунтоўна падрыхтуем іх да наступнага сезона, а ўжо ў снежні пачнуць набіраць моц новыя расліны. Першая прадукцыя трапіць на сталы жыхароў краіны, і ў першую чаргу мінчан, як звычайна, да 23 лютага, — расказвала наш гід, галоўны эканаміст гаспадаркі Жанна Мончык.

— А музыка ў цяпліцах — гэта таксама частка тэхналагічнага працэсу? — спыталіся мы ў яе.

— Абавязкова, — сур'ёзна адказала яна. — Расліны таксама добра адчуваюць той настрой, з якім іх даглядаюць.

Шчыра сказаць, наконт адпаведнага ўплыву музыкі на расліны — гэта, можа, і занадта. Але вось тое, што даглядаюць іх у «Ждановічах» з адпаведным настроем, гэта значыць добра — тут без сумненняў. У ждановіцкіх цяпліцах з кожнага квадратнага метра здымаюць да 60 кілаграмаў памідораў, (агуркоў — да 70), а ў расадным аддзяленні, дзе кругласутачна гарыць электрычнае святло, — нават да 100 кілаграмаў. Ураджайнасць — адна з самых высокіх у краіне, а што датычыцца агульнага валу ждановіцкай цяплічнай прадукцыі — ён, адназначна, самы вялікі ў краіне: у цэлым складае 16 працэнтаў ад усёй цяплічнай прадукцыі, вырашчанай ва ўсіх нашых гаспадарках.

* * *

«Вернемся» на поле, ці, дакладней, звернемся да той праграмы, якую склалі ў агракамбінаце па далейшым развіцці агародніцтва «адкрытага грунту». А гэта праграма, у прыватнасці, прадугледжвае далейшае і даволі істотнае пашырэнне зямельных плошчаў пад усе агароднінныя культуры.

— Горад расце, у цэлым попыт на агародніну павялічваецца — трэба развівацца далей, да таго ж мы ўжо цяпер маем выдатныя памяшканні для надзейнага захоўвання агародніны, будзем рэканструяваць іншыя складскія памяшканні, прызначаныя для гэтага. Вырошчванне агародніны — гэта не проста патрэбная, але і ў цэлым выгадная справа, яна мае добрую рэнтабельнасць, — падкрэслівалі ў гаспадарцы.

Распрацавалі тут і адпаведную праграму па бульбе. «Пасяўныя плошчы пад бульбу таксама будзем пашыраць. Яна сёлета ў добрай цане, асабліва ў расійскіх гарадах, — падкрэслівалі ў гаспадарцы. — Увогуле, агародніны і бульбы павінны экспартаваць сёлета да 30 працэнтаў, мяркуем на гэтым добра зарабіць».

* * *

У апошнія выхадныя наведаўся ў «Ждановічы», каб сёе-тое ўдакладніць. Каля ўезду на машынны двор стаяла група працаўнікоў гаспадаркі, апранутых па-паходнаму. Запытаўся: «У грыбы?». «Ды якія грыбы — на поле, на ім яшчэ працы хоць адбаўляй», — адказалі мне.

Карацей кажучы, хоць і адсвяткавалі ўжо рэспубліканскія «Дажынкі», а ўборачная гарачая пара ў сельскіх працаўнікоў працягваецца.

Іван БАРАНОЎСКІ.

УНП 600049705.

3

Агракамбінат «Ждановічы» пераважна спецыялізуецца на вытворчасці цяплічнай прадукцыі і малака. Разам з тым тут масава вырошчваюць агародніну ў адкрытым грунце, а таксама збожжа, рапс, цукровыя буракі, бульбу і іншыя культуры, займаюцца адкормам буйной рагатай жывёлы. У гаспадарцы налічваецца больш за 6 тысяч галоў буйной рагатай жывёлы, у тым ліку больш за 2200 галоў дойнага статку. Адпаведна, з гаспадаркі паступае ў сталіцу і «вялікае» малако (да 40 тон штодзённа). Прычым гэтае малако — высокай якасці; яно адпавядае самым строгім санітарна-гігіенічным і спажывецкім патрабаванням і ў значнай частцы выкарыстоўваецца для вытворчасці дзіцячага харчавання.

4

5

Удзельная вага агракамбіната «Ждановічы» ў вытворчасці агародніны закрытага грунту, або агародніны, вырашчанай у цяпліцах, складае 36 працэнтаў па Мінскай вобласці і 16 працэнтаў у цэлым па краіне. У гандлёвую сетку краіны штодзённа на працягу цяплічнага сезона, які доўжыцца ў «Ждановічах» каля 10 месяцаў, паступае да 100 тон агароднiннай прадукцыі «закрытага грунту», пры гэтым немалая частка яе экспартуецца.

6

7

8

На здымках:

1. У маладым садзе «Ждановічаў», які ўжо пачаў пладаносіць. «Выдатныя яблыкі і грушы знялі сёлета, — адзначае садавод-аграхімік Сяргей КЛІМАЎЦОЎ. — А яшчэ нямала сабралі клубніц, чорнай парэчкі, алычы, ароніі».

2. Няспынна працуе ждановіцкі бульбяны канвеер, а бульба, падкрэсліваюць у «Ждановічах», урадзіла сёлета на славу.

3. На дварэ ўжо холадна, а ва ўтульных, прасторных ждановіцкіх цяпліцах па-ранейшаму спеюць памідоры. На здымку галоўны эканаміст гаспадаркі Жанна МОНЧЫК.

4. «Добрая кукуруза вырасла сёлета ў гаспадарцы», — зазначае яе спецыяліст Аляксандр ВЕРАМЕЙ. Тут сёлета плануюць атрымаць з яе зерня па 100 цэнтнераў з гектара.

5. На ўборцы морквы.

6. Абедаюць працаўнікі агракамбіната (на яго базе захоўвання сельскагаспадарчай прадукцыі) ва ўласным кафэ.

7. Прыгожа выглядаюць дамы катэджнага тыпу, узведзеныя гаспадаркай у вёсцы Гарадзішча.

8. Сёлета ў «Ждановічах» упершыню паспрабавалі вырошчваць кавуны. Як бачна па фотаздымку, атрымалася вельмі няблага. Кавуны дэманструе кіраўнік ждановіцкай базы па захоўванні сельскагаспадарчай прадукцыі Віктар ДЗЯЛЕЦ.

Фота Аляксандра КРЭНЦЯ.

У Пелясе ўшанавалі князя Вітаўта

У вёсцы Пеляса Воранаўскага раёна паміж будынкамі школы і касцёла Святога Лінаса ўстанавілі помнік вялікаму князю Літоўскаму Вітаўту. Менавіта праз Пелясу 600 гадоў таму праходзіў ягоны шлях з Вільні ў Гродна.

Ініцыятар гэтага праекта — літоўскі дзяржаўны і грамадскі дзеяч Ізідорус Шымеленіс, падтрымку аказалі аб'яднанне «За грамадзянскае грамадства» (Літва) і пеляскае грамадскае аб'яднанне літоўцаў «Гімціне» («Айчына»). Вышыня скульптуры — каля шасці метраў, скульптар Альгімантас Сакалаўскас выканаў яе з дубу ў тэхніцы літоўскай нацыянальнай разьбы па дрэве. У левай руцэ князь — рыцар з каронай — трымае сімвал улады — скіпетр, а правай абапіраецца на меч.

У той жа дзень у Пелясе адбылася прэзентацыя дакументальна-публіцыстычнага фільма «Літоўцы Беларусі» мінскай відэастудыі «Брэнтстар». Стужка апавядае пра гісторыю і сённяшні дзень літоўскай абшчыны ў нашай краіне, у якой цяпер каля 6400 чалавек, пра яе клопаты па захаванні мовы і нацыянальных традыцый. Аўтар сцэнарыя і рэжысёр фільма — Міхаіл Мілашэўскі, аператар — Сяргей Яноўскі.

Барыс ПРАКОПЧЫК.

І КАРТА НЕ ДАПАМАГЛА

Паводле інфармацыі прэс-цэнтра памежнага камітэта Беларусі, непадалёку ад беларуска-польскай мяжы былі затрыманыя двое грамадзян Грузіі. Маладыя жыхары Тбілісі, якія былі суседзямі, вырашылі трапіць у ЕС, каб там уладкавацца на працу. Прыляцелі ў Мінск, а потым даехалі да Брэста і пасяліліся ў гасцініцы.

Напачатку грузіны наведалі мяжу ў раёне прапускнога пункта «Варшаўскі мост». На кантрольнай паласе яны прымусілі спрацаваць сігналізацыю і вярнуліся ў гасцініцу. Памежнікі шукалі парушальнікаў з дапамогай катара і верталёта. «Госці» з Грузіі думалі, што неўзабаве наступіць цішыня і яны спакойна пяройдуць мяжу. На наступны дзень грузіны купілі карту Брэста і падаліся да мяжы. Але ім не пашанцавала. На гэты раз парушальнікаў затрымалі.

ЦЯЛЯЦІНА І Ў НАС НЕ ПРАПАДЗЕ

Калі драгічынскія міліцыянеры каля в. Новая Попіна зазірнулі ў «Аўдзі-100», якой кіраваў грамадзянін Украіны з Валынскай вобласці, то знайшлі там цяляціны амаль на 17 млн рублёў.

Дакументаў на мяса не было, і яго канфіскавалі.

Сымон СВІСТУНОВІЧ.

Занатоўкі мастака

КРЫЎДА НА СЯБЕ

Спусціўся на эскалатары ў метро, а цягнік адыходзіць... Крыўда неверагодная! Ну мог бы крыху шыбчэй ісці? Мог! Ну мог бы не стаяць на сходах і не чытаць рэкламныя абвесткі на шчытах? Мог бы! Ну каб крышачку пазней пачуў «асцярожна...», дык і паспеў бы, і зараз бы ехаў, а так стаіш і перабіраеш варыянты затрымак. Злуешся на сябе, на цягнік, на ўвесь падземны свет. Вядома, будзе наступны цягнік. Ён ужо ідзе. Колькі там таго чакання? І ўсё ж крыўдна. І крыўда тая не праходзіць нават тады, калі ты сеў у вагон і спакойна едзеш.

КРОПЛЯ ПРАЎДЫ

Наяўнасць натуралістычных вобразаў у творах мастацтва патрабавалася таталітарным рэжымам, каб пераконваць даверлівыя народныя масы ў праўдзівасці фантастычных ідэй. Стварэнне звышчалавека, стварэнне савецкага чалавека, стварэнне еўразійца — толькі некаторыя з тых псеўдавялікіх ідэй, што вымагалі ад прапагандыстаў і прапагандыстак дэмагагічнага балбатання пра рэалістычнае мастацтва.

РАБЫ І АГОНЬ

З яго няма чаго ўзяць... Нібыта і чалавек, нібыта і працуе, але ўзяць няма чаго. Выканаўца чужое волі. З такім сумна і небяспечна, бо ўвесь час трэба быць напагатове. Каб чаго не сцягнуў, каб чаго не скраў, каб шкоды не нарабіў. Раб! Такія заўжды шкодзілі. Здавалася б, чалавецтва даўно пазбылася рабства і рабоў. Знешне яно так і выглядае, але рабы засталіся. І гэтых рабоў шмат, іх значна болей, чым рабаўладальнікаў. З рабамі мне нецікава, як і малацікава з рабаўладальнікамі. Мне цікава жыць з людзьмі вольнымі, але іх не адразу і знойдзеш.

ЖАНЧЫНА І ЧАРНАТА

Гарачыня задушлівая. Уночы на горад нахопліваюцца навальніцы, удзень пячэ і парыць. Цяжкасць і стомленасць. Працаваць няма аніякай магчымасці. Сяджу на праспекце пад парасонам і п'ю сабе каву. Кавы п'ю шмат, але санлівасць не адпускае. Бачу: плыве знаёмая жанчына: уся ў чорным, ад акуляраў да паўкедаў. Усе навокал у светлым, а яна адна ў чорным. Уздымаюся, запыняю, кажу: «Што ж гэта ты ўся ў чорным, ад паўкедаў да акуляраў, калі варта ў светлым хадзіць? Трэба ў белым, а ты ў чорным!» — «А каб розныя...» Яна расхінула на грудзях чорную кофту, а пад ёю я пабачыў чорную майку. «Бачыў?» — «Не! А што я мусіў тамака пабачыць? Чорная майка...» — «У мяне няма прадмета жаночай гордасці. Мне няма чым ганарыцца. Цыцкі няма! Адрэзалі мне цыцку!» — «Даруй!» — «Паспрабую, калі атрымаецца...» Задуха ў горадзе такая, што ад яе ў вачах цёмна робіцца.

МАМА І ЛІШАК ВАГІ

Паскардзіўся маці, што, кінуўшы паліць, набраў лішнія сем кілаграмаў. Мама паспачувала і распавяла, як таксама, кінуўшы паліць, пачала набіраць вагу: «Каб яшчэ наш тата, мой Чэсь, быў жывы, дык дзеля яго скінула б вагу. А так... Мне было ўсё адно, як я выглядаю. Цяпер я даглядаю сябе, каб хадзіць і нікога не турбаваць сваёй прысутнасцю ў гэтым свеце». Мама, як і заўжды, мела рацыю. Мы глядзім сябе дзеля іншых, а не дзеля сябе. Нам бы і хацелася, каб дзеля сябе, а ўсё адно мы скідваем вагу, кідаем піць і курыць дзеля іншых.

ПОСТМАДЭРНІЗМ І ТАТАРЦЫ З ГРУЗІНЦАМІ

Убачыў слова «абстракцывізм» замест звыклага «абстракцыянізм». Куртатае і штучна зробленае слоўца нагадала мне пра абітурыентак з Малдавіі, якія называлі татараў «татарцамі» а грузінаў «грузінцамі». Калі ўкраінцы і літоўцы, тады татарцы і грузінцы! Так разважалі маладзенькія мастачкі, якіх я вучыў у маскоўскім інтэрнаце асновам архітэктурнай кампазіцыі. Дзяўчаты былі здольнымі, і хутка іх татарцы зрабіліся татарамі, а грузінцы — грузінамі. Каб жа так проста было і ў мастацтвазнаўцаў! Не! Яны постмадэрнізм называюць «постмадэрнам» і не разумеюць, што гэта ж тое самае, як малдаван называць малдаванцамі. Нават горш! Цяпер яшчэ «абстракцывізм» з'явіўся... Смешна. Ад сур'ёзнасці мастацвазнаўцаў мне смешна.

ЭСТОНСКАЕ РАДЫЁ, КЕПСКАСЦЬ І ДОБРАСЦЬ

Даваў інтэрв'ю эстонскаму радыё. Бакенбарды з эстонскіх радыёхваляў запыталіся: «Як жывецца ў Беларусі беларускаму пісьменніку?» — «Добраму беларускаму пісьменніку ў Беларусі жывецца добра, а кепскаму — кепска!» Рудыя бакенбарды заўсміхаліся насцярожана, не паверылі. Яны не далі веры, што ў Беларусі, як і ва ўсім свеце, кепскія людзі жывуць кепска.

ПРЫШВІН І СПОРТ

Заўжды адчуваў заганнасць у спартовых гульнях. Захопленасць і азарт не вядуць чалавека да дабра. А ўсялякае спаборніцтва спараджае асляпляльны азарт. Таму я мала займаўся і мала сачу за гульнямі ў спартовых цырках. Так, спорт — мастацтва, прымітыўны тэатр-цырк. У спорта безліч прыхільнікаў, аматараў і заўзятараў. Я іх усіх цудоўна разумею, бо сам неаднойчы спакушаўся гульнямі і спаборніцтвамі. Але я цалкам згодны з Міхаілам Прышвінам, які яшчэ ў 1933 годзе напісаў у патаемным дзённіку такі сказ: «Мяжа спорту і творчасці (спорт амаральны...)».

НОВЫ ЧАЛАВЕК

Сярод нас з'явіўся новы чалавек з мабільным тэлефонам. Ён не можа супакоіцца, пакуль не адключыць свой сотавік. Адключыўшы мабільнік, неспакойны чэл думае, што з адключанай мабілай ён робіцца спакайнейшы. На нейкі кароткі час, на зусім сціслы тэрмін, чэл і напраўду спакайнее. Але потым пачынае нервавацца ўдвая болей. Чалавек нервуецца моцна, ажно пакуль зноў не ажывіць свой любімы сотавы тэлефон...

КАВА І МОРА З МАЦІСАМ

Узяў эспрэса ў французскім хлебным. Звычай я ў тым хлебным і выпіваў глыток гарачай кавы, разглядаючы залатыя батоны. А гэтым разам узяў каву ў папяровым кубачку ды пайшоў на бераг мора. Прайшоў пару кварталаў, сеў на крэсла. Глядзеў на марскі далягляд і згадваў жывапісца Анры Маціса. Ён некалі сказаў, што ягонае мастацтва спакойнае і ўтульнае, нібыта ты ўладкаваўся ў фатэлі і выцягнуў ногі. У Маціса выдатнае мастацтва, прасветленае і насычанае міжземнаморскім сонцам. У мяне не атрымліваецца ствараць утульныя творы, але часам я сам у іх трапляю разам з кубачкам эспрэса на беразе вечаровага чароўнага Міжземнага мора.

Адам ГЛОБУС.

Калектыў рэдакцыі газеты «Звязда» шчыра віншуе **з 70-годдзем Івана Пятровіча МАКАЛОВІЧА**, былога галоўнага рэдактара газеты. Здароўя Вам, добрага настрою, цеплыні і суладдзя ў стасунках з роднымі і блізкімі людзьмі.

г. ВИТЕБСК 13.10.2010

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПОВТОРНОМ ОТКРЫТОМ АУКЦИОНЕ ПО ПРОДАЖЕ ОБЪЕКТОВ ГОСУДАРСТВЕННОЙ СОБСТВЕННОСТИ С ОДНОВРЕМЕННОЙ ПРОДАЖЕЙ ПРАВА ЗАКЛЮЧЕНИЯ ДОГОВОРОВ АРЕНДЫ ЗЕМЕЛЬНЫХ УЧАСТКОВ

№ лота	Наименование предмета аукциона	Характеристика предмета аукциона	Начальная цена продажи предмета аукциона, рублей	Сумма задатка, рублей
4.	Здание магазина с тремя пристройками, дорожкой, забором и сетями, расположенное по адресу: Витебская область, Миорский район, г. Миоры, ул. Садовая, 1, и право заключения договора аренды земельного участка	**НАЧАЛЬНАЯ ЦЕНА ОБЪЕКТОВ НЕДВИЖИМОСТИ СНИЖЕНА НА 20 %** **Характеристика объекта недвижимости:** - капитальное строение с инв. № 211/С-8297 (**здание магазина с тремя пристройками, дорожкой и забором**) – кирпичное, фундамент – бутобетонный ленточный, перекрытия – дощатые, крыша шиферная, общая площадь 136,6 кв.м; - капитальное строение с инв. № 254/С-9123 (сооружение специализированное коммунального хозяйства (**хозбытовая канализационная сеть**) – протяженностью 1,1 м; - капитальное строение с инв. № 254/С-9124 (сооружение специализированное водохозяйственного назначения (**водопроводная сеть**) – протяженностью 12,0 м; - капитальное строение с инв. № 254/С-9125 (сооружение специализированное энергетики (**электрическая сеть**) – протяженностью 15,0 м. **Земельный участок** с кадастровым номером 223350100001000309, площадью 0,0216 га, под здание магазина с офисом, сроком аренды 50 лет. Использование – под объект розничной торговли.	72 573 906	7 257 390
5.	Объекты производственной базы, расположенные по адресу: Витебская область, Докшицкий район, Крулевщинский с/с, д. Крулевщина, и право заключения договоров аренды земельных участков	**НАЧАЛЬНАЯ ЦЕНА ОБЪЕКТОВ НЕДВИЖИМОСТИ СНИЖЕНА НА 20 %** **Характеристика объектов недвижимости:** - капитальное строение с инв. № 232/С-16653 (**здание конторы**), кирпичное двухэтажное, 1978 г.п., общ. площадь 421,1 кв.м, объем 1548 куб.м, фундамент бутовый, перекрытия ж/бетонные, крыша совмещенная рулонная; асфальтовое покрытие, площадь 902,46 кв.м, асфальтовая дорожка, площадь 63,54 кв.м, бордюр (бетонные борт), ворота сварные металлические на металл. столбах; - капитальное строение с инв. № 232/С-16654 (**здание гараж-мастерская**), кирпичное одноэтажное, 1979 г.п., общ. площадь 599,8 кв.м, объем 4217 куб.м, фундамент ж/бетонный, перекрытие бетонное, крыша совмещенная; - капитальное строение с инв. № 232/С-16655 (**здание гаражи, проходная**), кирпичное одноэтажное, 1979 г.п., общ. площадь 78,3 кв.м, объем 415 куб.м, фундамент бутовый, перекрытие ж/бетонное, крыша совмещенная, рулонная, забор металл. на металл. столбах, длина 11,5 м; - капитальное строение с инв. № 232/С-16656 (**здание материального склада**), одноэтажное, 1979 г.п., общ. площадь 296,0 кв.м, объем 873 куб.м, фундамент бутовый, наружные стены кирпичные, дощатые, шиферные, крыша шиферная; асфальтобетонная площадка, площадь 840 кв.м, забор ж/бетонный на ж/бетонных столбах, площадь 385 кв.м; - капитальное строение с инв. № 232/С-16673 (**навес**), шиферное одноэтажное, 1979 г.п., площадь 280,5 кв.м, объем 1562 куб.м, фундамент бутовый, крыша шиферная; - сооружение с инв. № 232/С-17532 (сооружение специализированное коммунального хозяйства – **наружная канализация**), протяженность 209,89 м; - сооружение с инв. № 232/С-17533 (сооружение специализированное водохозяйственного назначения – **наружный водопровод**), протяженность 197,68 м; - **зеленые насаждения**: каштан – 2 шт., клен – 1 шт., сирень – 1 шт., туя – 3 шт. **Земельные участки** сроком аренды 99 лет, с кадастровым номером 222183005101000561 под здание конторы, площадью 0,2041 га, и с кадастровым номером 222183005101000562 под объекты производственной базы, площадью 0,6428 га. Использование – под объект общественного назначения.	260 410 670	26 041 060
6	Здание специализированное для образования и воспитания, расположенное по адресу: Витебская область, г. Орша, ул. Островского, 36, и право заключения договора аренды земельного участка.	**Характеристика объекта недвижимости:** Капитальное строение с инвентарным номером 240/С-29323 – двухэтажное каменное здание учебного корпуса с подвалом, забором железобетонным и металлическими воротами, фундамент бутобетонный, перекрытия железобетонные, крыша совмещенная, общая площадь 1109,7 кв.м. **Земельный участок:** 86/100 доли в праве общей долевой аренды (без закрепления границ на местности) земельного участка площадью 0,1792 га, с кадастровым номером 242400000001004768 для содержания и обслуживания недвижимого имущества, срок аренды 83 года.	581 254 683	58 125 468

ОРГАНИЗАТОР – фонд «Витебскоблимущество», г. Витебск, ул. Правды, 38, контактный телефон в Витебске: (0212) 476096, сайт www.fondgosim.vitebsk.by, E-mail: votfondgi@tut.by.

1. Аукцион состоится 13 октября 2010 г. в 15 часов в здании фонда «Витебскоблимущество» по адресу: г. Витебск, ул. «Правды», 38.

2. Заявления на участие в аукционе принимаются в рабочие дни с 8.00 до 17.00, последний день приема документов 12.10.2010 по адресу: г. Витебск, ул. «Правды», 38, кабинет 308. Заключительная регистрация участников 13.10.2010 с 14.00 до 15.00. К участию в торгах не допускаются участники, не прошедшие заключительную регистрацию.

3. Сумма задатка перечисляется до подачи заявления на участие в аукционе на расчетный счет № 3642903000021, в филиале ОАО «БПС-Банк» по Витебской области г. Витебск, код 150801307. Получатель – фонд «Витебскоблимущество», УНП 300002495.

4. Участник, ставший победителем аукциона (претендентом на покупку), после окончания аукциона обязан: подписать протокол аукциона; не позднее 10 рабочих дней со дня принятия решения райисполкома о предоставлении земельного участка внести плату за право заключения договора аренды земельного участка, возместить затраты на организацию и проведение аукциона, в том числе расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам аукциона документации, необходимой для его проведения, в сумме 3 миллионов рублей (по каждому лоту), расходы, связанные с формированием земельного участка и изменением земельного участка в результате такого формирования, в том числе с государственной регистрацией в отношении этого участка; не позднее 12 рабочих дней со дня принятия решения о предоставлении земельного участка заключить договор купли-продажи недвижимости и договор аренды земельного участка.

5. Подробная информация об условиях аукционов, порядке участия и проведения аукционов опубликована ранее в газете «Звязда» от 05.08.2009 № 144 (26502), от 17.09.2009 № 175 (26533) и от 18.06.2010 № 117 (26725).

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА

МГ УКП «Центр по приватизации» проводит открытый аукцион 18 октября 2010 г. по продаже оборудования, находящегося на балансе ОАО «Могилевхимволокно»

№ лота	Наименование	Начальная цена продажи без учета НДС, руб.	Сумма задатка, руб.	Характеристика объекта
1	Установка получения нетканого полотна № 1 (инв. № 4490088500)	84 196 030	8 419 000	Установки получения нетканого полотна введены в эксплуатацию в 1988 году. Установленная мощность – 156 кВт. Длина 20-22 м, ширина – 3,5 м, максимальная ширина выпускаемого полотна 260-263 см. Установка получения нетканого полотна предназначена для разрыхления волокна, получения холста, иглопробивания холста и формирования полученного нетканого полотна в рулоны. Техническая документация на установки получения нетканого полотна отсутствует.
2	Установка получения нетканого полотна № 2 (инв. № 4490088600)	84 196 030	8 419 000	

Аукцион состоится «18» октября 2010 года в 15.00 в зале заседаний Могилевского городского исполнительного комитета по адресу: г. Могилев, ул. Первомайская, 28а.

Организатор аукциона: МГ УКП «Центр по приватизации», 212030, г. Могилев, ул. Первомайская, 28а.

Продавец: ОАО «Химволокно», г. Могилев-35.

Заявки принимаются ежедневно с 4 октября 2010 г. в рабочие дни с 8 до 17 часов по адресу: г. Могилев, ул. Первомайская, 28а, каб. 411. **Последний день приема заявок – «15» октября 2010 года.** Заключительная регистрация участников аукциона «18» октября 2010 года с 14 до 15 часов.

Участники аукциона должны оплатить задаток в белорусских рублях на расчетный счет МГ УКП «Центр по приватизации» 3012213290010 в ГФ по Могилевской области ОАО «Белинвестбанк», МФО 153801712, УНН 700008710, последний день внесения задатка «15» октября 2010 г.

До подписания договора купли-продажи победитель аукциона (лицо, приравненное к победителю аукциона) в течение 3 рабочих дней, не считая дня проведения аукциона, обязан в соответствии со счетом-фактурой возместить организатору аукциона затраты на его организацию и проведение. Договор купли-продажи заключается Продавцом и победителем аукциона (лицом, приравненным к победителю аукциона) в течение 10 рабочих дней с даты подписания протокола о результатах аукциона.

Оплата стоимости приобретенного на аукционе предмета торгов осуществляется победителем (лицом, приравненным к победителю) аукциона в установленном порядке.

Условия оплаты – разовый платеж.

С объектами можно ознакомиться ежедневно в рабочие дни недели с 8 до 17 часов.

Полное извещение о проведении аукционных торгов опубликовано в газете «Звязда» от 25.08.10 г. № 165 (26773).

МИНСКИЙ РАЙОННЫЙ ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ *3 ноября 2010 г.* ПРОВОДИТ ОТКРЫТЫЙ АУКЦИОН ПО ПРОДАЖЕ ЗЕМЕЛЬНЫХ УЧАСТКОВ В ЧАСТНУЮ СОБСТВЕННОСТЬ ГРАЖДАН РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ В МИНСКОМ РАЙОНЕ

		Лот 1	Лот 2	Лот 3	Лот 4	Лот 5	Лот 6	Лот 7	Лот 8
1	**Адрес земельного участка**	Острошицко-Городокский с/с, д. Галица	Петришковский с/с, а/г Петришки	Петришковский с/с, а/г Петришки	Петришковский с/с, а/г Петришки	Петришковский с/с, а/г Петришки	Петришковский с/с, а/г Петришки	Петришковский с/с, а/г Петришки	Горанский с/с, д. Новое Поле
2	**Кадастровый номер**	623685202101000119	623685707601000673	623685707601000674	623685707601000675	623685707601000676	623685707601000677	623685707601000678	623681315101000205
3	**Площадь земельного участка**	0,1685 га	0,1455 га	0,1456 га	0,1457 га	0,1458 га	0,1458 га	0,1460 га	0,1634 га
4	**Целевое назначение**	Для строительства и обслуживания жилого дома	Для строительства и обслуживания жилого дома	Для строительства и обслуживания жилого дома	Для строительства и обслуживания жилого дома	Для строительства и обслуживания жилого дома	Для строительства и обслуживания жилого дома	Для строительства и обслуживания жилого дома	Для строительства и обслуживания жилого дома
5	**Расходы по подготовке документации (рублей)**	518 872	847 277	847 277	847 277	847 277	847 277	847 277	1 276 424
6	**Начальная цена земельного участка (рублей)**	17 000 000	15 000 000	15 000 000	15 000 000	15 000 000	15 000 000	15 000 000	13 000 000
7	**Задаток (рублей)**	1 600 000	1 400 000	1 400 000	1 400 000	1 400 000	1 400 000	1 400 000	1 200 000

		Лот 9	Лот 10	Лот 11	Лот 12	Лот 13	Лот 14	Лот 15
1	**Адрес земельного участка**	Горанский с/с, д. Новое Поле	Горанский с/с, д. Казельщина	Горанский с/с, д. Казельщина	Горанский с/с, д. Казельщина	Горанский с/с, д. Казельщина	Горанский с/с, д. Звенячи	Горанский с/с, д. Звенячи
2	**Кадастровый номер**	623681315101000203	623681308101000033	623681308101000039	623681308101000044	623681308101000045	623681306601000085	623681306601000086
3	**Площадь земельного участка**	0,1561 га	0,1219 га	0,1341 га	0,1303 га	0,1502 га	0,1413 га	0,1432 га
4	**Целевое назначение**	Для строительства и обслуживания жилого дома	Для строительства и обслуживания жилого дома	Для строительства и обслуживания жилого дома	Для строительства и обслуживания жилого дома	Для строительства и обслуживания жилого дома	Для строительства и обслуживания жилого дома	Для строительства и обслуживания жилого дома
5	**Расходы по подготовке документации (рублей)**	1 245 436	1 120 218	1 120 218	1 120 218	1 120 218	1 109 890	1 109 890
6	**Начальная цена земельного участка (рублей)**	12 000 000	6 000 000	7 000 000	6 000 000	7 000 000	10 000 000	10 000 000
7	**Задаток (рублей)**	1 100 000	500 000	600 000	500 000	600 000	900 000	900 000

		Лот 16	Лот 17	Лот 18	Лот 19	Лот 20	Лот 21	Лот 22
1	**Адрес земельного участка**	Горанский с/с, д. Звенячи	Горанский с/с, д. Звенячи	Горанский с/с, д. Звенячи	Горанский с/с, д. Звенячи	Горанский с/с, д. Звенячи	Горанский с/с, д. Звенячи	Горанский с/с, д. Звенячи
2	**Кадастровый номер**	623681306601000087	623681306601000088	623681306601000089	623681306601000090	623681306601000091	623681306601000092	623681306601000093
3	**Площадь земельного участка**	0,1432 га	0,1432 га	0,1432 га	0,1432 га	0,1432 га	0,1435 га	0,1474 га
4	**Целевое назначение**	Для строительства и обслуживания жилого дома	Для строительства и обслуживания жилого дома	Для строительства и обслуживания жилого дома	Для строительства и обслуживания жилого дома	Для строительства и обслуживания жилого дома	Для строительства и обслуживания жилого дома	Для строительства и обслуживания жилого дома
5	**Расходы по подготовке документации (рублей)**	1 109 890	1 109 890	1 109 890	1 109 890	1 109 890	1 109 890	1 109 890
6	**Начальная цена земельного участка (рублей)**	10 000 000	10 000 000	10 000 000	10 000 000	10 000 000	10 000 000	10 000 000
7	**Задаток (рублей)**	900 000	900 000	900 000	900 000	900 000	900 000	900 000

		Лот 23	Лот 24	Лот 25	Лот 26	Лот 27	Лот 28	Лот 29
1	**Адрес земельного участка**	Лошанский с/с, д. Бровки, участок № 32	Лошанский с/с, д. Бровки, участок № 38	Лошанский с/с, а/г Лошаны	Боровлянский с/с, д. Дроздово, участок № 77	Папернянский с/с, д. Семково, участок № 100	Папернянский с/с, д. Семково, участок № 219	Папернянский с/с, д. Семково, участок № 220
2	**Кадастровый номер**	623684001601000296	623684001601000071	623684005601000273	623680602601000846	623685510601001267	623685510601001359	623685510601001358
3	**Площадь земельного участка**	0,2411 га	0,2500 га	0,1915 га	0,1489 га	0,1410 га	0,1309 га	0,1437 га
4	**Целевое назначение**	Для строительства и обслуживания жилого дома	Для строительства и обслуживания жилого дома	Для строительства и обслуживания жилого дома	Для строительства и обслуживания жилого дома	Для строительства и обслуживания жилого дома	Для строительства и обслуживания жилого дома	Для строительства и обслуживания жилого дома
5	**Расходы по подготовке документации (рублей)**	480 350	396 530	880 032	1 320 260	859 960	859 960	859 960
6	**Начальная цена земельного участка (рублей)**	24 000 000	24 000 000	31 000 000	95 000 000	30 000 000	26 000 000	28 000 000
7	**Задаток (рублей)**	2 300 000	2 300 000	3 000 000	9 000 000	2 900 000	2 500 000	2 700 000

Аукцион состоится по адресу: г. Минск, ул. Ольшевского, д. 8. Дата проведения: 03.11.2010 г. в 9.00. Заявления на участие и необходимые документы принимаются с 9.00 до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Ольшевского, д. 8, к. 416. Окончание приема заявлений и документов 28.10.2010 г. Контактный телефон: 204 11 62.

Задаток за участие в аукционе на Лот 1 перечисляется на расчетный счет Острошицко-Городокского сельисполкома № 3600621110139 в филиале 614 АСБ «Беларусбанк» г. Минск, ул. Червякова, 2, код 520, УНН 600208279, ОКПО 04430447, код платежа – 04901.

На Лоты 2–7 – на расчетный счет Петришковского сельисполкома № 3600621130151 в филиале 614 АСБ «Беларусбанк» г. Минск, код 520, УНН 600052386, код платежа – 04901.

На Лоты 8–22 – на расчетный счет Горанского сельисполкома № 3604621020052 в филиале 614 АСБ «Беларусбанк» г. Минск, ул. Червякова, 2, код 520, УНП 6000537220, код платежа – 04901.

На Лоты 23–25 – на расчетный счет Лошанского сельисполкома № 3600621060087 в филиале 614 АСБ «Беларусбанк» г. Минск, ул. Червякова, 2, код 520, УНП 600228670, код платежа – 04901.

На Лот 26 – на расчетный счет Боровлянского сельисполкома № 3600621010037 ГУ МФ РБ по Минской области, филиал АСБ «Беларусбанк», ул. Карбышева, 13/2, г. Минск, УНП 600052345, код платежа – 04901.

На Лоты 27–29 – на расчетный счет Папернянского сельисполкома № 3604621120154 в филиале 614 «АСБ Беларусбанк» г. Минск, ул. Червякова, 2, код 520, УНН 600052411, ОКПО 04430453, код платежа – 04901.

К участию в аукционе допускаются физические лица, подавшие в комиссию в указанные сроки соответствующее заявление с приложением необходимых документов и внесшие в установленном порядке на указанный в объявлении расчетный счет задаток.

Все желающие могут ознакомиться с документацией и земельными участками в соответствующем сельисполкоме.

Аукцион признается несостоявшимся в случаях, если: ни один из участников аукциона после трехкратного объявления первой объявленной цены не поднял аукционный номер; ни один из участников аукциона в соответствии с решением комиссии не был признан победителем; заявление об участии в аукционе подано менее чем двумя участниками аукциона (в этом случае местный исполнительный комитет в течение 10 рабочих дней после признания аукциона несостоявшимся принимает решение о предоставлении единственному участнику земельного участка в частную собственность. В течение 10 рабочих дней со дня принятия указанного решения гражданин обязан внести плату за земельный участок в размере его начальной цены, увеличенной на 5 %, возместить расходы, связанные с подготовкой аукциона и документации, необходимой для его проведения, и выполнить условия, предусмотренные в решении об изъятии земельного участка для проведения аукциона).

Документы, необходимые для участия в аукционе:

1. Заявление на участие в аукционе с указанием кадастровых номеров и адресов земельных участков.
2. Заверенные банком копии платежных поручений о внесении задатка на расчетный счет.
3. Гражданином – копия документа, содержащего его идентификационные сведения, без нотариального засвидетельствования (ксерокопия паспорта).

3.1 представителем гражданина – нотариально удостоверенная доверенность.

При подаче документов на участие в аукционе граждане Республики Беларусь предъявляют паспорт гражданина Республики Беларусь, а представители граждан – документ, удостоверяющий личность.

СКАНВОРД + СУДОКУ

Склаў Яўген ЛЯХАЎ.

Дэталь гусеніцы трактара, танка
Аўтар оперы «Кастусь Каліноўскі»
Жаданы зыход справы, поспех
Пакаёвая лекавая расліна
Перакананне, погляд на рэчы
Мексіканскі танец імклівага тэмпу
Птушка атрада вераб'іных з доўгім вузкім хвастом

Дзяленне на шкале компаса
Вялікі танцавальны вечар
Буйны востраў у Інданезіі
Узорыстае шкло ў вокнах, дзвярах
У граматыцы: катэгорыя дзеяслова
Кіславаты празрадджальны напой
Частка шасі аўтамашыны
Алейная і кармавая с/г культура
Жанр у літаратуры XIV—XVIII стст.
Індывідуум; персона
Непрамакальная тканіна
Від, гатунак кавыля
Рака ў сталіцы Удмуртыі
Сварка, склока, разлад
Кніга XVI ст. на беларускай мове, але арабскім [illegible]
Даўнейшая назва сахі
Галіна творчай дзейнасці
Цвёрды малочны прадукт
Цыкл вершаў аднаго аўтара
Тонкая вяровачка ў лапцях
Урачысты верш да пэўнай падзеі
Буйназярністы пясок
Зборнік «Малахітавая шкатулка» (аўтар)
Бацька, шаноўны чалавек на Усходзе
Штат у цэнтральнай частцы ЗША
Горны каўказскі казёл
Агародны караняплод
Статуй, якому пакланяюцца
Струнны музычны інструмент
Звычайнае права ў мусульман
Дзяржава на Аравійскім паўвостраве
Шведская назва фінскага горада Турку

Птушка атрада вераб'іных з доўгім вузкім хвастом, які рухаецца быццам на спружынках

	6	9	8		5	1		
	5				1		2	9
		1	9				6	
		6	5				3	
4				1		6	8	
5		8	6	3				7
6			4					
	1			7			5	
		7			8			

СУДОКУ. У квадраце 9×9 клетак размясціце лічбы ад 1 да 9 уключна такім чынам, каб у кожным радку, кожным слупку, у блоках 3×3 клеткі, абмежаваных тлустай лініяй, кожная лічба сустракалася толькі адзін раз, без паўтораў.

ПРАВЕРЦЕ, КАЛІ ЛАСКА, АДКАЗЫ

Сканворд (29 верасня). Па гарызанталі: Афіша. Маргуноў. Плакат. Віцын. Букса. Аўт. Полаг. Рута. Дэльфін. Ага. Аркан. Паля. Літара. Пак. Каліва. Тол. Док. Лат. Горад. Ляжак. Дах. Крым. Ратару. Астра. Крот. Вано. Батрак. Нікулін. **Па вертыкалі:** Фернандэль. Ільінскі. Буліт. Аполак. Кіфара. Акр. Шэпт. Акот. Вапна. Масква. Сані. Трак. Цалік. Нерон. Араты. Атон. Наган. Гар. Пано. Трап. Алідада. Атол. Водар. Ясак. Хуліган.

Сканворд (1 кастрычніка). Па гарызанталі: Аўталаўка. Анёл. Сын. Такт. Эстэт. Чум. Этап. Раён. Крап. Аператар. Актава. Ода. Базар. Провад. Ліф. Ежа. Яна. Панцыр. Саман. Яслі. Туз. Храм. Гало. Апе. Меніск. Улар. Дары. Хват. Магазін. **Па вертыкалі:** Партэр. Абеліск. Тапаз. Лямпа. Афіна. Тэрор. Фантом. Авёс. Зануда. Авантура. Пілат. Амар. Слесар. Кіёск. Крым. Тэнар. Пік. Орда. Както. Нюх. Прадавец. Ава. Ажына. Папа. Удар. Мартэн.

Усходні гараскоп на наступны тыдзень

Дзевам карысна навесці парадак у думках, рэчах і паперах, а Рыбы не павінны спыняцца на дасягнутым

АВЕН. Час паказаць перад навакольнымі ў лепшым святле і пачаць зачароўваць іх сваімі талентамі. Серада і чацвер — аптымальныя дні для ўвасаблення задум у рэальнасць. У нядзелю верагодна раптоўная змена планаў. Дарэчы, могуць нечакана завітаць госці — і вы выдатна правядзеце час. Паспрабуйце пабольш часу правесці з дзецьмі. Прыслухайцеся да сваёй інтуіцыі, яна падкажа дакладнае рашэнне ўзніклых праблем. Найбольш удалым днём будзе пятніца, няўдалым можа апынуцца аўторак.

ЦЯЛЕЦ. Тыдзень абяцае пачацца з добрых навін, якія адкрыюць перад вамі новыя далягляды. Панядзелак, хутчэй за ўсё, будзе добрым і гарманічным днём. У сераду на працы і дома магчымыя канфліктныя сітуацыі, таму будзьце больш асцярожнымі ў словах і ўчынках. Кантралюйце кожны крок, інакш успляск эмоцый з наступнымі канфліктамі практычна немінучы. У чацвер варта пазбягаць паспешнасці ў рашэннях і залішняй гарачнасці ў зносінах, а таксама непрыемных сустрэч. Бліжэй да выхадных варта ўспомніць пра сяброў: вас чакае цікавая паездка ў іх кампаніі.

БЛІЗНЯТЫ. Можаце апынуцца пад ціскам неспадзяваных абставін, якія могуць унесці значныя змены ў вашы планы. Да добрых падзей тыдня можна аднесці актывізацыю кантактаў з людзьмі, якія знаходзяцца далёка ад вас: сваякамі, сябрамі або дзелавымі партнёрамі. Зносіны з апошнімі нават больш важныя, паколькі могуць прывесці да атрымання прыбытку. Магчыма, варта хоць трохі знізіць працоўны тэмп. У выхадныя на вас можа наваліцца празмерны груз хатніх праблем і клопатаў, так што адэкватна разлічвайце свае сілы.

РАК. Шквал надзённых праблем пойдзе на змяншэнне, і вас можа ахапіць працоўны запал. Не ўпускайце магчымасці павучыцца ў калег і, у сваю чаргу, падзяліцца вопытам з імі. Не выключаны прапановы новай працы або павышэнне па службе на старым месцы. У аўторак увечары нечаканыя навіны могуць парушыць планы. У сераду магчымыя праблемы з'явяцца з-за непрадуманых паводзін навакольных. Завяршыўшы важную справу ў пятніцу, вы заслужыце падзяку ад начальства. Нядзеля апынецца для вас удалым і радасным днём.

ЛЕЎ. Агульная тэндэнцыя тыдня — крок наперад, два крокі назад. У панядзелак лепш быць дысцыплінаванымі і праяўляць выбітныя дзелавыя якасці, інакш загразнеце ў мітусні. Чым больш новага даведаецеся ў сераду, тым больш поспехаў вас чакае ў найбліжэйшай будучыні. У чацвер паспрабуйце не звязваць сябе ніякімі абавязаннямі: верагодна, іх будзе вельмі складана выканаць. Праблематычнымі могуць стаць стасункі са старымі сябрамі і аднадумцамі.

ДЗЕВА. Паспрабуйце быць больш шчырымі ў адносінах з начальствам. Тыдзень поўны падзей і разнастайных прыгод, толькі пры неабходнасці пажадана своечасова спыніцца. Вы маглі запланаваць занадта шмат, таму, верагодна, адмовіцеся ад часткі планаў. У аўторак эксперыменты могуць быць няправільна ўспрынятыя, таму пажадана выкарыстоўваць традыцыйныя метады ў працы. Калі няма ўпэўненасці, лепш не брацца за новую справу. Адзін з галоўных прынцыпаў тыдня — не сядзець, склаўшы рукі. У нядзелю навядзеце парадак у думках, рэчах і паперах. А ў астатні час адпачывайце, дазваляючы сабе маленькія слабасці.

ШАЛІ. Вас чакаюць цікавыя падзеі. Улавіце кірунак ветру перамен, каб максімальна скарыстацца спрыяльнымі магчымасцямі. Захоўвайце сумленнасць, і тады ніякія чуткі не змогуць пашкодзіць вам. У аўторак можаце адчуць, што назапашаныя справы больш немагчыма адкладваць. Выразна сплануйце гэты дзень: тады атрымаецца зрабіць усё, што неабходна. У сярэдзіне тыдня разумны кампраміс у дачыненні да дзелавых партнёраў можа прынесці нечаканы і даволі адчувальны прыбытак. Калі ў выхадныя вы вырашыце перапланаваць дом або кватэру, парайцеся загадзя з блізкімі людзьмі.

СКАРПІЁН. Зможаце плённа працаваць, не адцягваючыся на прыкрыя драбязі, а змены ў працоўным калектыве прынясуць не толькі павышэнне на службе, але і адказнасць. У панядзелак планы пачнуць рэалізоўвацца ўдала, але да сярэдзіны тыдня магчымы затор. На чацвер лепш нічога не планаваць — у гэты дзень жывіце па вольным графіку, а інтуіцыя вас не падвядзе. Пятніца можа выявіць ваша сапраўднае аблічча. Калі ёсць што хаваць, варта загадзя падбаць пра тое, каб ніхто гэтага не заўважыў. На выхадныя дні запланаваць невялікую вандроўку, якая засцеража вас ад тугі.

СТРАЛЕЦ. Для свайго ж спакою ў любых справах першай паловы тыдня выключыце стаўку на «а раптам». Вам спатрэбяцца такія якасці як прынцыповасць і цвярозасць думак, а калі да гэтых вартасцяў вы дадасце яшчэ і гумар, а таксама ўменне паспачуваць, то зможаце ўзяць рэванш за ўсе паразы, якія напаткалі вас за апошнія некалькі тыдняў. Адчуйце значэнне кожнага моманту і націсніце на ўсе неабходныя рычагі. У сераду будзьце больш уважлівымі і працавітымі ў прафесійных справах, бо дзелавыя партнёры або калегі здольныя ўцягнуць вас у вельмі сумніўную аферу. Выхадныя дні паспрабуйце правесці з сям'ёй.

КАЗЯРОГ. Будзьце больш аб'ектыўнымі ў ацэнцы ўласных магчымасцяў. Цяпер планаваць варта толькі тое, што будзе па сілах. Паспрабуйце расказваць пра сябе як мага менш. На працы і ў дачыненні да дзелавых партнёраў паводзьце сябе больш стрымана, слухайце навакольных уважліва, не прапускайце цікавых выказванняў і знаходзьце ўжыванне атрыманай такім чынам інфармацыі. Накіруйце свае сілы і энергію на наладжванне новых дзелавых сувязяў. Дома і ў сям'і вас чакае спакой і дабрабыт. У суботу правядзіце дзень творча, рэалізуйце вашы даўнія задумы. Нядзеля — спрыяльны дзень для неафіцыйных сустрэч і перамоў.

ВАДАЛЕЙ. Калі возьмецеся за будаўніцтва — асабліва планаў, не бярыце ў якасці падмурка пясок, а паветра не рабіце асноўным будаўнічым матэрыялам. Глядзець на жыццё трэба максімальна прагматычна. Паспрабуйце завяршыць усе сур'ёзныя і неадкладныя справы ў аўторак, каб не вяртацца да іх. Да выхадных падчысціце даўно адкладзеныя справы сярэдняй тэрміновасці. У выхадныя адпачніце як след, таму што наступны тыдзень можа апынуцца складаным.

РЫБЫ. Пажадана не спыняцца на дасягнутым. Калі будзеце празмерна клапаціцца аб імгненным камфорце і дабрабыце, то можаце прынесці ў ахвяру рэалізацыю вельмі цікавых і перспектыўных планаў. Прыслухайцеся да парад навакольных — а некаторыя з іх варта нават прыняць на ўзбраенне. Можа з'явіцца шанц змяніць працу. Калі вас у атрыманай прапанове ўсё задавальняе, варта ёй скарыстацца. Калі вы ўсё ж такі застанецеся на ранейшай працы, пажадана падняць пытанне аб справядлівым і выразным размеркаванні абавязкаў. У чацвер лепш не ўступаць у спрэчкі з начальствам. У пятніцу ад добрых узаемаадносін з калегамі будзе шмат што залежаць.

СЁННЯ

Сонца	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск —	7.13	18.44	11.31
Віцебск —	7.03	18.33	11.30
Магілёў —	7.03	18.34	11.31
Гомель —	6.58	18.32	11.34
Гродна —	7.28	18.59	11.31
Брэст —	7.28	19.01	11.33

Месяц

Апошняя квадра 1 кастрычніка. Месяц у сузор'і Льва.

Імяніны

Пр. *Марыі, Аляксея, Давіда, Ігара, Канстанціна, Мікалая, Ніла, Трафіма, Фёдара.*

К. *Дыянісія, Тэафіла.*

Фота Марыны БЕГУНКОВАЙ.

2 кастрычніка

Дзве даты

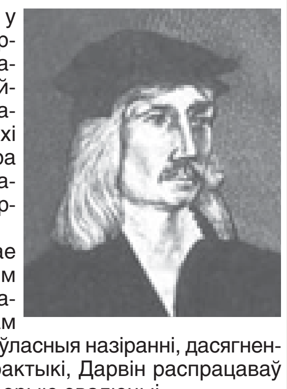

1523 год — у Кракаве ў друкарні І. Віетора на лацінскай мове выйшаў зборнік беларускага паэта-гуманіста і асветніка эпохі Адраджэння Міколы Гусоўскага «Песня пра зубра». Паэтычны зборнік складаўся з празаічнага прысвячэння каралеве Боне Сфорца, аднайменнай паэмы і 11 вершаў.

1836 год — завяршылася пяцігадовае плаванне Чарльза Дарвіна па Паўднёвым паўшар'і, вынікам чаго з'явілася ягоная навуковая праца «Паходжанне відаў шляхам натуральнага адбору». Тут, абагульніўшы ўласныя назіранні, дасягненні сучаснай яму біялогіі і селекцыйнай практыкі, Дарвін распрацаваў так званую «тэорыю эвалюцыі».

Цытата дня:

«Няўжо сонца свеціць мне сёння для таго, каб я думаў толькі пра ўчарашні дзень?».

Іаган Шылер (1759—1805), нямецкі паэт.

Ну і ну!

ДВА СХОВІШЧЫ ЧОРНЫХ КАПАЛЬНІКАЎ

Супрацоўнікі ўпраўлення па барацьбе з арганізаванай злачыннасцю шукаюць людзей, якія сабралі і назапасілі ў лесе зброю, сабраную на месцах баёў Вялікай Айчыннай вайны, паведамілі ў прэс-службе УУС Гомельскага аблвыканкама. Цікава, што адначасова было знойдзена два такія сховішчы — у Буда-Кашалёўскім і Мазырскім раёнах. У 3 км ад вёскі Броніца Буда-Кашалёўскага раёна было схавана 9 мінамётных мінаў, 12 артылерыйскіх снарадаў, 22 гранаты. А каля вёскі Махновічы Мазырскага раёна знойдзеныя 22 мінамётныя міны, 19 артылерыйскіх снарадаў, 10 гранат... Арсеналы чорных капальнікаў перададзеныя сапёрам для знішчэння.

Ірына АСТАШКЕВІЧ.

КІНГ-КОНГ ЖЫВЫ?

У Оршы 27-гадовы мужчына, які ноччу пасварыўся са сваёй сужыцелькай, выйшаў на вуліцу і пачаў літаральна скакаць на аўтамабілі суседа. Потым растлумачыў следчаму, што такім чынам спрабаваў супакоіць нервовую сістэму. Танцаваў, скакаў на «Фольксваген-Гольф», біў рукамі і нагамі лабавое шкло машыны. Спрацавала сігналізацыя аўто. Жыльцы ўсяго дома і суседніх былі патурбаваныя і патэлефанавалі ў міліцыю.

Як паведаміў «Звяздзе» **Сяргей СЕЛІХАНАЎ, намеснік начальніка аддзела па наглядзе за законнасцю судовых пастаноў па крымінальных справах і аналізе судовай практыкі**, агрэсіўнаму маладому мужчыну прысудзілі за хуліганства штраф у памеры 40 базавых велічынь (1,4 мільёна рублёў). Плюс кампенсацыя маральнай шкоды суседу — 500 тысяч рублёў. Падчас расследавання крымінальнай справы цяпер ужо асуджаны кампенсаваў пацярпеламу ад яго «танцаў» грошы, патрачаныя на рамонт аўтамабіля: каля 900 тысяч.

Цікава, што падчас следства асуджаны спачатку пераконваў следчага у тым, што ён думаў, што скача на сваёй аўтамашыне — такой жа маркі, стаяла літаральна побач з машынай суседа. Але ж і колер, і мадэль машын адрозніваюцца. Не заўважыў?

ЗАТРЫМАЛІ КІШЭННІКА

У Віцебску ў маршрутным аўтобусе затрыманы кішэннік. Ён папаўся супрацоўнікам спецыяльнага аддзела міліцыі адразу пасля таго, як скраў з кішэні пасажыркі кашалёк. Ахвяра злачынства — жыхарка Чашніцкага раёна. У дачыненні да 28-гадовага раней судзімага за крадзеж беспрацоўнага «майстра» кішэнных крадзяжоў заведзеная крымінальная справа.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

Усміхнемся

Суседзі.

— Гэй, Сямён, чаму твае бараны мой вінаград ядуць?

— Э-э, яны не ядуць, яны нюха-юць!

— Ты скажы! Трэцюю сотку «нюха-юць»?

☺

Хочаце адключыць жонку на паўгадзіны? Спытайцеся, што яна апране заўтра на працу.

☺

— Што Настрадамус сказаў перад смерцю?

— Прыкіньце, хлопцы, зараз памру...

☺

У мяне сёння мама пацікавілася: «Воўчык, ты якія-небудзь іншыя спосабы падрыхтоўкі да тэсціравання, апроч малітвы, ведаеш?»

☺

— Фімачка, я вас шчыра віншую з днём нараджэння і зычу ўсяго-ўсяго самага-самага!

— Дзякуй, дарагая! Бо ніхто мяне не павіншаваў, ніводная сволач, акрамя цябе!

☺

Праклён у адэскім трамваі:

— Каб я цябе бачыў на адной назе, а ты мяне адным вокам!

☺

Адэса, двор, жанчына высоўваецца з акна і гукае:

— Бенік, што ты робіш ?

— Гушкаюся на гамаку, матуля.

— Што ты, злезь зараз жа ! Гэта ж цёткі Сары станік!

ХАТНЯЯ ЭНЦЫКЛАПЕДЫЯ

УМЕЛЫЯ РУЧКІ

Ёсць ідэя: покрыва

Пярэстыя падушкі і коўдры ў тэхніцы пэчварк — тое, што трэба для тых, хто хоча напоўніць свой пакой колерам і пазітывам. Але сшываць маленькія абрэзкі — занятак не для ўсіх. Не кожны валодае патрэбнай усedлівасцю. Дызайнеры вырашылі спрасціць працэс і замест малюсенькіх адрэзкаў тканіны ўзялі вялікія хусткі, прычым самых смелых расфарбовак. Вынік перад вамі.

Ніхто не забараняе нам паўтарыць гэты вопыт у хатніх умовах. Для гэтага, акрамя хустак, якія спадабаліся вам (з аднолькавага матэрыялу!), спатрэбіцца яшчэ тканіна для падкладкі. А калі захочацца ператварыць покрыва ў коўдру, спатрэбіцца яшчэ і сінтэпон. Каб уцяпляльнік не «целяпаўся» ўсярэдзіне чахла, коўдру давядзецца праштабнаваць — для гэтага злучыце ўсе тры пласты разам некалькімі швамі ўздоўж і ўпоперак вырабу. А каб радкі гарманічна ўпісаліся ў малюнак, яны павінны праходзіць строга па межах паміж хусткамі (утвараючы квадраты).

Дарэчы, у якасці элементаў зборкі могуць выступіць і навалачкі. Чаму б і не?

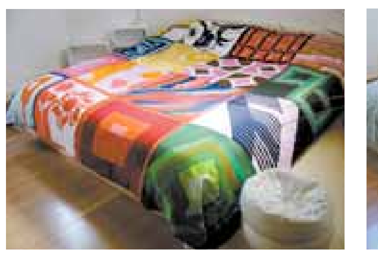

КУЛІНАРНЫ НАТАТНІК

5 модных спецый

ЗІРА (КУМІН)

Зіра знешне падобная на кмен. Але яе насенне драбнейшае, а водар больш рэзкі і ўзмацняецца пры расціранні або абсмажванні насення. Смак даволі рэзкі і пякучы. Другая назва гэтай спецыі паходзіць ад назвы маленькага астраўка Куміна ў складзе Мальтыйскага архіпелага.

Куды дадаваць: у плоў, іншыя стравы на аснове рысу, у мясны фарш, стравы з бараніны, бабоў, рыбы, курыцы, гародніны, а таксама ў кускус, люля-кебаб, кары.

Парада. Каб водар зіры раскрыўся паўней, папярэдне разатрыце насенне ў ступцы або абсмажце на сухой патэльні. Індыйскія кухары таксама абсмажваюць насенне зіры ў алеі разам з цыбуляй.

КАЕНСКІ ПЕРАЦ

Каенскі перац родам з мястэчка Кайена ў Гвіяне (Паўднёвая Амерыка) — разнавіднасць пякучага чырвонага перцу, або чылі. У залежнасці ад вастрыні і пякучасці кайенскі перац класіфікуюць па шкале ад 1 да 120. Па гэтай жа шкале адрозніваюць адценні водараў, вастрыні, даўкасці і колеру.

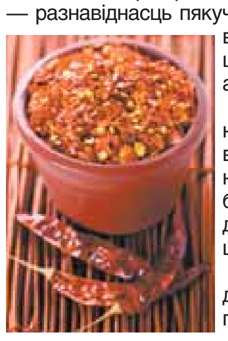

Куды дадаваць: пераважна ў мясныя і агародніннымя стравы. Каенскі перац выступае ў якасці вострага кампанента. Для агародніных страў можна змяшаць каенскі перац з часнаком, каляндрай, базілікам, чаборам, лаўровым парашком. Сумесь для рыбы: каенский перац і мускатны арэх, чабор, цыбуля, кроп, фенхель, пятрушка.

Парада. Няправільна дадаваць пякучы перац да ўжо гатовай стравы, якую «перчаць». З-за гэтага склалася памылковае ўяўленне пра чырвоныя перцы, як пра «жудасна» пякучыя і нават «небяспечныя» для страўніка. Насамрэч, лепш уводзіць каенскі перац у страву за 5 хвілін да яе канчатковай гатоўнасці.

КУЛІНАРНЫ НАТАТНІК

КУРКУМА

Расліна з сямейства імбірных, чый корань высушваюць і перамолваюць, атрымліваючы яркі жоўта-аранжавы парашок. Молатая куркума мае слабы імбірны пах і злёгку пякучы смак. У кулінарыі яе ў асноўным цэняць не за водар (ён даволі невыразны), а за колер. Куркума — галоўны кампанент кары, шырока вядомай індыйскай сумесі рэзкіх спецый. Індусы лічаць, што куркума чысціць арганізм, і сучасныя навукоўцы знайшлі гэтаму пацвярджэнне: актыўны кампанент куркумы — куркуміноід-3 — стымулюе імунную сістэму чалавека і перашкаджае развіццю хваробы Альцгеймера.

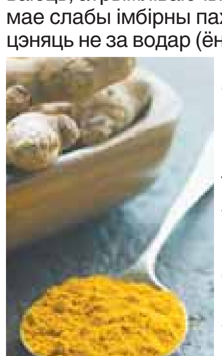

Куды дадаваць: у кары, чатні, рыс, мясныя і агародніннымя стравы, у прыватнасці — індыйскай і тайскай кухняў, а таксама куды заўгодна (хоць у яечню) — для надання страве прыемнага залацістага колеру.

Парада. Куркума служыць танным заменнікам шафрану. Так што, калі ў рэцэпце ёсць шафран, а на вашай кухні — куркума, можаце смела дадаваць у страву менавіта яе.

ЯМАЙСКІ ПЕРАЦ

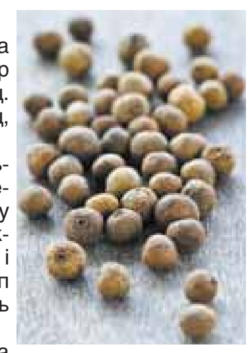

Высушаныя няспелыя плады трапічнага дрэва з сямейства міртавых завёз у Еўропу Хрыстафор Калумб, лічачы, што гэта індыйскі чорны перац. Блытаніна існуе дагэтуль. Аднак духмяны перац, чорны і чырвоны — гэта тры розныя спецыі.

Куды дадаваць: духмяны перац універсальны — ён аднолькава падыходзіць як для салёных, так і для салодкіх страў. Яго дадаюць у выпечку, у марынад для мяса або птушкі, а таксама выкарыстоўваюць пры засолцы селядца і гародніны. Кіньце пару гарошын у гарохавы суп (так робяць у Даніі) або паспрабуйце дадаць духмяны перац у глінтвейн.

Парада. Духмяны перац даволі павольна аддае свой водар вадкім стравам, таму класці ў суп яго трэба не менш чым за паўгадзіны да гатоўнасці. Пры гэтым улічыце, гэтая рэзкая спецыя прыкметна змяняе смак стравы — не перастарайцеся. Досыць усяго 2-3 цэлых або молатых гарошын.

КАРДАМОН

Сушаныя плады травяністай расліны з сямейства імбірных, трохкамерныя каробачкі з чорнымі зярняткамі ўсярэдзіне. Молатае насенне кардамона мае яркі рэзкі смак з адценнем эўкаліпта і камфары. Індыйскі кардамон лічыцца лепшым. Сушаныя плады адрозніваюцца па колеры. Зялёныя, больш духмяныя, выкарыстоўваюць у асноўным на радзіме спецыі — у Індыі. У Еўропе ж аддаюць перавагу «палегчанаму» беламу кардамону (плады кардамона спецыяльна адбельваюць, каб змякчыць іх пякучасць).

Куды дадаць: кардамон надае адмысловы водар печывам, марцыпану, пернікам, салодкім пірагам, піражным, кампотам і стравам з садавіны. Яго выкарыстаюць пры прыгатаванні супоў і булёнаў (напрыклад, гарохавага), страў з рыбы, мяса, птушкі (у тым ліку на грылі), дадаюць у рыс і розныя соусы. Араматызуюць ім чай, каву і кампот.

Парада. Каробачкі кардамону лепш купляць цэлымі, у любым іншым выглядзе яны хутка губляюць свой водар. Малоць насенне варта непасрэдна перад ужываннем і дадаваць у вельмі невялікіх колькасцях. У глінтвейн і пунш можна кідаць цэлыя каробачкі.

СЕМ РАЗОЎ АДМЕРАЙ, АДЗІН — АДРЭЖ,

або Неспрыяльны час для правядзення вяселляў

Вясельны абрад у параўнанні з іншымі абрадамі сямейна-радавога цыкла структурна быў больш складаным. Ён налічваў двух- ці трохтыднёвы (а ў некаторых выпадках і больш працяглы) перадвясельны перыяд, затым святкавалася само вяселле і, нарэшце, выконваліся паслявясельныя рытуалы, якія расцягваліся практычна на ўвесь год.

- У традыцыйным светапоглядзе існуе своеасаблівая сістэма парадкавання часу, у якой разам зліліся дзве шматвяковыя традыцыі: народная (паганска-ведычная) і хрысціянская (у нашым выпадку — праваслаўная). На працягу працяглага перыяду гэтыя рэлігійна-культурныя традыцыі суіснавалі па-рознаму: яны ўзаемапранікалі і ўзаемадапаўнялі адна другую, але ў асобных момантах і ўзаемавыключалі.
- Адной з найважнейшых складовых частак хрысціянска-ведычнага календара з'яўляюцца пасты, падчас якіх вяселлі не спраўлялі. Падчас посту не ўжываюць ежу жывёльнага паходжання, не ўдзельнічаюць у забаўляльных мерапрыемствах, устрымліваюцца ад выканання шлюбных абавязкаў. Царква ўстрымліваецца на гэты час ад правядзення абраду вянчання маладых. У традыцыйным праваслаўным календары ёсць 4 асноўныя пасты:

1. Шасцітыднёвы Піліпаўскі пост пачынаецца 28 лістапада, а заканчваецца напярэдадні Калядаў, у Куццю (6 студзеня).
2. Сямітыднёвы Вялікі пост пачынаецца адразу ж пасля Масленіцы і працягваецца да Вялікадня. Яго пачатак і заканчэнне штогод залежаць ад даты самага вялікага праваслаўнага свята — Уваскрэсення Ісуса Хрыста.
3. Пятроўскі пост пачынаецца ў другі панядзелак пасля Тройцы, а заканчваецца 12 ліпеня, у дзень шанавання святых Пятра і Паўла.
4. Двухтыднёвы Успенскі пост працягваецца з 14 па 28 жніўня.

- Акрамя таго, варта памятаць, што вянчанне ў храмах не праводзіцца ў аўторак і чацвер (дні, папярэднія посным дням — серадзе і пятніцы), у суботу (бацькоўская субота — дзень памінання продкаў), а таксама напярэдадні і ў вялікія гадавыя хрысціянскія святы.
- У адпаведнасці з народнай традыцыяй, вельмі непажаданыя шлюбы з 6 па 21 студзеня і на Масленічным тыдні (тыдзень перад пачаткам Вялікага посту), а таксама ва ўсе памінальныя суботы.
- Стараліся не святкаваць вяселлі ў высакосны год і ў маі.
- Абавязкова ўлічвалі яшчэ адзін найважнейшы фактар, які выклікае бясконцае мноства супярэчлівых тлумачэнняў, — гэта смерць самых блізкіх сваякоў маладых. У адпаведнасці з народнымі традыцыямі, смерць блізкага сурodзіча выключала сям'ю з гадавога святочнага цыкла і, адпаведна, адкладала запланаванае вяселле роўна на год. Да ліку самых блізкіх сваякоў адносяцца прадстаўнікі 1-2 пакаленняў, як па вертыкальнай шкале (бабуля — дзядуля, бацька — маці, іх дзеці і ўнукі), так і па гарызантальнай «плоскасці» сістэмы родных адносін: родныя і стрыечныя браты і сёстры. Асабліва важна прытрымлівацца гэтага правіла ў выпадку смерці бацькоў жаніха ці нявесты.

Аксана КАТОВІЧ, Янка КРУК.

Віншуем з днём нараджэння **Марыну Мікалаеўну БЕГУНКОВУ**. Здароўя, шчасця, поспехаў ва ўсім і ўсюды. Любім цябе.

Тата і маці.

Віншуем **з юбілеем Галіну Міхайлаўну АЛЯШЭВІЧ.**

Жадаем, каб здейсніліся мары.
Каб радасцю свяцілася жыццё.
Любоў няхай будзе да старасці.
Мы жадаем табе толькі радасці.

Алена і Марыя.

ЗВЯЗДА
БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА.

Галоўны рэдактар У. НАРКЕВІЧ. РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: І. БАРАНОЎСКІ, С. ГРЫБ, У. ЗДАНОВІЧ (намеснік галоўнага рэдактара), Н. КАРПЕНКА, Л. ЛАХМАНЕНКА, С. ПРОТАС (намеснік галоўнага рэдактара), С. РАСОЛЬКА, Л. РЫЖАНКОВА (першы намеснік галоўнага рэдактара), Л. СВІДРЫЦКАЯ, А. СЛАНЕЎСКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК, Л. ЦІМОШЫК, І. ШЧУЧЭНКА.

НАШ АДРАС: 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

ТЭЛЕФОНЫ: прыёмнай – 287 19 19 (тэл./факс); аддзелаў: пісьмаў — 287 18 64, падпіскі і распаўсюджвання — 287 18 36, 287 18 51, юрыдычнага — 287 19 68, сакратарыята — 292 05 82, адказных за выпуск дадаткаў: «Чырвоная змена» — 292 44 12; «Мясцовае самакіраванне» — 292 21 03, уласных карэспандэнтаў: у Брэсце: 20 37 98, Віцебску: 43 23 74, Гродне: 43 25 29, Гомелі: 40 91 92, Баранавічах: 47 71 94, Магілёве: 32 74 31; бухгалтэрыі: 292 22 03.

http://www.zviazda.by;

e-mail: info@zvyazda.minsk.by

ПРЫЁМ РЭКЛАМЫ тэл./факс: 287 17 79, e-mail: reklama@zvyazda.minsk.by

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не заўсёды супадаюць з меркаваннем рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй пісьмы. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛД № 02330/0494179 ад 03.04.2009. 220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 250 разоў на год.

Тыраж 33.310. Індэкс 63850. Зак. № 4810 Нумар падпісаны ў 19.30.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12